DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1083) 1970 SPALIO - OCTOBER 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Miestai po žeme

Vėlinių dienos proga kiekvienas lietuvis prisimena kapines, tuos didžiuosius miestus po žeme, kuriuose ilsisi mūsų tėvų ir protėvių žemiškieji palaikai. Nevienam atmintyje iškyla romantiškas kaimo kapinaičių vaizdas — seni kryžiai, sueižėjusi mūrinė tvora iš laukuose surinktų akmenų, žolė ir smilgomis apgaubti kapų kauburėliai. Beveik visose kapinaitėse į dangų stiebdavosi augšti medžiai, prieš daugelį metų artimųjų pasodinti mirusiųjų atminimui, įleidę šaknis į lietuvišką peizažą kaip neatskiriama jo dalis. Šiuose miesteliuose po žeme nebuvo didelių vardų, marmoro paminklų, nes juose ilsėjosi pilkieji Lietuvos artojėliai, pažinę sūrų darbo prakaitą, puoselėtas ir dažniausiai neįgyvendintas viltis.

Kiti prisimename didžiųjų Lietuvos miestų kapines, senąjį Kauną, kurio padangę Vėlinių vakarą užliedavo gelsva mirksinčių žvakių šviesa. Gausūs kauniečių būriai ateidavo į kapines ne tik artimųjų prisiminti, už juos pasimelsti, bet ir pasisemti ryžto iš jose palaidotų didžiųjų tautos vyrų atminimo. 1940 m. Vėlinių vakarą, kai Lietuva jau buvo sovietų okupuota, kartu su maldos žodžiais šiose kapinėse skambėjo ir Tautos himno garsai, spontaniškai išsiveržę iš jaunimo krūtinių, paminklų papėdėse sujungdami praeitį ir dabartį kovai už Lietuvos laisvę. Kažin ar tik ne dėl šios priežasties Kauno kapinės dabar jau yra panaikintos, mirusiųjų palaikai ir antkapiai perkelti į Petrašiūnus. Sovietinis komunizmas, paskelbęs kovą religijai, nepripažįsta ir krikščioniškos Vėlinių vakaro tradicijos, kuri betgi tebėra gyva lietuvio širdyje. Tai mums liudija Vilniaus kraštotyrininkų ramuvos pernykštis bandymas Vėlines padaryti tiltu tarp senosios Lietuvos ir jos dabartinių dienų. Vėlinių vakarą aplankę Pirčiupio kapinaites, kuriose ilsisi vokiečių sudeginto kaimo gyventojų palaikai, jie apkaišė žvakėmis Senųjų Macelių pilkapius, uždegė laužą ir surengė bendrą vakarienę. Pagal senovinį paprotį protėvių vėlėms pavaišinti buvo paruoštas atskiras staliukas su duona, sviestu ir sūriu.

★ ★ ★

Kiekvieno lietuvio išeivio didžiausia svajonė — būti palaidotam gimtojoje žemėje. Deja, gyvenimo aplinkybės ir normaliose sąlygose nevisada ją leidžia įgyvendinti, nes juk niekas nežino savo mirties nei dienos, nei valandos. Politinės aplinkybės dabartinėse sąlygose šią svajonę yra padariusios neįgyvendinama. Vis daugiau ir daugiau lietuvių gula amžino poilsio į svetimą žemę. Kartais ant jų karsto užberiamas žiupsnelis lietuviško smėlio, atsivežtas, atvežtas ar galbūt su laišku gautas. Lietuviška malda, giesmė, ir velionis paliekamas tarp svetimųjų. Skaudesnis už gimtosios žemės netekimą kaip tik ir yra šis mūsų mirusiųjų tautiečių išsklaidymas svetimuose miestuose po žeme. Kaikurioms lietuvių kolonijoms pavyko gauti atskirą kampelį svetimųjų jūroje, bet daugeliui net ir šios idėjos neįmanoma įgyvendinti dėl kapinių administracinių nuostatų ir negausaus tautiečių skaičiaus.

Savų miestų po žeme turime labai nedaug — Šv. Kazimiero kapines Čikagoje, Tautines kapines tame pačiame mieste ir Toronto lietuvių Šv. Jono kapines Port Credit, Ont. Apie kitus lietuviškus miestus po žeme, jeigu jų yra, trūksta duomenų. Dėl lietuviškų papročių grąžinimo Šv. Kazimiero kapinėms čikagiečiai jau senokai veda sunkią kovą su amerikiečiu kardinolu. Tautinės kapinės taip pat turi laikytis valdinių potvarkių ir kartais priglausti tokius asmenis, kurių administracija nenorėtų įsileisti. Turint galvoje visus šiuos nesklandumus, laimingiausiais laikytini Toronto, Hamiltono bei kitų artimesnių apylinkių lietuviai, kurie pilna žodžio prasme gali džiaugtis lietuviškomis Šv. Jono kapinėmis. Jų steigėjo kun. P. Ažubalio dėka čia ne tik laikomasi lietuviškų religinių tradicijų, bet ir puoselėjama tautinė mintis, apvainikuota gražia Lietuvos kankinių koplyčia ir laisvės paminklu. Lietuviškieji mūsų miestai po žeme ateityje turės nemažos istorinės reikšmės. Tautiečiai iš laisvę atgavusios Lietuvos, lankydamiesi Toronte ir Čikagoje, be abejonės. užsuks ir į lietuviškąsias kapines. Vieni čia jieškos savo giminių, kiti — girdėtų pavardžių, treti norės pajusti mažą Lietuvos dalelę, kurią jiems geriau už istorijos knygą atskleis lietuviški kryžių ir paminklų užrašai. **V. Kst.**

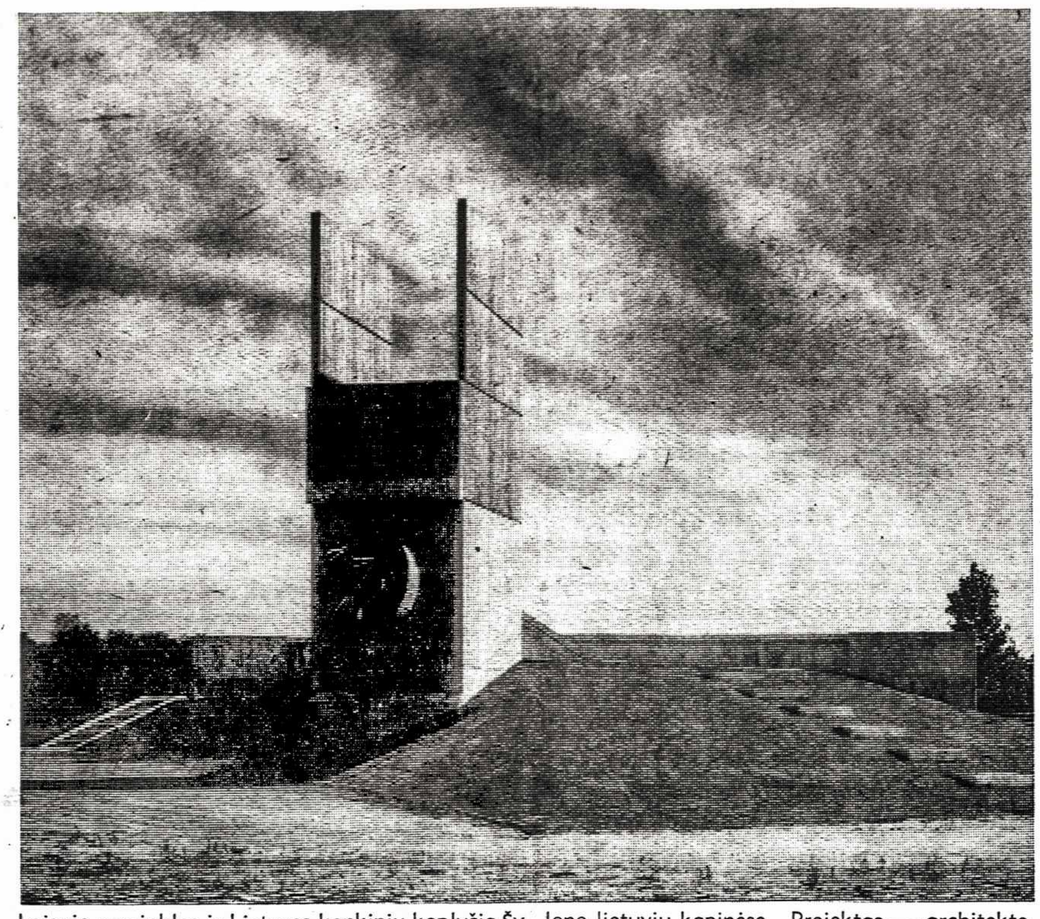

Laisvės paminklas ir Lietuvos kankinių koplyčia Šv. Jono lietuvių kapinėse. Projektas — architekto V. Liačo. Šios Toronto lietuvių kapinės buvo įsteigtos ir pašventintos 1960 m. gegužės 29 d. Dabar jose jau ilsisi 413 lietuvių iš įvairių Kanados ir net JAV vietovių. Nuotr. architekto V. Petrulio

Drama dangaus debesyse

Šio šimtmečio septintąjį dešimtmetį istorijos puslapiuose išgarsino prasidėję keleivinių lėktuvų grobimai. Žurnalistai, prisimindami jūrose viešpatavusius piratus, lėktuvų grobikams nukaldino oro piratų titulą. Keleiviai, lakūnai ir nukentėjusių kraštų vyriausybės juo ir vadovaujasi, nors iš tikrųjų yra trys skirtingos lėktuvų grobikų kategorijos, kurias būtų netikslu suplakti į krūvą.

F. Castro garbintojai

Lėktuvų grobimai buvo pradėti JAV oro erdvėse dažniausiai pavienių asmenų, dėl vienos ar kitos priežasties norinčių skristi Kubon. Didžioji jų dalis yra psichiškai nesveiki žmonės, kuriems t e r ū p i išgarsėjimas spaudos puslapiuose, didybės manija ir galbūt viltis susilaukti didvyriams skirto priėmimo Kuboje. Tenka sutikti, JAV vyriausybė yra nutraukusi visus ryšius su diktatoriaus F. Castro valdoma Kuba, kuri šiandien yra visiškoje Sovietų Sąjungos įtakoje. Komunistinė spauda Kubą netgi vadina laisvės sala, nutylėdama vis didėjanti jos skurdą bei ekonominį atsilikimą. Kiekvienam bent du gramus proto turinčiam amerikiečiui yra aišku, kad jis ir be pagrobto lėktuvo gali aplankyti draugą F. Castro. Užtenka nuvažiuoti į Kanadą ar Meksiką. Šie kraštai turi reguliarų susisiekimą su Kuba, o į juos atvykti JAV piliečiui nereikia nė asmens dokumentų.

Kiekvieneriais metais būriai į komunizmą linkusių JAV jaunuolių per Kanadą vyksta į Kubą, kai ateina cukrinių nendrių nuėmimo sezonas. Tokia talka jau yra tapusi tradicine. Susipažinę su Kubos gyvenimu, sunkia nendrių kirtėjo dalia, pasiklausę kubiečių komunistų propagandos ir įsigiję pūsles ant rankų, per Kanadą jie vėl grįžta į JAV kelti sąmyšio universitetuose ir miestų gatvėse. Dalis tokių revoliucininkų, žinoma, pasveiksta ir visas revoliucines bacilas palieka Kuboje, pamatę tikrąjį komunistinio rojaus vaizdą. Jaunuolių pavyzdžiu galėtu pasekti ir beveik visi ligšioliniai JAV keleivinių lėktuvų grobikai. Kubos ambasados Kanadoje ir Meksikoje jiems galbūt net ir kelionės išlaidas padengtų. Tokiose aplinkybėse lėktuvų grobimas, rizikavimas keleivių gyvybėmis iš tikro yra nepateisinamas, o lėktuvų grobikai, be abejonės, yra verti o r o p i r a t ų vardo.

Politiniai motyvai

Skirtingą lėktuvų g r o b i k ų grupę sudaro už savo teises į buvusią Palestiną kovojantys arabų partizanai. Čia ypač yra pagarsėjęs marksisto dr. George Habbash vadovaujamas Populiarusis Palestinos Išlaisvinimo Frontas, kurios narius žavi kiniečių kompartijos vado Mao revoliuciniai metodai ir vilioja iš komunistinės Kinijos gaunami ginklai bei finansinė parama. Pradėję aerodromuose apšaudyti Izraelio "El Al" bendrovės keleivinius lėktuvus, vėliau jie taip įsidrąsino, kad bombos jau ėmė sprogti ir ne Izraeliui priklausančiuose lėktuvuose. Jų teroro grėsmę pajuto visi tarptautiniai aerodromai Europoje.

Pasaulį sukrėtė rugsėjo pradžioje šios arabų partizanų grupės pagrobti net keturi keleiviniai lėktuvai — amerikiečių, šveicarų ir britų. Oficialus grobimo tikslas — išlaisvinti V. Vokietijos, Šveicarijos ir Britanijos kalėjimuose atsidūrusius lėktuvų grobikus. Nors pagrobtieji lėktuvai buvo sunaikinti, grasinant niekuo nenusikaltusių keleivių gyvybėmis, arabų partizanams pavyko išlaisvinti savo draugus. Jie taipgi pasiekė ir savo neoficialų tikslą — Palestinos klausimo garsinimą pasaulinėje spaudoje. Spėjama, jog keturių lėktuvų pagrobimu buvo norėta sudrumsti ir karo paliaubas Artimuosiuose Rytuose. Šis uždavinys marksisto dr. G. Habbash partizanams nepavyko. Kadangi jie vadovaujasi neasmeniniais motyvais, arabų partizanus būtų netikslu vadinti oro piratais. Jiems galbūt geriau tiktų oro teroristų vardas, kurį mums perša arabų nesiskaitymas su priemonėmis ir netgi valstybėmis, tiesiogiai nedalyvaujančiomis Artimųjų Rytų konflikte.

Bėgliai iš kalėjimo

Žvilgsnis nukrypsta į trečiąją lėktuvų grobikų grupę, kurią sudaro Sovietų Sąjungos, jos okupuotų ir satelitinių kraštų piliečiai, Berlyno siena, minų zona, spygliuotų vielų užtvaromis ir netgi patruliniais karo laivais atskirti nuo laisvojo pasaulio. Normalus išvykimas užsienin jiems yra neįmanomas be specialaus vyriausybiu leidimo, kurį paprastai gauna tik partijai ištikimi žmonės. Dėl šios priežasties tokius lėktuvų grobikus tenka laikyti bėgliais iš kalėjimo. Jų nuotaikas bene geriausiai bus išreiškęs Miuncheno aerodrome pagrobtu lėktuvu nusileidęs vengras G. Karascony: "Mums geriau porą metų praleisti V. Vokietijos kalėjime, negu visą gyvenimą merdėti kalėjimu paverstoje Vengrijoje..." **Į šios politinių pabėgėlių grupės eiles įsirikiavo ir du lietuviai — Pranas ir Algirdas Brazinskai, spalio 15 d. pagrobę pirmąjį sovietų orinio susisiekimo "Aeroflot" bendrovės keleivinį lėktuvą ir privertę lakūnus nusileisti Turkijai priklausančiame Trebizondo aerodrome.** Šiam žygiui jie net trejetą metų ruošėsi Uzbekistane, kur greičiausiai buvo atsidūrę kaip politiniai tremtiniai. Iš Batumio į Suchumi skridusiame lėktuve nebuvo išvengta dramos dangaus debesyse, kai pilotas ėmėsi aerobatinių manevrų, norėdamas padėti keleiviams ir įgulos nariams nuginkluoti laisvę pasirinkusius lietuvius. Tėvas Pranas, kovodamas už savo ir sūnaus Algirdo gyvybę, buvo priverstas panaudoti ginklą. Nuo jo šūvių žuvo jauna keleivių aptarnautoja N. Kurčenko, buvo sužeisti, bet įstengė Turkijoje nusileisti abu pilotai.

Teismas išteisino

P a b ė g e l i a i paprašė Turkijos vyriausybę politinės globos. Tėvas Pranas Brazinskas, 46 metų amžiaus, pareiškė norėjęs sudaryti galimybę savo aštuoniolikos metų sūnui Algirdui mokslus išeiti laisvoje valstybėje. Turkų teismas Praną ir Algirdą Brazinskus išteisino, bet galutinį sprendimą dėl jų tolimesnio likimo turi padaryti Turkijos vyriausybė, kuriai Maskva yra išvysčiusi didelį diplomatinį spaudimą. Turkija ir Sovietų Sąjunga nėra pasirašiusios sutarties keistis pabėgusiais kriminaliniais nusikaltėliais. Kadangi šiems lietuviams yra pripažinti grynai politinio pabėgimo motyvai, juo labiau jie neturėtų būti grąžinti garantuotai egzekucijai Sovietų Sąjungoje, kuri yra okupavusi jų tėvynę Lietuvą. Bet... pasaulinės politikos šachmatų lentoje kartais yra padaroma nelogiškų ėjimų tarptautinių santykių gerinimo sąskaitom. Kad taip neįvyktų ir šį kartą, Pranui ir Algirdui Brazinskams yra būtina visų laisvojo pasaulio lietuvių parama.

VLIKas jau yra Turkijon išsiuntęs savo valdybos narį R. Kezį, Ankaron atskrido ir buvęs ALTos pirm. inž. A. Rudis. Iš JAV ir Kanados lietuvių organizacijų bei pavienių tautiečių plaukia telegramos Turkijos ambasadoriams, premjerui ir prezidentui, prašančios suteikti politinę globą Pranui ir Algirdui Brazinskams. Viso pasaulio lietuviai turėtų nedelsdami siųsti tokias telegramas savo gyvenamuose kraštuose e s a n t i e m s Turkijos konsulatams bei ambasadoms arba kreiptis tiesiai į Turkijos premjerą šiuo adresu: His Excellency Prime Minister Suleyman Demirel, Ankara, Turkey. Padėkime laisvės siekiantiems savo broliams! Ju likimas tebėra neaiškus. Turkija jiems dar nesuteikė politinės globos ir nepadarė galutinio sprendimo. **V. Kst.**

KANADOS ĮVYKIAI

PAŽADĖJO NAUJĄ ĮSTATYMĄ

Karo stovio įstatymas, kurį Kanados vyriausybė paskelbė spalio 16 d., praktiškai beveik nepadarė jokių suvaržymų krašto gyvenime. Spauda ir radijas veikia be cenzūros, susirinkimus ir demonstracijas laisvai rengia kas tik nori, net ir ginklus kiekvienas kanadietis gali pirkti be jokių suvaržymų. Nežiūrint to, opozicija, darbo unijos, studentai ir kairiųjų grupės reikalauja jį atšaukti, nes esąs žalingas Kanados demokratijai. Y p a č smarkiai šūkauja buv. babtistų pastoriaus T. Douglas vadovaujamieji naujieji demokratai, kurie parlamente balsavo prieš šį įstatymą, nors visos kitos opozicinės partijos ir net 4 NDP atstovai pritarė vyriausybės užimtai griežtai pozicijai. Tiesa, opozicija siūlo sutrumpinti karo stovio laiką, o su tuo sutinka ir liberalinė P. E. Trudeau vyriausybė. Ji pasižadėjo per mėnesį laiko paruošti naują krašto saugumo įstatymą, kuris duotų daugiau teisių policijai, bet politikoje ir ekonomijoje nebūtų toks platus, kaip dabartinis k a r o priemonių įstatymas. Kol kas karo stovis stipriausiai jaučiamas Kvebeko provincijoje, kur uždrausta teroristinė FLQ organizacija ir buvo suimta arti 400 jos narių bei rėmėjų. Po tardymo dalis suimtųjų paleidžiama, bet tiems, kurių butuose buvo rasta ginklų, dinamito ir inkriminuojančios literatūros, bus keliamos bylos ir iki teismo (apie 3 savaites) jiems apribojami ryšiai su jų advokatais bei artimaisiais, taip pat viešai neskelbiamos suimtųjų pavardės. Šiam griežtumui ir slaptumui nevisai pritaria net ir P. E. Trudeau liberalai, tačiau Kvebeko vyriausybė sako, kad tai yra būtina norint surasti min. P. Laporte žudikus ir britų diplomato J. Cross pagrobėjus.

Teroristų nužudyto Kvebeko darbo ministerio P. Laporte laidotuvės Montrealyje spalio 20 d. nebuvo nei valstybinės, kaip buvo žadėta, nei labai iškilmingos, nes to nenorėjo velionies našlė. Dalyvavo premjeras P. E. Trudeau ir apie 100 vadovaujančių politikų, bet saugumo sumetimais minios dalyvavimas buvo apribotas. Ginkluota policija ir kariuomenė bažnyčią saugojo net su dinamitą užuodžiančiais šunimis, kapo vieta buvo slepiama ir nei į bažnyčią, nei į kapines publika nebuvo įleidžiama. Po laidotuvių Kvebeko prokuratūra paskelbė, kad min. P. Laporte nebuvo nušautas, kaip buvo kalbama, o pasmaugtas jo paties retežėliu, kurį jis nešiojo ant kaklo su religiniu medalikėliu. Policija visoje Kanadoje ir net už krašto ribų dabar jieško mokytojo Paul Rose ir taksio vairuotojo Marc Carbonneau, nes jau turima pakankamai medžiagos kelti bylą už min. Laporte pagrobimą.

Sovietų Sąjungos ir Kanados delegacijos Otavoje užbaigė ilgas derybas žvejybos klausimu prie Kanados krantų Atlante ir Pacifike. Kanados žvejai skundėsi, kad sovietų didieji laivai nesilaiko žvejybos ir plaukiojimo taisyklių. Dėl šios priežasties jau buvo susidūrimu, ir mažesnieji Kanados laivai visuomet nukentėdavo. Dar blogiau,

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

NIUJORKO MIESTAS JUNGTINIŲ TAUTŲ 25 METŲ SUKAKČIAI atžymėti surengė specialų balių su koncertine programa, kurią atliko Metropolitan operos dainininkai ir Niujorko baleto šokėjai. Daugelio vyriausybių vadai šiose pagerbtuvėse nedalyvavo, pagrindinį dėmesį skirdami Jungtinių Tautų visumos posėdžiams, kuriuose dar kartą buvo išryškintas visiškas šios organizacijos bejėgiškumas taikos Artimuosiuose Rytuose klausimu. Sovietų užsienio reikalų ministeris A. Gromyko pareikalavo Izraelio kariuomenės atitraukimo iš užimtų arabų sričių, paneigė Izraelio ir JAV kaltinimą, kad Sovietų Sąjunga yra pažeidusi karo paliaubas priešlėktuvinių raketų įvežimu į Suezo kanalo zoną. Izraelio premjerė G. Meir sutiko lapkričio 5 d. pasibaigiančias karo paliaubas pratęsti neribotam laikui, bet sakėsi nesėsianti už derybų stalo, kol sovietai ir egiptiečiai neatitrauks raketinių ginklų iš kanalo zonos. Šiuos nuomonių skirtumus, atrodo, bandė lyginti prez. R. Niksonas pustrečios valandos trukusiame privačiame pokalbyje su A. Gromyko. Nors pokalbio turinys nebuvo paskelbtas, abi pusės pabrėžė, kad jis turės didelės reikšmės JAV ir Sovietų Sąjungos santykių gerinimui. Jungtinėse Tautose tartame žodyje prez. R. Niksonas priminė sovietams, kad JAV ir Sovietų Sąjunga šiandien stovi kryžkelėje. Jos gali tęsti ligšiolinę politiką su kasdien didėjančia grėsme arba pradėti taikias varžybas, kurių tikslas būtų paskelbti kovą alkiui ir skurdui ne tik savuose kraštuose, bet ir visame pasaulyje. Abiem kraštam išeitų į naudą prekybinių ryšių stiprinimas. Prez. R. Niksonas taipgi linkėjo Jungtinėms Tautoms stiprinti savo įtaką, pastoti kelią diplomatų ir lėktuvų grobikams, rūpintis žemės vandenų teršimo kontrole, perdideliu gimimų skaičiumi.

KARAS AR TAIKA?

Naujasis Egipto prez. A. Sadatas savo pirmoje kalboje ragino egiptiečių tautą mobilizuoti visus išteklius kovai prieš Izraelį, bet laikytis velionies G. A. Nasserio kelio. Premjeru jis paskyrė buvusį ilgametį užsienio reikalų ministerį ir G. A. Nasserio patarėją užsienio politikos klausimams Mahamoud Fawzi. Politiniai komentatoriai daro išvadą, jog prez. A. Sadatui iš tikrųjų rūpi taikos reikalai, nes M. Fawzi yra vienas labiausiai patyrusių egiptiečių diplomatų. Jo paskyrimas premjeru perša mintį, jog Egiptas yra pasiryžęs siekti taikos prie derybų stalo.

GRĄŽINS LIETUVIUS?

Naują pavojų Pranui ir Algirdui Brazinskams, pagrobtu sovietų lėktuvu pabėgusiems į Turkiją, gali sudaryti amerikiečių majoro J. Russel žioplumas. Skrisdamas nedideliu JAV karo aviacijos lėktuvu su dviem amerikiečiais generolais ir ryšininko pareigas einančiu turkų pulkininku, jis pasiklydo Turkijos pasienyje ir buvo priverstas nusileisti sovietinėje Armėnijoje. Sovietų Sąjunga už amerikiečių ir turko paleidimą dabar gali reikalauti abiejų Brazinskų. Jeigu Amerikai pavyktų savo karininkus išlaisvinti ir be šio sandėrio, sovietų rankose gali likti turkų pulkininkas. Tada bus dar labiau sustiprintas diplomatinis spaudimas Turkijai, kuriai oficialų reikalavimą grąžinti tėvą ir sūnų Brazinskus jau yra pasiuntęs S o v i e t ų Sąjungos prez. N. Podgornas. Vyriausybės dienraštis "Izvestija" įspėjo Turkiją, kad priešingu atveju bus neišvengta santykių pablogėjimo tarp abiejų kraštų. Rašytojų laikraštis "Literaturnaja Gazeta" netgi paskelbė užuominą, kad Prano ir Algirdo pabėgimas Turkijon turėjo tiesioginį ryšį su ten esančiais JAV karo a v i a c i j o s daliniais. Susidaro įspūdis, jog ši absurdiška mintis yra įžanga į Maskvos planuojamus mainus. Lietuviai turėtų sustiprinti telegramų siuntimą Turkijos ambasadoriams ir vyriausybei. Žiūr. rašinį šiame puslapyje "Drama dangaus debesyse".

PATVIRTINO PREZIDENTĄ

Čilės parlamentas naujuoju prezidentu patvirtino daugiausia balsų rinkimuose gavusį marksistą Salvador Allende, pasižadėjusį laikytis demokratinės valdymo sistemos. Ši pažada jam nebus lengva įgyvendinti, nes jo koaliciją dominuoja komunistai, marksistiniai socialistai ir kitos kairiųjų grupės. Itampą krašte sustiprino tragiška kariuomenės vado gen. Rene Schneider mirtis. Peršautas nežinomo asmens, jis miré ligoninėje. Prieš atentatą gen. R. Schneider buvo paskelbęs pranešimą, paneigiantį gandus apie jo slaptą susitikimą su prez. S. Allende. Kraštutinės dešinės nacionalistų partija generolą R. Schneider buvo apkaltinusi parama krikščionių demokratų kandidatui prezidento rinkimuose R. Tomic.

PALEIDO POLITIKĘ

Iš Š. Airijos Armagh kalėjimo buvo išleista katalikių atstovė Britanijos parlamente Bernadette Devin, nuteista kalėti pusę metų už maišto kurstymą. Bausmė jai buvo sutrumpinta trečdaliu dėl gero elgesio. Iš tikrųjų, matyt, įtakos šiam sprendimui turėjo jos skundas Europos žmogaus teisių komitetui Starsbourge, kad jai bausmę paskyręs Š. Airijos teismas nebuvo bešališkas. Dabar ji tris dienas žada skaityti laiškus, kurių tūkstančius atsiuntė jos gerbėjai. B. Devlin yra tapusi Š. Airijos katalikų didvyre kovoje už jų teises.

SUĖMĖ REVOLIUCININKĄ

Bolivijos kariuomenė prie Teoponte džiunglių miestelio suėmė partizanų vadą O. Peredo, žuvusio revoliucininko Ernesto Che Guevara pasekėją. Kautynėse žuvo keturi partizanai. O. Peredo buvo įsteigęs tautinio išsilaisvinimo armiją ir liepos 19 d. pagrobęs du vokiečius, aukso kasyklų technikus. Juos jis išmainė į 10 kalėjimuose uždarytų partizanų. Kartu su O. Peredo į kariuomenės rankas pateko ir buvęs revoliucininkų studentų vadas M. Moreno.

NAUJI TREMTINIAI

Sovietų teismas Kalugoje paskyrė penkerių metų tremties bausmes leningradiečiui matematikui R. I. Pimenovui ir Kievo lėlių teatro darbuotojui B. Vailui. Sąlyginę vienerių metų suspenduotą bausmę gavo prieš juos liudijusi V. Zinojeva. Abu nuteistieji buvo apkaltinti Sovietų Sąjungos šmeižimu. R. I. Pimenovas — tarptautinio lygio matematikas, kurio teorijas sovietai yra išvertę į anglų kalbą. Draugo name Maskvos priemiestyje Kremliaus sprendimo laukia Nobelio premijos laureatas A. Solženicinas. "Novosti" žinių agentūra premijos paskyrimą pavadino grynai politiniu mostu, o pačiam A. Solženicinui netgi drįso prikišti Vokietijos naciams puoselėtas simpatijas, nors iš tikrųjų jis drąsiai kovėsi prieš vokiečius ir buvo sunkiai sužeistas fronto linijose. Šį priekaištą pasmerkė Prancūzijos kompartija, stodama ginti A. Solženicino. Galimas dalykas, dėl tokios užsienio komunistų reakcijos Kremlius bus priverstas išleisti A. Solženiciną į Stockholmą asmeniškai atsiimti Nobelio premijos.

POLITINIAI BĖGLIAI

Salonikuose įvykusiame festivalyje dalyvavo Bukarešto valstybinės operos baleto grupė. Graikijos vyriausybę politinės globos paprašė du jos nariai — pianistas I. N. Manuelle ir balerina U. P. Petrescu. Kita balerina M. Plitos dingo jau pirmą festivalio dieną. Apie jos likimą policija neduoda žinių.

PAKEITĖ MINISTERĮ

Čekoslovakijos radijo pranešimu, čekų respublikos vidaus reikalų ministeris J. Groesser buvo pakeistas J. Jungu. J. Groesser šias pareigas buvo užėmęs po sovietinės invazijos. Daugelis čekų jo pastangas įsiteikti sovietams laikė grįžimu į slaptosios policijos teroro laikus. Oficialiai skelbiama, jog jam buvo paskirtos pareigos, kurių radijo pranešimas kažkodėl neišryškino.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė — $3.50. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: $6 per year, $3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežius Paulius** VI Šv. Petro bazilikoje kanonizavo 40 anglų kankinių; John Almond, Edmund Arrowsmith, Ambrose Barlow, John Boste, Alexander Briant, Edmund Campion, Margaret Clitherow, Philip Evans, Thomas Garnet, Edmund Gennings, Richard Gwyn, John Houghton, Philip Howard, John Jones, John Kemble, Luke Kirby, Robert Lawrence, David Lewis, Ann Line, John Lloyd, Cuthbert Mayne, Henry Morse, Nicholas Owen, John Paine, Ploydore Plasden, John Plessington, Richard Reynolds, John Riggby, John Roberts, Alban Roe, Ralph Serwin, Robert Southwell, John Southwell, John Stone, John Wall, Henry Walpole, Margaret Ward, Augustine Webster, Swithun Wells ir Eustace White.

★ **Šv. Teresės iš Avilos,** XVI š. ispanės mistikės ir karmeličių ordino reformatorės, paskelbimas Katalikų Bendrijos daktare Vatikano radijo buvo komentuojamas kaip palengva mažėjančio antifeminizmo ženklas Bendrijoje. Ji yra pirmoji moteris, susilaukusi tokio titulo, kuris teikiamas iškiliam mokslo bei šventumo rašytojui, pasižymėjusiam aiškinant, ginant ir saugojant Bendrijos mokslą.

★ **Austrijoje** po vienerius metus trukusių studijų buvo įšventinti pirmieji 4 vedusieji diakonai. Jų amžius — nuo 38 iki 52 metų. Jie ir toliau dirbs savo profesijose, o laisvalaikiu padės kunigams.

★ **Vysk. Francis J. Mugavero,** Brooklyno vyskupas, pirmasis iš JAV vyskupų pasisakė už vedusių vyrų šventinimą kunigais, nes toks paprotys jau buvęs ankstesniais Bendrijos gyvavimo laikais.

★ **Konstantinopolio patriarchas Atenagoras,** vyriausias Ortodoksų Bendrijos vadovas, atsisakė suteikti Šiaurės ir Pietų Amerikos graikų ortodoksų arkivyskupijai didesnę autonomiją ir leidimą vartoti vietines kalbas liturgijoje. To buvo prašęs arkiv. Jakovos, tačiau jam priešinosi daugelis graikų tikinčiųjų.

★ **Italų katalikų** XIV socialinė savaitė įvyks šio mėnesio pabaigoje. Bus nagrinėjama pramonės įtaka žmogaus gyvenimui ir bandoma pramatyti jo ateitį. Suvažiavime dalyvaus visa eilė žymesnių italų pramonininkų, finansininkų bei sociologų. Dalyvaus ir Vatikano stebėtojai.

★ **Ispanijos vyriausybė** oficialiai pripažino Jehovos liudininkų bendriją. Ispanijoje esantieji 9.000 to tikėjimo išpažinėjų dabar galės turėti savo bažnyčias ir spaudą, steigti savo mokyklas. Pagal 1953 m. Ispanijos konkordatą su Vatikanu, vienintelė Ispanijos religija buvo katalikų, o kitokių religijų viešai praktikuoti bei skleisti nebuvo galima. 1967 m. buvo paskelbtas naujas įstatymas, leidžias ispanams Dievą garbinti pagal jų pasirinktą tikėjimą, tačiau visos nekatalikiškos Bendrijos turėjo registruotis valdžios įstaigose. Iki šiol jau 132 protestantų bei žydų Bendrijos buvo pripažintos. Šiuo metu Ispanijoje yra apie 30.000 protestantų ir 5.000 žydų.

★ **Dolores Hart,** 31 metu Hollywoodo filmų aktorė, 1963 m. įstojusi į benediktinių vienuolyną, šiomis dienomis Regina Laudis vienuolyne, Bethlehem, Conn., padarė amžinuosius įžadus, pasižadėdama gyventi tame vienuolyne iki mirties.

★ **François Mauriac,** vienas garsiausių šio šimtmečio rašytojų mirė Prancūzijoje, sulaukęs 84 m. amžiaus. Jo parašytos knygos atspindėjo vidurinės klasės prancūzo gyvenimą, kuriame buvo sprendžiama niekšybės problema. 1933 m. jis buvo išrinktas Prancūzų Akademijos nariu, o 1952 m. gavo Nobelio literatūros premiją. Per paskutiniuosius 30 metų F. Mauriac literatūrinių veikalų nekūrė, bet savo talentą skyrė žurnalizmui ir tik prieš pat mirtį parašė knygą "Jaunuolis iš praeities". Paskutiniu metu jis nekartą bandė įspėti žmoniją, kad gyvename užnuodytame pasaulyje, ir ją skatino vėl grįžti prie dvasios vertybių.

★ **Kard. Jaime de Barros Camara** oficialiai pranešė, kad Brazilijos valdžia kovoja prieš Katalikų Bendriją ir jau yra suėmusi 3 kunigus.

★ **Arkiv. George Jacquot** mirė Marseilles mieste, sulaukęs 65 m. amžiaus. Jis buvo konsekruotas 1959 m. Gap vyskupijos pagalbininku, o 1966 m. tapo Marseilles arkivyskupu.

★ **Prancūzijos** Katalikų Darbininkų Akcija atsisakė prisidėti prie norinčios visas prancūzų katalikų organizacijas sujungti Augščiausiosios Katalikų Tarybos, nes tokiu atveju būtų prarastas proporcingas atstovavimas katalikų darbininkams. Be to, tokiu sujungimu turėtų rūpintis vyskupai, kurių pareiga yra rūpintis ryšiais tarp įvairias paskirtis gyvenime turinčių Bendrijos sluogsnių.

★ **Vatikano valstybė** panaikino savo kariuomenę, kurioje tarnavo apie 700 vyrų, palikdama tik šveicarų gvardiją — 60 vyrų. Tokiu būdu pabrėžiama grynai dvasinė Vatikano misija.

★ **Popiežius Paulius VI** naujuoju Vatikano misijų vadovu paskyrė kardinolą Agnello Rossi, Sao Paulo arkivyskupą ir Brazilijos vyskupų konferencijos pirmininką. Jis pakeis Armėnijoje gimusį kardinolą G. P. Agagianą, kuris 1958 m. ir 1963 m. buvo minimas kaip kandidatas į popiežius, bet dabar jau sulaukė 75 metų amžiaus ir savo pareigas turi perleisti jaunesniam asmeniui. Kardinolas A. Rossi bus pirmasis dvasiškis iš P. Amerikos, gavęs šias svarbias pareigas, nes misijų centras administraciniu požiūriu yra Romos kūrijos skyrius. Jo žinioje bus daugiau kaip 100.000 misionierių.

★ **Dr. Kent S. Knutson,** Wartburg teologinės liuteronų seminarijos rektorius iš Dubuque, Iowa, ir vienas iš 10 kandidatų į Amerikos Liuteronų Bendrijos prezidentus, kalbėdamas tautinės liuteronų redaktorių bei leidėjų draugijos metiniame susirinkime Bloomingtone, pareiškė, jog liuteronų tikėjimas šiuo metu stovi katalikiškumo ir radikalaus protestantizmo knyžkelėje. Jo manymu, liuteronai turėtų pasukti katalikų link.

★ **Evangelikų Bendrijos** Vokietijoje duomenimis, daugiau nei 40% protestantų 1968 m. Vokietijoje susituokė su kitos tikybos asmenimis — daugiausia su katalikais.

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Neapykanta ir patyčia iš patriotizmo

DR. JONAS GRINIUS

Silpstant žmonių religiniams santykiams su Dievu, neretai stiprėja santykiai su tėvyne ir su socialine klase: reikia juk žmogui atsiremti į tokią buities apraišką, kuri jo egzistenciją pralenktų nors erdve ir laiku. Bet prisirišimas prie savo klasės ar tautos, išaugdamas iki garbinančio susižavėjimo, žmonėse išugdo neapykantą kitoms klasėms ir kitoms tautoms. Tai liudija mums komunizmai ir įvairių kraštų šovinistiniai nacionalizmai. Jų skleidžiama neapykanta skverbiasi taip pat į lietuvių tarpą tiek tėvynėje, tiek išeivijoje.

Neapykanta rusams

Netaip seniai skaitydami "Milfordo gatvės elegijas", stebėjomės mūsų šviesaus poeto prieštaringais patriotiniais jausmais. Galvodamas apie lietuvių sovietinius kolaborantus, J. Aistis smerkė kerštingą atsiskaitymą su jais kaip nežmonišką, nes "kerštas neturi nei teisės, nei teisėtumo" (170 psl.). Bet turėdamas prieš akis į Lietuvą atsikėlusius rusus, poetas užmiršo kerštо nehumaniškumą rašydamas: "Okupantų atveju skrupulų neturėtų būti daroma. Už vieną dantį visus dantis išmalti. Kas bėgs, tebėga, bet liekančių ivanų ar katiušų nėra prasmės nei tikslo gailėtis, ir juos reikėtų naikinti čia pat, kaip blakes ir tarakonus. Ne kada nors, bet tą pačią minutę ir toje pačioje vietoje" (173 psl.). Ar tai nėra linčo teismo siūlymas — pačio žemiausio ir barbariškiausio? Kas gi jį žadina, jeigu ne nacionalinė neapykanta rusams?

Apie panašius jausmus okupuotame Pabaltijy pasakoja ir J. Laisvužio straipsnis "Lietuvio pokalbis su rusu" ("Tėv. Žiburiai" 1970. VI. 18). Ten nurodyta, kad visos Pabaltijo tautos neapkenčia rusų, bet labiausiai estai. Pakalbinti rusų kalba, estai atsako nesuprantą rusiškai; bendruose namuose estai sudarą tokias sąlygas, kad rusai pradeda galvoti apie išsikraustymą; besiklausiančiam kelio rusui, estai neretai nurodo jam priešingą kryptį. Apie lietuvių pasipriešinimą Laisvužiui rusas pasakęs: "Apie jūsų tautos pasipriešinimą mums žino visa Rusija". Kaip konkrečiai tas priešiškumas reiškiasi Lietuvoje, J. Laisvužis nepasakoja. Tačiau iš pabuvojusių Vilniuje asmenų galima nugirsti, kad ir Lietuvoje žmonės kartais pasisako nesuprantą rusiškai, nors supranta, arba nurodo rusui priešingą kelio kryptį, negu jos jam reikėjo.

Kas kaltas dėl sovietinės Okupacijos?

Galime suprasti, kad šitokiomis priemonėmis lietuviai ir estai protestuoja prieš rusus kaip kolonizacijos nešėjus. Tačiau tie neapykantos jausmai rusams neturėtų mūsų džiuginti, nes kitaip jie iškreiptų mūsų tėvynės meilę, kurios mes norime kilnios ir nesuteptos žemų aistrų, kad mūsų patriotizmas stovėtų netoli artimo meilės dorybės. To reikalauja krikščioniški ir humanistiški principai. Antra, visada turėtume atsiminti, kad neapykantą rusams žadina nenormali situacija — Lietuvos pavergimas. Nors ši okupacija vykdoma pirmiausia rusų pagalba, tačiau ji yra tiek rusiška, tiek komunistinė. Juk ne kas kitas, bet marksistinis komunizmas yra sukūręs tą antihumanistinę ekonominę bei politinę santvarką, kuri slegia ne tik lietuvius, bet ir daugelį kitų tautų.

Tiesa, kad rusai Lietuvoje yra privilegijuota tautybė, kurios nariai naudojasi įvairiomis lengvatomis. Bet reikia neužmiršti, kad dauguma rusų yra kompartijos įrankiai, kolonizuojant Lietuvą. Nevienas rusas apsigyveno Lietuvoje ne savo noru, bet sovietinės valdžios liepiamas. Tikriesiems kompartijos fanatikams gal net labai malonu, kad lietuviai neapkenčia rusų, o rusai stengiasi prispausti lietuvius: juo didesnė neapykanta tarp įvairių tautų Sovietijoje, juo tariamai mokslinio socializmo apsišaukėliams (komunistams) lengviau valdyti. Senųjų romėniškųjų kolonistų šūkis "divide et impera" komunistams tikrai naudingas. Todėl neapykantos žadinimas prieš rusus mums nepakeliui nei krikščionišku, nei tautiniu atžvilgiais. Užtenka to, kad mūsų patriotinius jausmus specialiai drumsčia okupantai ir komunistai.

Kiek komunistams rūpi lietuvybė?

Argi jie iš tikrųjų drumsčia? — gali kaikas paklausti. Argi komunistai Vilniuje nėra įsteigę palaikyti ryšiams su užsienio lietuviais specialaus komiteto, kuris išeivių informacijai leidžia "Gimtąjį Kraštą", kuris organizuoja į Lietuvą užsienio lietuvių ekskursijas ir kaikurias apmoka? Juk tas komitetas yra išleidęs išeiviams poezijos antologiją "Graži tu mano, brangi tėvyne". Ryšių komiteto žmonės kaikuriuos užsienio lietuvių kultūrinius darbus pamini "Gamtajame Krašte" ir kituose okupuotos Lietuvos laikraščiuose. Taigi, iš paviršiaus žiūrint, gali atrodyti, kad komitetas ryšiams su užsieniu lietuviais rimtai vertina išeivių darbus ir norėtų jiems padėti. Tačiau tai tik iliuzija. Jei būtų kitaip, komiteto raštingieji vyrai nejieškotų nepasisekimų lietuvių išeivių darbuose ir iš to nesišaipytų. Jų nenuoširdumą lietuvių išeivių atžvilgiu ypač liudija jų elgesys su jaunimu.

Pakurstydamas prieš vyresniuosius, ryšių komitetas mėgina pabrėžti savo neva palankumą užsienio lietuvių jaunimui: jį kviečiasi į Lietuvą, jo kaikurioms ekskursijoms apmokėdamas keliones ir išlaikymą. Bet jie nutyli viską, ką išeivių lietuvių jaunimas atlieka tikrai pozityvaus užsieny. Kiek kartų "Gimtasis Kraštas" yra paminėjęs "Lituanus" žurnalą, kuris gražiai reprezentuoja jaunąją mūsų akademikų kartą? Kodėl visiška tyla tas laikraštis yra palydėjęs pasaulinį jaunimo kongresą, tautinių šokių ir dainų šventes? Tai buvo didieji, gražieji lietuvių jaunimo darbai užsieniuose. Kodėl šie tūkstančių darbai "Gimtajam Kraštui" atrodė menkesni, negu keliolikos sportininkų ekskursija, kurią tas laikraštis paminėjo net dviem straipsneliais?

Laikas nuo laiko minėto laikraščio redaktoriai prikiša užsienio lietuviams, kad jų vaikai užmiršta savo tėvų kalbą. Tačiau niekada neteko pastebėti, kad tie redaktoriai savo laikrašty būtų paminėję pavardes tų lietuvių mergaičių ar berniukų, kurie kas pavaasris baigia šeštadieninės lituanistines mokyklas, gaudami gerus pažymius iš lietuviškų dalykų. Juk tai pačios gražiausios (žydinčios) lietuvių atžalos už Lietuvos sienų. Jos tikrai vertos atžymėti kokiu gintarėliu, kuris tuos jaunus lietuvius susietų su jų tėvų žeme. Deja, iš Lietuvos niekas jų nepastebi. Nepastebi jų nė ryšių komitetas, nes jo kiti uždaviniai — komunistiniai, skelbti tarp lietuvių išeivių klasių kovą.

Jaunimas, žinoma, nebūtų jaunimas, jeigu jis iš karto patikėtų šitokiomis nenuoširdžiomis ryšių komiteto intencijomis. Patriotiškai nusiteikę jaunuoliai nori aplankyti Lietuvą — pamatyti Gedimino pilį, Nemuno krantus, Birutės tėviškę Palangoje, savo tėvų gimtinę ten kažin kur Lietuvoje. Jie apie tai tiek daug buvo girdėję iš savo tėvų ir šeštadieninių mokyklų mokytojų, kad visa tai būtinai reikia pamatyti ir "patikrinti". Lietuviai studentai ir studentės apie tai svajoja, ruošiasi per keletą metų, nes kelionė į Lietuvą iš Kanados ir Amerikos brangiai kainuoja. Gavę tėvų paramos, jie pagaliau išvyksta su viltinga nuotaika ir plakančia širdimi.

Nusivylimai dėl patyčios

Ir, štai, su pirmaisiais žingsniais tėvynėje pasirodo nusivylimai — muitinėj pasienio sargai iš lietuvės studentės atima porą lietuviškų knygelių, kurias ji vežė giminaičiams dovanų pasigirti, kad ir užsieny išeina knygų lietuvių kalba. Tada jaunai viešniai kyla pyktis: kodėl į Lietuvą giminėms galima vežti svetimtautiškų materialinių gėrybių, bet negalima lietuviškų? Sargai studentei kalba apie propagandą, bet ji pati pamato, kad tėvų įspėjimai buvo teisingi — Lietuva tikrai okupuota komunistų, kurie bijo net lietuviškos knygelės. Nugalėjusi pirmąjį apsivylimą, viešnia vyksta toliau.

Vilnius. Lietuvos sostinė! Koks gražus miestas su savo bokštais! Kaip malonu ir įdomu, kad jis toks skirtingas nuo Kanados ir Amerikos miestų! Bet Vilnius — dar nevisa Lietuva. Reikia ją pamatyti. Todėl greičiau į ryšių komitetą! Jis tikriausiai padės... Gal malonėtumėt man duoti leidimą nuvažiuoti į Klaipėdą arba į Palangą? — Ne. — Tai gal į tėvelio tėviškę, ten?... — Ne. Negalima. — Ir vargšė studentė, iš tiek toli atkeliavusi, nebepajėgia ištarti nė žodžio dėl nusivylimo. Tai matydamas ryšių komiteto valdininkas taria: pasikvieskit gimines į Vilnių. Duokit telegramą! — Tai aš žinau ir be jūsų, — atkerta jaunoji viešnia, užtrenkdama komiteto duris... Žinoma, giminių atvyko. Bet negi suvažiuos visi, ypač tie jaunieji, mokyklas tebelankantieji? Su šiais labiausiai norėjosi susipažinti, išsikalbėti, susidraugauti. Bet kaip tai sunku paskubomis prie svetimų akių, baiminantis visokių paslėptų mikrofonų. Ir su tuo giminių atvykimu dar vienas skaudus nusivylimas — tame pačiame viešbuty giminės už kambarį mokėjo penkis kartus pigiau, negu iš jos buvo paimta avansu. Tai reiškia, kad ji — lietuvė studentė — Vilniuje nelaikoma viešnia: ji tik turistė — kapitalistė, kurią išnaudoja pagal "socialistines" normas, pralenkiančias "kapitalistines".

Šitokius patyrimus ir nusiskundimus teko girdėti ne iš vieno studento-studentės, kurie, patriotiškai nusiteikę, vyko į Lietuvą, pasitikėdami ryšių komitetu. Ten jie pamatė, kad jis nieko nepadeda arba nieko negali padaryti, kad lietuviai jaunuoliai, nuvykę į savo tėvų žemę, pasijaustų svečiais ir viešniomis. Kai jie traktuojami kaip svetimšaliai turistai - kapitalistai, kam tas komitetas naudingas? Vieni galvoja, kad jis reikalingas sovietinei okupacijai stiprinti, o kiti mano, kad — pasityčioti iš lietuvių išeivių patriotinių jausmų. Jeigu šitokios mintys būtų netiesa, ryšininkai tai turėtų įrodyti darbais, šalindami papiktinančias kliūtis. Deja, tikriausiai šito nesulauksime. Mūsų ir mūsų patriotinio jaunimo jausmai dar bus ilgai drumsčiami. Tačiau ir šitaip traktuojami, mes neturėtume pasiduoti neapykantai. Ji tokia pat bloga patarėja kaip ir pyktis.

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šiurpūs pergyvenimai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

PARUOŠĖ J. VAIČELIŪNAS

Liko tik "Zero"

Tuo momentu vėl pamačiau keletą "Hellcats" užpakalyje manęs. Daviau šuolį žemyn, kad išvengčiau jų. Kovoti prieš jų keletą man būtų savižudybė, ypač kai mano matomumas buvo susilpnėjęs. Viena akimi negalėjau visai tiksliai nustatyti priešo lėktuvo atstumo. Aš pasinešiau kiek į šiaurę. "Hellcats" grįžo į kovų sūkurį. Šį kartą pastebėjau charakteringą įvyki oro kovų istorijoje. Vienas "Zero" puolė amerikietį — "Hellcat". Tą "Zero" puolė kitas amerikietis. O paskui tą — vėl "Zero". Pastarąjį puolė amerikietis, o tą — "Zero". Ir amerikiečiai, ir japonai lakūnai buvo taip kvaili, kad nė vienas jų nesirūpino savo užnugariu, o tik norėjo arčiau prieiti prie priešo ir jį numušti. Priešą jie numušė, bet ir patys žuvo. Iš tų šešių lėktuvų liko tik paskutinysis "Zero".

Netekom 40 lėktuvų

Po trumpos pertraukos artėjau prie savųjų, nes kovos buvo pasibaigusios: "Hellcats" ir "Zeros" grupavosi atskirai. Kai aš artėjau prie savųjų, staiga mane puolė net keletas "Hellcats". Mažai turėjau progos su jais kovoti, tik manevrais stengiausi išsisukti iš jų ugnies. Šitokia oro kova truko keliolika minučių. Tik artėjanti audra, o gal ir degalų trūkumas juos privertė tą kovą baigti ir grįžti į savo bazę.

Aš į savo aerodromą grįžau paskutinis. Mane pasitiko draugai. Komanderis Nakajima mane apkabino ir pasakė:

— Sakai, tu darai nuostabius dalykus, kaudamasis vienas prieš 15 Hellcats". Mūsų priešlėktuvininkai laukė, kad atvestum juos ant salos, kur jie savo ugnimi būtų galėję tau padėti.

Aš šluosčiausi prakaitą. Juk per stebuklą išlikau gyvas. Kai mano mechanikai pasakė, kad lėktuve nėra kovos ženklų, aš nenorėjau patikėti. Pats apžiūrėjau lėktuvą ir tik tada įsitikinau, kad priešo kulkos manęs nesiekė.

Šis oro mūšis buvo sunkus ir nuostolingas. Iš mūsų 80 pakilusių į orą "Zerų", tik 40 grįžo į aerodromą. Kiti lėktuvai ir lakūnai atsirado vandenyno dugne. Žuvo ir amerikiečių. Tik puskarininkis lakūnas K. Muto to oro mūšio metu numušė keturis amerikiečių lėktuvus.

XXVII

Po nelaimingo oro mūšio susirgau fiziškai ir dvasiškai. Fiziškai — viduriais. Dvasiškai pergyvenau mūsų nuostolius. Mūsų lėktuvai buvo neblogesni už priešo, bet jauni lakūnai buvo be pakankamo paruošimo oro kovoms. Žūva lakūnas, netenkama ir brangaus lėktuvo.

Liepos 3 d. vėl paskelbtas pavojus. Mūsų 40 "Zerų" pakilo į orą. Iš pietų pusės pasirodė per 50 "Hellcats". Vėl prasidėjo aršus oro mūšis. Tas mūšis buvo mūsų žvilgsnio nukreipimas nuo amerikiečių bombonešių, kurie net penkiomis bangomis puolė abu Ivo Jima aerodromus. Kai bombonešiai savo uždavinį atliko, "Hellcats" nutraukė oro mūšį ir nuskrido paskui penktąją savų bombonešių bangą.

Iš mūsų 40 "Zerų" į aerodromą grįžo tik 20. Vėl didžiuliai mūsų nuostoliai. Aš tame oro mūšyje nedalyvavau, nes gydytojas man uždraudė skristi dėl mano susirgimo. Tame oro mūšyje du mūsų lakūnai numušė po tris "Hellcats", o keletas jų numušė po vieną, bet tai lašas jūroje.

Ruošiamės pulti

Kitą dieną amerikiečiai vėl pakartojo puolimus. Mūsų "Zeros" vėl kovėsi ore su amerikiečių naikintojais, kai jų bombonešiai puolė mūsų aerodromus. Šį kartą į aerodromą sugrįžo tik 9 "Zeros". Kai po tų oro kovų mūsų lakūnai susirinko prie štabo, atvykęs komanderis Nakajima mums pranešė, kad yra nuspręsta pulti amerikiečių laivus ir lėktuvnešius — nelaukti čia iki bus sunaikintas paskutinis mūsų lėktuvas.

Priešas buvo už 450 mylių. Mes turėjome tik 8 vienmotorius bombonešius ir 9 "Zero" naikintuvus, kai tuo tarpu priešas galėjo gintis net keliais šimtais lėktuvų, neskaitant laivų bei lėktuvnešių priešlėktuvinių ginklų.

Sprendimas pulti amerikiečius buvo priimtas ir patvirtintas Iwo Jima aviacijos grupės vado kpt. K. Miura. Komanderis Nakajima buvo mūsų — Yokosuka grupės, teisingiau sakant, pusės grupės, vadas. Kpt. Miura nusprendė amerikiečius pulti liepos 4 vidudienį, per pačias amerikiečių Nepriklausomybės dienos iškilmes. Deja, ir tos dienos rytą amerikiečių bombonešiai pasveikino mus. Laimė, kad nenukentėjo mūsų lėktuvai.

Mūsų sprendimo vykdymas turėjo būti atidėtas kelioms valandoms, nes reikėjo išlyginti duobes aerodromo kilimo takuose bei atlikti kitus pasirengimus. Nakajima mums paaiškino mūsų uždavinį:

— Aš suprantu, koki uždavinį jūs turėsite atlikti. Ir be mano paaiškinimo jūs suprantate, kad jums teks skristi tiesiog į mirtį. Bet nėra kitos išeities. Sprendimas padarytas. Jūs vykdysite uždavinį.

Paskui Nakajima iš kišenės išsitraukė ir perskaitė sąrašą lakūnų, kurie vykdys tą uždavinį — vienos krypties skridimą. Niekas iš lakūnų nesijaudino. Kiekvienas, kai buvo paminėta jo pavardė, atsistojo ir atsaliutavo. Mano pavardė buvo devintoji. Aš vadovausiu antrajai grandžiai. Psk. Muto vadovaus trečiajai grandžiai. Pirmai grandžiai ir naikintojų eskadrilei vadovauti Nakajima paskyrė vieną leitenantą.

Nakajima priėjo prie manęs, uždėjo ranką man ant peties ir liūdnu balsu pasakė:

— Aš nekenčiu pats savęs, kad tave, mano senas drauge, turiu siųsti į šią misiją. Bet nėra kitos išeities.

Aš nieko neatsakiau. Ištiesiau jam ranką, ir jis greitai nuėjo. Dar iš vakaro buvau jam pasakęs, kad aš galiu skraidyti, nežiūrint mano mažo susirgimo.

Žūsime kartu...

Išsiskirstėme. Netrukus pas mane atėjo Muto. Jis teiravosi, ką galėčiau pasakyti dėl numatyto uždavinio vykdymo. Nieko jam negalėjau pasakyti. Pasakiau, kad, pasiekus taikinį, mus užpuls priešo lėktuvų spiečius. Bet ką mes turime daryti? Mes privalome vykdyti uždavinį.

Man buvo gaila to jauno lakūno. Jei aš skrendu atlikti šio uždavinio, tiek to, nes juk esu pusiau aklas, bet Muto... Jis galėtų ginti Japoniją nuo priešo B-29 bombonešių, kurie jau puola mūsų kraštą. Jis galėtų numušti keletą tuzinų priešo lėktuvų. O dabar jis siunčiamas mirčiai. Kokia iš to nauda Japonijai? Muto mano minčių neišskaitė. Jis šypsojosi į mano pastabas. Pagaliau jis pasakė:

— Viskas tvarkoje, Sakai. Jei žūsime, tai žūsime kartu, kaip draugai.

Po valandos 17 lakūnų, skirtų tai misijai, išsirikiavo prie štabo. Netoli ant baltos drobės matėsi užrašas: "Namu Hachiman Daibosatsu". Tai reiškia: "Mes tikime į gailestingą karo dievą". Kituose aerodromuose neteko matyti tokių šūkių, kurie stiprintų lakūnų moralę. Bet manęs tas šūkis nesustiprino. Argi šūkis sustabdys priešo ugnį? Aš tikiu į Japoniją, bet ne į koki tai gailestingą karo dievą. Aš, jei yra reikalas, galiu žūti už Japoniją, kovodamas pagal samurajų tradicijas.

Tuo momentu iš štabo išėjo kpt. Miura. Jis peržvelgė visus išsirikiavusius lakūnus ir tarė:

— Šiandien jūs vykdysite svarbią misiją — pulsite priešą. Jūs esate parinkti iš Yokosuka naikintojų grupės, kuri yra žymiausia visoje Japonijoje. Aš tikiu, kad jūsų šiandieninis žygis bus vertas jūsų grupės vardo ir garbingų jos tradicijų. Sprendimas vykdyti šią misiją yra padarytas visų karininkų. Įsakymas jums — įamžinti mūsų garbę. Jūs turite vykdyti uždavinį, kurį numatė jūsų karininkai, ir negalite tikėtis išlikti gyvi. Jūsų mintys turi būti sukoncentruotos į vieną žodį — pulti. Esate 17 lakūnu, kurie vykdysite tą uždavinį. Jums priešinsis gal keli šimtai priešo lėktuvų. Užmirškite individualias kovas. Jūs negalite pulti taikinių pavieniui, bet turite laikytis rikiuotės, prasiveržti pro priešo lėktuvus ir visi turite smigti į priešo lėktuvnešius. Smigti su savo torpedomis, gyvybėmis ir sielomis. Normalus puolimas šiuo atveju neįmanomas, nes jus grįžtančius numuštų priešo lėktuvų spiečius. Pulkite visi kartu. Aš žinau, kad tai sunkus uždavinys. Atrodytų, kad jo neįmanoma įvykdyti, bet aš tikiu, kad jūs tai galite padaryti. Kiekvienas iš Jūsų turi smigti į priešo lėktuvnešį ir jį paskandinti. Tai mano įsakymas jums.

(Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

395. Baltramaitis, Kazys	$ 200
396. Streitas, Viktoras	100
397. Petryla, Aleksas	100
368. Šernas, Petras	100
399. Rinkevičius, Jonas	100
400. Firavičius, Antanas	100

Papildė įnašus:

13. Kantvydas, Albinas iki	$ 900
100. Kan. Liet. Gydytojų D-ja	1.250
117. Girevičius, Juozas	500
Įmokėjo įnašo saskaiton M. Kojelis	25

Aukojo mirusiųjų artimieji: Windsore a. a. R. Laurinavičiaus atminimui $62, a. a. P. Kraniausko — $16, Sault Ste. Marie O. Gulbinienė a. a. M. Švilpienės atminimui — $5. Visi nauji nariai gyvena Toronte.

Šiemet įstojo į Fondą 40 naujų narių, iki metų galo numatoma turėti dar bent 10. Įnašų suma šiemet gal bus kiek mažesnė, nes pernai buvo trys tūkstantininkai, o šiais metais tokių mecenatų dar neturime. Šiemet gauta $9.200. Išleista $3.000 pašalpoms ir $200 administracijai. Iš viso L. Fonde dabar yra apie $66.000. Paskutiniai du metų mėnesiai visada duodavo Fondui daugiausia įnašų. Fondas tikisi, kad ir šiems metams baigiantis, Kanados lietuviai nepagailės vienos kitos šimtinės tautos labui.

P. LELIS, vajaus vedėjas

A ✝ A
STASIUI BARZDAIČIUI
tragiškai mirus, jo žmonai bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą —
Dill Manufacturing Co.
bendradarbiai lietuviai

A ✝ A
STASIUI BARZDAIČIUI
tragiškai mirus, žmoną JADVYGĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
J. G. Račiai *A. J. Lukošiūnai*

A ✝ A
POVILUI JOCIUI
tragiškai žuvus, jo žmoną, dukras, brolius ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
T. I. Dambrauskai

Prie Vėlinių gęstančių žvakių

AL. GIMANTAS

Gaila, bet Vėlinių tradicijos po truputį nyksta mūsų tarpe. Dar ten, kur turimos savos kapinės, padėtis geresnė, bet kitose vietovėse lietuviškos Vėlinės baigia užleisti vietą Kapų puošimo ir mirusiųjų prisiminimo dienai vėlyvo pavasario metu. Tiesa, kaikas tvirtina, kad mūsų Vėlinės iš tikrųjų nebuvo ištisai lietuviškas reiškinys, bet daugiau skolinys iš lenkų. Yra betgi rimto pagrindo Vėlines — mirusiųjų pagerbimą kildinti ir iš senovės lietuvių papročių. Lietuviai visada su mistika ir pagarba žvelgdavo į savo mirusiuosius, jų prisiminimas buvo gyvas ir ryškus visoje eilėje papročių ir eiliuotoje tautosakoje.

Nežiūrint dabartinių sovietinamos Lietuvos tvarkytojų nepalankaus nusistatymo religinių papročių atžvilgiu, ten visvien tęsiamas tradicinis, prasmingas ir gilus mirusiųjų prisiminimas Vėlinių proga. Ir toliau renkamasi kapinėse, puošiami artimųjų kapai, perkamos gėlės, uždegamos žvakutės, meldžiamasi. Tikrai įspūdingas tokio pobūdžio bendravimas su mirusiaisiais gūdų ir tamsų rudens vakarą, dažnai žvarbiam vėjui siaučiant ar net ir lengvam lietučiui purkščiant.

Susidėjusių aplinkybių dėka išeivijos lietuviams vis sunkiau sekasi tęsti ir išlaikyti kaikuriuos tautinius papročius, jų tarpe ir Vėlines. Bet turime suprasti, kad mūsų jaunoji karta jų ir nepasigenda. Nepasigenda, nes patys nematė, nepergyveno ir negali aprėpti Vėlinių prasmės gilumo. Gyvenama aplinka baisiai nedėkinga rimtesniam susikaupimui ir Vėlinių dienos meditacijai. Išvis, šermenyse ar net ir laidotuvėse visai baigiama išmesti juodą gedulo spalvą, kuri, bent jau iki tam tikro laipsnio tarnavo ir nuotaikai, liūdesiui sužadinti. Šermenų koplyčios nebeprimena susikaupimui skirtos vietos, nes čia ir velionis, gražiai padabintas, regis, yra pasiruošęs priimti visus atėjusius savo "best" formoje. Katalikų Bendrija yra priešinga tokiam dirbtiniam mirusiojo išdailinimui, net iš veido atimančiam šiurpų ir šaltą mirties ženklą, bet, deja, ji nesikiša į vietinius nusistovėjusius papročius ir tvarką, kurią turbūt bus nustatę grynai komerciniai motyvai. Nenuostabu, kad ir Kapų puošimo diena nėra čia didesniu liūdesiu ar susikaupimu paženklinta. Vieni — į kapines, o kiti (gal net dauguma) — į gamtą, prie ežerų, prie golfo ar kitų pramogų.

Ir šiemetinių Vėlinių dieną nekiekvienas aplankysime savo artimųjų kapus. Vieniems tie kapai yra Sibire, kitiems — Lietuvoje, dar kitiems — gal ir mūsų pačių gyvenamoje aplinkoje. Į pastaruosius, deja, ir norėdami neįsibrausime, nes, kaip čia yra priimta, kapų vartai uždaromi dar prieš sutemstant. Net nevisos bažnyčios bus tą vakarą atdaros. Susikaupti galėsime tik mintimis širdies gelmėse, gal net atlikdami savo kasdieninius darbus, pareigas.

Tikėkime, kad tėvynėje likę mūsų artimųjų kapai, kurių jau nėra kam prižiūrėti, gerųjų žmonių rankomis bus bent kiek aptvarkyti, gal ir vieniša žvakutė uždegta. O tokių vienišų kapų Lietuvoje, jos miškuose, tolimajame Sibire yra labai daug, liudijančių mūsų tautos vaikų nueitą žemiškąjį nelengvą kelią. Ramybė tebūnie jiems visiems!

HAMILTONO "AUKURUI" – 20 METŲ

Dvidešimt metų yra ilgokas laikas žmogaus gyvenime, reikšminga sukaktis. Ji būna dar reikšmingesnė, kai jos susilaukia ne paskiras žmogus, bet organizacija. Hamiltono dramos mėgėjų grupė "Aukuras" šį rudenį švenčia 20 metų sceninės veiklos sukaktį.

Darbas buvo pradėtas 1949 m. pabaigoje. Tada apie 20 Hamiltonan atvykusių lietuvių sudėjo po $10 ir ėmė repetuoti K. Inčiūros "Vincą Kudirką". Veikalas buvo pastatytas parapijos salėje 1950 m. vasario 21 d. Ši data ir laikoma dramos grupės gimtadieniu. Kaip kiekvienas naujagimis, kolektyvas jautėsi esąs silpnokas ir nelabai drąsiai ryžosi rimtesniems bandymams. Tačiau savo branduolyje turint Lietuvos dramos teatro aktorę Eleną Dauguvietytę-Kudabienę, ryžto ir drąsos savaime atsirado. Ji nuo pat pradžios grupei vadovavo, režisavo veikalus, grimavo vaidintojus ir pati kūrė vaidmenis pirmuose pasirodymuose. Didelis smūgis "Aukurui" buvo perankstyva a.a. Laimutės Baltrukonytės mirtis. Ji buvo padėjusi suorganizuoti grupę ir pasiūliusi jai "Aukuro" vardą.

Per 20 metų "Aukuro" grupė yra turėjusi daugiau kaip 100 narių. Jų visų pavardes sunku čia būtų suminėti. Kaikurie tebėra veiklūs ir dabar, kiti sugrįžta karts nuo karto. Per tą laikotarpį, be "Vinco Kudirkos", buvo pastatytas Geisingerio "Pirmasis skambutis", L. Fuldos "Mokyklos draugai", G. Turnerio "Vanduo Kanitogoj", Putino "Valdovo sūnūs", S. Čiurlionienės "Aušros sūnūs", "Pinigėliai", A. Gustaičio "Sekminių vainikas", J. B. Priestly "Inspektorius atvyksta", V. Alanto "Buhalterijos klaida", J. Grušo "Tėvas", Andersono "Sniego karalaitė", Moliero "Sykštuolis", J. B. Priestly "Pavojingas posūkis", "Laimės dėžutė", K. Binkio "Atžalynas", J. Griniaus "Gulbės giesmė", Rostandto "Žmogus, kurį užmušiau" ir V. Krėvės "Mindaugo mirtis".

Su "Sniego karalaite" į grupę buvo įtraukti nauji nariai — vaikai ir jaunimas iki 20 metų, įsteigta E. Kudabienės vadovaujama jaunimo dramos studija. "Aukuras", nesitenkindamas vietiniais pasirodymais, su savo spektakliais kelis kartus lankėsi Toronte, Delhi, St. Catharines, Londone, Windsore, Detroite, Čikagoje, Klevelande. Ročestery, Brooklyne, Montrealy ir Otavoj. Bene žymiausia išvyka reikia laikyti dalyvavimą 1968 m. rudenį Čikagoj įvykusiame pirmajame lietuvių teatro festivalyje, kur "Mindaugo mirtis" susilaukė labai palankaus įvertinimo, o Alb. Stasevičius buvo pripažintas geriausiu Š. Amerikos lietuvių aktorium. Be veikalų pastatymų, "Aukuras" mielai dalyvaudavo tautinių švenčių minėjimuose, paruošdavo montažus, ansamblinius pasirodymus su choro dainomis ir tautiniais šokiais. Puikias dekoracijas "Aukurui" dvidešimtmečio laikotarpyje sukūrė A. Matulienė, S. Dramantas, J. Jonikis ir A. Trumpickas.

Padėka tenka Hamiltono lietuvių kolonijai, kurios organizacijos ir pavieniai asmenys ne tik materialiai, bet ir moraliai remia "Aukurą", skleidžiantį lietuvišką kultūrą. Sunku būtų įsivaizduoti Hamiltono lietuvių bendruomenę be "Aukuro". Tegyvuoja aukuriečiai!

Vyt. K.

KALĖDINIŲ DOVANŲ SIUNTINIAI

Kaip ir kiekvieneriais metais, artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome specialiai paruoštus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970)

3⅓ jardo angliškos vilnonės geros rūšies medžiagos eilutėms,
3 jardai krimplene medžiagos moteriškai eilutei ar dviems suknelėms, 3 jardai eksportinės rūšies veliuro, vilnonės ar kašmiro medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaustui, 2½ jardo vilnonės medžiagos suknelei, 1 nailono ar medvilniniai vyriški išeiginiai marškiniai arba moteriška bliuskutė, 2 poros moteriškų ar vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina su muitu ir visom kitom išlaidom — $95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

Du vyriški ar moteriški itališki nailono lietpalčiai su diržu, krimpleno medžiaga dviems puikioms suknelėms, vyriškas ar moteriškas megztukas — vilnonis ar akryleno, 3⅓ jardo vilnonė medžiaga eilutei su įrašu "All wool made in England", viena puiki gėlėta vilnonė skarelė. Pilna siuntinio kaina — $95.00.

Taip pat mielai galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių reikmenų, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir naudingi.

Dirbtinio mink (audinės) kailio viršus apsiaustui — $40, vilnonės gėlėtos skarelės — po $5, vyriški ar moteriški nertiniai — po $12, nailono marškiniai — po $8, nailono lietpalčiai — po $11, gėlėtos nailono skarelės — po $2, nepermatomo nailono medžiaga skarelėms — po $11, puikūs ilgi vilnoniai moteriški šalikai — po $9 ir kt.

Už $36 pasiunčiame maisto siuntinį specialiai parinktų gaminių. Priimame užsakymus automobiliams, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiunčiame pinigus ir t. t.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. JURAS)
421 Hackney Rd., LONDON, E. 2, ENGLAND. Tel. 01 - 739-8734
A. Kusinskis, 167 College St., Sudbury, Ont.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ontario.

Keli tūkstančiai baltiečių spalio 18 d. Niujorke žygiavo į Jungtines Tautas reikalauti laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Nuotr. P. Ąžuolo

Akademikų ir studentų simpoziumas

PRANYS AIŠĖNAS

Akademikų Draugija ir studentai spalio 17 d. Toronto Lietuvių Vaikų Namuose surengė viešą simpoziumą tema "Lietuvybės išlaikymas: realybė ar iliuzija?" Jo moderatorius—Algimantas Banelis, dalyviai—Jūratė Čeponkutė, Antonija Petrulienė, Antanas Rinkūnas, Algis Šukys, Jonas Freimanas ir Eugenijus Girdauskas. Simpoziuman atsilankė apie 120 šiuo klausimu susidomėjusių lietuvių. Įvadinį žodį tarė Akademikų Draugijos pirm. inž. L. Balsys.

Tautybės sąvoka

Moderatorius A. Banelis, temą suskirstęs į keletą smulkesnių klausimų, paprašė simpoziumo dalyvius pareikšti savo nuomonę. A. Rinkūnas sakėsi visada galvojęs, jog tautybė ir lietuviškumas turi būti prigimti dalykai, priklausantys, žinoma, ir nuo lietuvių atžalų apsisprendimo, bet Lietuvoje yra buvę atvejų, kai ir nelietuviai pasidarė gerais lietuviais. J. Čeponkutė pagrindiniu veiksniu laikė tėvų tautinę įtaką savo vaikams, nors galutinį sprendimą jie turi padaryti patys. J. Freimanas visa širdimi stojo už lietuviškumą ir tautiškumą kaip lietuvių tėvų vaikas, kuriam nėra lengva savo mintis reikšti lietuviškai. Lietuvybė svetur nesanti tėvų primesta vertybė, bet prigimtimi įsisavinta. A. Petrulienės nuomone, lietuviškųjų atžalų prigimtis jas savaime nukreipia į lietuvybę. Didelės įtakos betgi turi tėvų suteiktas išauklėjimas ir pačių vaikų apsisprendimas. A. Šukys taip pat pasisakė už įgimtos tautybės sąvoką, kuriai įtakos turi aplinka, tautiškumo įsisąmoninimas ir galutinių išvadų susidarymas. E. Girdauskas į šį klausimą žiūrėjo optimisto akimis: jam lietuvybė nėra primesta, bet įkvėpta. Tautybę apsprendžia ne faktas, kur esi gimęs, bet iš ko.

Už lietuviškumą

Po simpoziumo dalyvių buvo leista pasisakyti ir jo klausytojams L. Tamošauskui, V. Matulaičiui, L. Balsiui, A. Gurevičiui ir kt. Kaikurie jų nenorėjo sutikti, kad negras galėtų tapti lietuviu, kiti priminė Lietuvos žydų kaitaliotą apsisprendimą — jų pasisakymus už lenkus, lietuvius, sovietus ir komunizmą. Tretiems atrodė, jog kitos tautybės asmuo, sutapęs su lietuvių tauta, niekada nebus patvarus lietuvis. Čia pavyzdžiu buvo suminėtas prof. Ivanausko išaugintas kiniečių tėvų vaikas, kuris vėliau visdėlto pasijuto esąs kinietis.

Atsakymai į šiuos įvairius samprotavimus ir klausimus taip pat buvo įvairūs. A. Šukio manymu, jeigu Afrikos negras galįs apsispręsti ir būti prancūzu, tai kodėl jis negalėtų būti lietuviu? A. Petrulienė stengėsi pabrėžti lietuviams jų tautybės privalumą. Lietuviais esame ne dėlto, kad jais gimėm, bet todėl, kad išmokom iš savo tėvų būti lietuviais. Negana būti tik lietuviu — reikia ir veikti kaip lietuviui. Tautiškumas ne taip greitai ateina, bet ir ne taip greitai praeina. J. Čeponkutė pabrėžė, jog jai didelę reikšmę turi jos lietuviška pavardė, o taip pat ir tautinė kilmė, tautinė kultūra. Čia pažymėtina, jog jaunieji simpoziumo dalyviai rodė ypač didelį patriotiškumą ir besąlyginį pasisakymą už lietuviškumą, nors ir gyvendami svetur, nelabai tinkamoj tautybei bujoti aplinkumoj.

Lietuvybė Š. Amerikoj

Po to, pagal moderatoriaus A. Banelio susmulkintą temą, buvo iškeltas klausimas, kaip atrodo lietuvybės reikalai Š. Amerikoje? E. Girdausko manymu, tas lietuvis, kuris į šį kontinentą atvažiavo iš Lietuvos, yra prigimtinis lietuvis, gimęs Š. Amerikoj — apsispręstinis. A. Petrulienės teigimu, JAV ir Kanadoj jaunoji lietuvių karta įpratinama iš mažens būti lietuviais, nes ji su tėvais eina į lietuviškas bažnyčias, tautinius parengimus ir t. t. Gi dėl moderatoriaus prailginto klausimo, kurin buvo įjungta ir tėvų pabėgimo iš tėvynės kaltė, A. Petrulienė pabrėžė, jog tokio priedo prie klausimo iš viso negali būti. Tėvai jautė pavojų savo egzistencijai ir net gyvybėms, todėl ir pabėgo. Gelbėjimasis nelaikytinas kalte. Tai patvirtino ir J. Freimanas. Pasak J. Čeponkutės, Amerikos lietuviai, ypač jaunimas, nujaučia jiems padarytą krašto pavergėjų neteisybę ir skriaudą. Dėlto jie Š. Amerikoje stengiasi būti lietuviais ir veikti kaip lietuviai: neleidote mums būti lietuviais Lietuvoj, tai mes jais būsime čia ... A. Rinkūno nuomone, didžioji dalis Š. Amerikos lietuvių yra sąmoningai apsisprendę būti lietuviais dėl pareigos tėvams, draugams, tautai ir tikėjimui, nori priklausyti parapijų chorams, įvairiems ansambliams ir pan. Iš auditorijos čia dar atsiliepė Tamošauskas, Vaštokas, Manglicas ir kt.

Po to moderatorius A. Banelis paklausė — ar žmogiškai geriau asmenybė išpildoma savo tautybės rėmuose, ar einant į gyvenimą platesniu mastu, jungiantis į gyvenamo krašto reikalus, ar pagaliau lietuvybės išlaikymas svetur yra iliuzija, ar tikrovė? A. Petrulienei atrodė, kad, gyvenant svetur, reikia dirbti abiejose plotmėse, daugiau dėmesio skiriant "savam kiemui" — liet. šešt. mokykloms, bei kitiems lietuviškiems reikalams. A. Šukys taip pat pritarė, jog geriau yra veikti "savam kieme", bet svarbu neužmiršti ir gyvenamojo krašto, nes ir jame daug ko galima pasiekti, kas reikalinga ir mūsų tautai. A. Rinkūno patarimas — visuomet geriausia pradėti tik nuo "savo kiemo". Pvz. mūsų kuris nors muzikantas ar solistas kitataučiams nebus reikšmingas, kol mes patys jo neiškelsime. Tik tada juo galės susidomėti ir kitataučiai.

J. Freimano teigimu, lietuvis turi dirbti ten, kur gali ir ką gali, bet pirmoj eilėj — už Lietuvą ir lietuvius. A. Šukys pabrėžė, jog svetur mes privalome išlaikyti lietuvybę kaip naudingą tiltą tarp kartų. J. Čeponkutė čia iškėlė klausimą, kokią lietuvybę mes privalome išlaikyti? Lietuvybė taip pat keičiasi. Lankydamasi Lietuvoj, ji ten radusi ne tokią lietuvybę, kokią mums tėvai pristatė. Ten ji mačiusi gerai paruoštą didelę dainų šventę, bet, deja, net 75% jų buvę nelietuviškos dvasios. Į lietuvių kalbą ten jau yra įvesta naujadarų iš rusų kalbos, pvz. televizorius. Mes naujadarus imame iš anglų kalbos, net lietuvišką šešką padarydami skunke. Taigi, keičiasi laikai, keičiasi ir sąvokos.

Iliuzija ar realybė?

Žodį "iliuzija" lietuvybės svetur išlaikymo atžvilgiu A. Rinkūnas siūlė pakeisti, be "ateities nežinomybe". A. Šukys patarė atkreipti dėmesį į laiko mastą. Jeigu mes kalbėsime apie lietuvybės išlaikymą šiame kontinente už 100 ar už 200 metų, žinoma, tai bus iliuzija, o jeigu artimesnėje ateityje, nebus jokios iliuzijos. J. Freimanas tvirtino, jog tai nėra iliuzija, nes juk ir caro laikų okupacija užsitęsė daugiau 100 metų, o lietuvybė visdėlto nežuvo. Pasak E. Girdausko, lietuvybė prisitaiko prie aplinkumos, todėl jos išlaikymas nėra iliuzija.

Čia ir buvo nutrauktas simpoziumas, neišsėmus jo šalutinių klausimų. Atsilankiusieji pageidavo, kad jis būtų tęsiamas kitą kartą. Uždaromąjį žodį tarė Akademikų Draugijos pirm. inž. L. Balsys, šia proga priminęs, jog lapkričio 21 d. bus dr. A. Balsio paskaita, o gruodžio 12 d. kalbės dr. Neris Ankuvienė.

Simpoziumo dalyviams ir svečiams priėmimas buvo surengtas pas inž. ir dr. J. Čuplinskus.

Kanadietės žvilgsnis į Lietuvių Dieną

Angliškoji spauda paprastai būna gana šykštoka savo atsiliepimuose apie etninių grupių pasirodymus, ypač jei tai liečia tik vieną grupę. Maloni išimtis šį kartą buvo padaryta Lietuvių Dienai Londone. Gerai žinoma meno kritikė L. Crawford Londono dienraštyje "The London Free Press" spalio 12 d. paskelbė plačią ir labai palankią recenziją, iliustruotą tautinio šokio nuotrauka. Šis dienraštis išeina dviem ar net trim 50 — 100 puslapių laidom per dieną.

Kritikė, paminėjusi, kad Lietuvių Dienoje dalyvavo 1.500 asmenų ir kad ši šventė nepaprastai gerai pasisekė, neslepia savo susižavėjimo lietuvių tautiniais drabužiais ir šokiais bei dainomis: "Reikia pasakyti, kad lietuvių tautiniai drabužiai turi būti gražiausi pasaulyje ..." Recenzijoje ji pateikia platoką ir išsamų drabužių spalvų ir šokių apibūdinimą.

Nenuobodu žiūrėti

Po to ji primena, kad tautiniai šokiai paprastai neužimponuoja žmogaus ilgesniam laikui dėl savo paprastumo: pamačius jų porą, darosi neįdomu stebėti sekančiuosius. Ji betgi pabrėžia, kad lietuvių tautiniai šokiai šiai kategorijai nepriklauso, nes jie turi gilesnį turinį ir išbaigtą komplikuotesnę formą. Pavyzdžiu ji nurodo "Aštuonytį", atskleidžiantį visą rankdarbių audimo eigą, įvedant greičio keitimą ir komplikuotus šokėjų sugrupavimus. Visa tai, jos nuomone, buvo atlikta nepaprastai puikiai 50 šokėjų iš Hamiltono ("Gyvataras") ir Toronto ("Gintaras"), Londono "Baltijai" dainuojant. Po to Toronto "Gintaras" išpildė žaismingą šokį ("Suk, suk ratelį"), dalyvaujant jaunučiams ir suaugusiems šokėjams, iš viso apie 80 asmenų. Kitas pažymėtinas ir net žvaigždės vardo vertas pasirodymas buvo vestuvinis šokis ("Rezginėlė"), atliktas Londono "Baltijos". Šiame šokyje yra daug skirtingų stilių, greičių ir nuotaikų. Lėto ir iškilmingo šokio atlikimui reikia tikslumo, grakštumo, atitinkamo greičio bei išraiškos. Šis šokis ir keli kiti buvo palydimi "Renaissance" orkestro. Hamiltono "Gyvataras" precizišku ir originaliu grakštumu išpildė tradicinį jaunosios šokį ("Sadutę").

Daina ir muzika

Iš dainos grupių L. Crawford plačiau paminėjo Londono, Delhi ir Rodney jaunimo jungtinį chorą, vadovaujamą kun. B. Pacevičiaus. "Aš dainuoju apie savo šalį" ("Tu, giruže") dainoj puikus grupinis dainavimas ir deriniai be priekaišto. Gi Montrealio "Gintaras", sako ji, galėjo pats vienas atlikti visą koncerto programą, nes jis turėjo viską — dainas, šokius, dailųjį žodį ir instrumentus. Toliau ji platokai ir su dideliu susidomėjimu apibūdina lietuvių instrumentus. Po to ji sumini oficialiosios dalies kalbėtojus ir kt. Apie tai jau esame rašę. Šia proga galbūt reikėtų mažo papildo — oficialiosios dalies pabaigoje buvo pasidžiaugta Landono Tauro atleto Arvydo Barkausko šių metų dideliu laimėjimu. Jis išsikovojo visos Kanados (ne tik lietuvių) rutulio stūmimo čempijonatą ir antrą vietą disko metime jaunimo iki 21 m. amžiaus grupėje.

Baigminės pastabos

Kritikė nurodė tik atskirus pavyzdžius, jos dėmesį daugiausia patraukusius. Koncerto programa buvo platesnė, negu jos suminėtoji. Jungtinis jaunimo choras, be V. Kairiūkščio harm. "Giružės" dar padainavo J. Juzeliūno "Lietuva Brangi", St. Šimkaus "Ko liūdi sesele" ir J. Tallat-Kelpšos "Oi, berneli vientury". Solo partiją atliko L. Lukšienė. Gi Toronto "Birbynė" išpildė keletą senoviškų liaudies dainų. Toronto "Gintaras" kartu su Londono "Baltija" pašoko "Subatėlę", Hamiltono "Gyvataras" — "Gyvatarą" ir Londono "Baltija" — "Dovanų šokį". Masinės scenos žavėjo nevieną žiūrovą. Ypač gražus vaizdas buvo žiūrint iš balkonų. Programą sudarė M. Chainauskas, pranešinėjo Gr. Petrauskienė. Tikrai vykęs ir meniškas programos leidinio viršelis buvo Edm. Petrausko.

Meno vienetų vadovai: Montrealio "Gintaro" — Z. Lapinas, I. Kličienė ir H. Lapinienė; Toronto "Birbynės" — D. Viskontienė, talkinama A. Dargytės - Byszkiewicz, J. Govėdo ir A. Paškausko; Toronto "Gintaro" — R. Karasiejienė ir D. Balsytė; Hamiltono "Gyvataro" — G. Breichmanienė; Londono, Delhi ir Rodney jungtinio choro — kun. B. Pacevičiaus, talkinamas E. Bliskio ir G. Lawson; Londono "Baltijos" taut. šokių — D. ir M. Chainauskai.

Lietuvių Diena, pirmą sykį surengta Londone, buvo tikrai įspūdinga. Ji ilgai išliks senimo ir ypač jaunimo atmintyje, prisidėdama prie lietuvybės išlaikymo. **D. E.**

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

DIDŽIOJI ČIKAGOS SPAUDA, radijas ir televizija plačiai skelbė žinią apie lietuvių Prano ir Algirdo Bražinskų pabėgimą iš Sovietų Sąjungos į Turkiją pagrobtu lėktuvu. Laikraščiai dėjo antraštes pirmuosiuose puslapiuose. Nuo jų neatsiliko "Draugas" ir "Naujienos", ragindami lietuvius siųsti telegramas Turkijos konsulatui Čikagoje, kad pabėgėliai nebūtų išduoti sovietams. Plačią akciją šiuo reikalu buvo išvyščiusios ir lietuvių radijo valandėlės.

• • •

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS" žurnalo 20 metų sukakties minėjimas Jaunimo Centre spalio mėn. 17 d. sutraukė daugiau kaip 500 publikos. Oficialiąją dalį atidarė dabartinis red. kun. J. Vaišnys, SJ, apibūdinęs leidinio padėtį, uždavinius bei liniją, suminėjęs ir prieš žurnalą nukreiptus puolimus. Kritikuoti galima pagrindinę mintį, bet ne smulkmenas. Kalbėdamas apie karštus kaikurių tautiečių laiškus ir grasinimus nutraukti žurnalo skaitymą, kun. J. Vaišnys juos prilygino žaidžiantiems vaikams, kurie greitai supyksta ir prašo atiduoti žaislus.

Čia taip pat buvo įteiktos premijos straipsnių konkurso laimėtojams. Suaugusiųjų konkurso laimėtojus paskelbė Nijolė Jankutė-Užubalienė, o jaunimo — Jurgis Bradūnas. Suaugusiųjų konkurse buvo paskirtos dvi premijos: II premiją laimėjo Lilė Tumosaitė-Gražulienė iš Detroito ir III — Vacys Kuprys iš Cicero. Jaunųjų grupėje vienintelė paskirta premija teko Gabijai Juozapavičiūtei iš Hamiltono. Premijas įteikė jų mecenatai — Stasė Semėnienė ir Vincas Kuliešius, o žodį tarė ir jas laimėjusieji (G. Juozapavičiūtė nebuvo atvykusi). Netrukus bus paskelbtas naujas straipsnių konkursas ir jo laimėtojams premijos bus įteiktos 1971 m. kovo mėn. 27 d.

Meninę dalį išpildė jaunimas. Australijon vykti pasišovusi "Grandies" tautinių šokių grupė pašoko jų pynę "Supyniau pynimą". Buvo atlikta 11 šokių, kurių nemaža dalis dar visai nematyti arba mažai šokti. Kaikurie iš jų gana įdomūs, kiti nuobodoki. Pasikeisdami šoko apie 50 šokėjų — jaunesniųjų ir vyresniųjų. Bendras įspūdis neblogas, nors iki reprezentacinio Klevelando "Grandinėlės" lygio šiai grupei dar tolokas kelias. Žinoma, jeigu grupė dirbs ir stengsis, jos laukia nebloga ateitis, nes turi gražios medžiagos. Šokėjams vadovauja Irena Smieliauskienė.

Jaunučio Puodžiūno baleto studijos mokiniai, su keliais vyresniais talkininkais pateikė baletą "Pasimatymas", maždaug pusvalandžio kūrinį, atliktą pagal lietuviškų motyvų muziką (Brazio). Baleto libretas ir choreografija — J. Puodžiūno; solistai — J. Puodžiūnas, Violeta Karosaitė, Janina Kolytė ir Simas Velbasis. Tai gana gražus kūrinėlis ir pusėtinai gerai atliktas, kas rodo, jog baleto srityje dar pas mus šiek tiek yra dirbama. "Laiškų Lietuviams" sukakties minėjimas buvo užbaigtas skania vakariene.

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Lietuviai dalyvaus tradicinėje Čikagos tautybių rudens šventėje spalio 31 d. ir lapkričio 1 dienomis. Čia jie turės savo parodos skyrių ir išpildys meninę programą. Iš viso dalyvaus 17 tautinių grupių. — Jūratė Staneikienė, kaip praneša Čikagos spauda, buvo užmušta pravažiuojančios mašinos, kai ji ėjo per gatvę. Kadangi dokumentų su savimi neturėjo, jos tapatybę nustatė tik po poros dienų. — Kastytis Zigmantavičius neseniai buvo užpultas ir apiplėštas trijų jaunų negrų. Apiplėšimų bei visokių žudymų skaičius Čikagoje vis didėja. — Chicago State kolegijoje rūpinamasi įsteigti lietuvių kultūros studijų centrą, kurį finansuotų Ilinois valstijos senato finansų komitetas.

JUNKIMĖS Į KOVĄ PRIEŠ LIETUVOS OKUPANTO UŽMAČIAS. REMKIME TAUTOS FONDĄ SAVO AUKOMIS!

Akordeonistas linksmina edmontoniečius, susirinkusius į hamiltoniškio "Gyvataro" priimtuves

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Rež. E. Kudabienės vadovaujama Hamiltono dramos mėgėjų grupė "Aukuras", švenčianti 20 metų veiklos sukaktį. Nuotr. Juraičio

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ MIKUCKIS

Spalio 13 d. po sunkios ligos Kaune mirė poetas Juozas Mikuckis, pradėjęs amžiaus aštuoniasdešimtuosius metus. Pabėgęs nuo sovietinio komunizmo grėsmės su dešimtimis tūkstančių kitų tautiečių, gyveno JAV, kol pagaliau 1968 m. susigundė grįžti sovietų okupuoton Lietuvon. Duoklę kompartijai atidavė Čikagos komunistų "Vilnyje" išeiviją puolančiais straipsniais bei kitais propagandiniais rašiniais.

JAUNIEJI GAMTININKAI

Vilniaus "Dinamo" manieže buvo surengta konkursinė Lietuvos jaunųjų gamtininkų pasiektų laimėjimų paroda, kurioje dalyvavo daugiausia mokiniai ir moksleiviai, atvežę savo rankomis išaugintus brandžiausius javų pėdus, daržoves, vaiskrūmius, dekoratyvinius medelius, vaistažoles. Vyresnieji moksleiviai parodoje buvo išstatę savo eksperimentinius darbus genetikos, selekcijos, biochemijos, biologijos ir mikrobiologijos srityse. Vertintojų komisija atskirose trijose kategorijose I vietas, pereinamuosius prizus ir I laipsnio diplomus paskyrė Klaipėdos miestui, Šiaulių rajonui ir Kauno jaunųjų gamtininkų stočiai.

OPERAVO VOKIETĖ

Lietuvoje viešėjo V. Berlyno technikos universiteto prof. Max Schaldach ir Berlyno klinikos chirurgė Ilse Vogel. Čia jie buvo supažindinti su pagrindinėmis gydymo ir medicinos mokslinio tyrimo įstaigomis. Svečiai ypač domėjosi prof. J. Brėdikio ir G. Kunigėlio sukurtu daugkartinio širdies zondavimo ir stimuliavimo chroniškame eksperimente metodu bei kitais laimėjimais kardiologijos ir kardiochirurgijos srityse. Chirurgė Ilse Vogel, dalyvaujant prof. M. Schaldachui ir stebint gydytojų būriui, padarė vieną širdies operaciją, per vieną įvesdama specialų elektrodą ir organizme palikdama elektrokardiostimuliatorių. Ši operacija, atlikta be narkozės, neatidarant krūtinės ląstos, ligoniui pašalino patologiškai lėtą širdies ritmą.

GERIAUSIAS PARKAS

Geriausiu parku visoje Lietuvoje neseniai buvo pripažintas Vytauto kultūros ir poilsio parkas Kaune. Galimas dalykas, sprendimui turėjo įtakos viename parko forte baigiama atkurti liaudies pasaka "Eglė žalčių karalienė". Niekam nereikalingą strateginį įrenginį papuošė Kauno muzikinio teatro dail. Mykolo Labucko nutapyti pasakos vaizdai. Ilgus metus dirbęs dekoratorium Jaunojo žiūrovo teatre, jis sukūrė nuotaikingus šios pasakos epizodus su lapus drebinančia Drebule, viršūnę išdidžiai iškėlusia Egle, su galingu Ąžuolu, svajingu Uosiu ir baltmarškiniu Beržu. Dail. M. Labuckas forto išorę papuoš metalu ir plastika, paruoš aplinkos sutvarkymo planą. Parko meno vadovė A. Bardauskienė su muz. V. Mazecu įrašė į magnetofono juostą S. Nėries poemos "Eglė žalčių karalienė" ištraukas. Forto pavertimas savitu muzėjum yra parko direktoriaus A. Merkevičiaus idėja.

PERKA RAGUS IR ILTIS

Plungietis T. Šarka, miške radęs briedžio ragus, klausia "Valstiečių Laikraščio" redakciją, kur juos būtų galima parduoti. Gamtos apsaugos skyriuje "Gamta — visų namai" jam atsako vietinės pramonės ministerijos susivienijimo "Dovana" direktorius V. Raznauskas. Suvenyrus iš laukinių žvėrių ragų ir dantų prieš keletą metų pradėjo gaminti Druskininkų meno gaminių įmonė. Vėliau į šį darbą įsijungė kauniečiai ir Plungės "Minijos" meistrai. Šiandien didelę paklausą turi iš tokios natūralios žaliavos pagamintos rankogalių sąsagos, kaklaryšių segtukai, kriaunos peiliukams, lapės ilčių auskarai. Žvėrių ragus ir dantis "Dovanos" susivienijimo įmonėms surenka žvejų ir medžiotojų draugija įvairiuose Lietuvos rajonuose. Už kilogramą stirnino ragų mokama po 15 rublių, už briedžio ir elnio ragų — po 10 rb. Vilko ar lūšies iltys įvertintos po 3 rb., lapės iltiniai ir briedžio krūminiai dantys — po pusrublį už kilogramą, kilogramas priekinių šerno dantų — po 30 kapeikų. Gamybą riboja šios natūralios žaliavos trūkumas. Šiemet "Dovanos" susivienijimo įmonės tikisi supirkti apie 1.500 kg ragų ir ilčių.

VILNIAUS KARTODROMAS

Skaitytojus, be abejonės, nustebins toks neįprastas naujadaras, pavartotas "Komjaunimo Tiesos" 200 nr. paskelbtame pranešime apie kartingistus ir jų lenktynes kartingais. Pasirodo, Lietuvą jau pasiekė Š. Amerikoje paplitę mažieji lenktyniniai automobiliukai (go-carts). Vilniečiai aikštę lenktynėms, vadinamą kartodromu, įsirengė netoli Dvarčionių. Čia pirmą kartą savo jėgas išbandė Lietuvos, Latvijos ir Gudijos kartingistai. Apie lenktynių rezultatus naujajame kartodrome L. Grigaitis rašo: "50 ccm kartingų klasėje nugalėjo Šiaulių profesinės technikos mokyklos Nr. 13 auklėtinis V. Kivilius. 125 ccm klasėje jaunių grupėje pirmąją vietą užėmė R. Paragys (Vilnius), o tomis pat mašinomis suaugusių grupėje nugalėjo G. Pavlovičius (Baltarusija). Treneris iš Šiaulių Kęstutis Tupė čia užėmė trečiąją vietą. Kęstučio tėvas — Antanas Tupė buvo antras lenktyniaujant 125 ccm tarptautinės klasės mašinomis, nors pirmą važiavimą jis ir laimėjo. Čia nugalėjo latvis I. Steinecas. 175 ccm kartingų klasėje abu važiavimus laimėjo G. Korkinas (Baltarusija)."

DABARTINIS JONIŠKIS

Joniškyje šiemet įkurtuves naujuose butuose atšventė apie 70 šeimų. Iš naujųjų pokario metų pastatų minimi: kultūros rūmai, universalinė parduotuvė "Eglė", kino teatras, nauja vandenvietė, gyventojams per parą parūpinanti 1.700 kubinių metrų vandens. Vandentiekio tinklas dabar matuojamas 2.000 metrų. Šiemet žadama užbaigti 185 lovų ligoninės ir poliklinikos statybą.

STAKLIŠKIŲ MIDUS

Stakliškių midaus gamykla, vadovaujama lietuviškų gėrimų entuziasto A. Sinkevičiaus, savo gaminių sąrašą papildė trauktinėmis "Voveraitė", "Užuovėja", "Lietuva", "Lietuviškas balzamas", džinu "Nemunas". Naujųjų gėrimų pavyzdžiai jau išsiųsti į Erfurtą, ruošiami Leipcigui ir Miunchenui.

SPAUSTUVIŲ EKSPERIMENTAI

Rašytojas Romualdas Lankauskas, pripažindamas eksperimentavimo būtinumą, nusiskundžia perdrąsiais spaustuvininkų bandymais šioje srityje. "Literatūros ir Meno" spalio 3 d. laidoje jis rašo: "Taigi man neseniai teko susipažinti su K. Poželos spaustuvės neeiliniais eksperimentais, kai ši pasižymėjusi, visokius diplomus ir garbės ženklus gaunanti spaustuvė išspausdino naują mano novelių knygą "Šiaurės vitražai". Turėjau laimės centriniam Vilniaus knygyne nusipirkti du nepaprastus savo knygos egzempliorius. Vieno iš jų viršelis buvo be autoriaus vardo ir pavardės, o piešinys ant viršelio priminė spalvoto rašalo dėmes nerūpestingo mokinio sąsiuvinyje; kitas egzempliorius (matyt, buvo eksperimentuojama toliau!) pasirodė esąs dar įdomesnis: viršelis atspausdintas be priekaištų (ir su autoriaus pavarde!), bet užtat knyga įrišta "aukštyn kojomis". Vadinasi, ją reikėtų pradėti skaityti nuo apverstо turinio sąrašo ir paskutinio apverstо teksto puslapio ... Gal būt, spaustuvė tikėjosi tokiu būdu gauti didelį optinį ar emocinį efektą, kuris, sakysim, suteiktų mano novelėms visai naują stilistinį skambėjimą. Šito aš nežinau. Tai spaustuvės paslaptis. Tačiau eksperimentai tuo neapsiribojo. Štai pažįstamas skaitytojas Vilniuje pirko unikalų "Šiaurės vitražų" egzempliorių: atvertęs viršelį, jis nerado nė vienos mano novelės ir, netikėdamas savo akimis, žvelgė į... E. Matuzevičiaus eilėraščių rinkinį "Paukščių takas"... Juodu ant balto išspausdinta! Na, ir susigaudyk dabar, kas rašo eiles, kas tikrasis jų autorius. O kiek rūpesčių "Vagos" leidyklai, išmokant honorarą! Juk aš galiu pareikalauti už poeziją, o poetas už noveles. Arba už abu leidinius. Pagaliau ir kritikams baisus galvosūkis. Juokai juokais, bet liūdnoka darosi, pagalvojus, kad tokių unikalių egzempliorių knygynai, gal būt, pardavė ne vieną. Aš už eksperimentus, gerbiamieji spaustuvininkai, bet aukščiau minėti nėra didžiai nusisekę, nors ir labai originalūs." V. Kst.

HAMILTONO ŽINIOS

A. A. STASĖS ŠUKAITIENĖS atminimui juodo marmoro antkapis buvo pašventintas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Suvažiavusiems giminėms ir nemažam būreliui artimųjų, gedulingas Mišias už mirusios sielą AV parapijoje atlaikė ir jautrų žodį tarė klebonas mans. dr. J. Tadarauskas. Solo giedojo ilgametė choro bendradarbė B. Antanaitienė. Kapinėse mons. dr. J. Tadarauskas atliko šventinimo apeigas, dalyvaujant Kanados lietuvių šaulių būrio pirm. St. Jokūbaičiui iš Toronto ir LB Hamiltono apyl. pirm. K. Mileriui. Simboliniu antkapio akmens pabučiavimu visi išreiškė savo meilę ir neužmirštamą prisiminimą velionei. Naująjį antkapį puošia šaulių ženklas. Sugrįžus visi buvo pakviesti į St. P. Kanopų namus pusryčių. Čia Ant. Šukaitis dėkojo visiems už tokį gražų jo brangios žmonos prisiminimą.

NAUJĄ VALDYBĄ išsirinko Mc Master universiteto lietuviai studentai; pirm. Andrius Gutauskas, vicepirm. El. Stanaitytė ir ižd.-sekretorius Ed. Didžbalis. Narių priskaitoma apie 50. Studentai planuoja pasigaminti filmą ir surengti lietuvių studentų susipažinimo vakarą. Piniginės paramos tikimasi gauti iš kitų lietuviškų organizacijų.

AV PARAPIJOS CHORAS, vadovaujamas muz. A. Paulionio, lapkričio 14 d. atliks programą Kariuomenės šventės minėjime St. Catharines. Programon įtrauktos vyrų ir mišraus choro naujai paruoštos lietuvių kompozitorių dainos.

KLB KRAŠTO TARYBOS suvažiaviman Otavoje vyksta išrinkti į tarybą atstovai — L. Skripkutė ir naujai tarybon kooptuotas J. Pleinys, apyl. valdybos pirm. K. Mileris ir krašto valdybos jaunimo sekcijos vad. G. Breichmanas. Dvi dienas truksiančiuose posėdžiuose bus patvirtintos KLB tarybos naujos rinkimų taisyklės, pagal kurias mūsų apylinkė galės išsirinkti 8 atstovus.

TĖVAS J. A. BERNATONIS iš Vokietijos pr. sekmadienį laikė Mišias ir kalbėjo apie Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybos vajų, kuriam reikia $130.000 laisvojo pasaulio lietuvių paramos. Bažnyčioje išdalinti vokeliai su mūsų aukomis surenkami šį sekmadienį. **K. M.**

MERGAIČIŲ CHORAS išpildys dalį programos "Varpo" choro parengime lapkričio 14 d. Toronte. Taip pat jis yra pakviestas dalyvauti Vasario 16 minėjimo programoje. Mergaitės prašomos stropiai lankyti repeticijas kiekvieną sekmadienį parapijos salėje 4—6 v. p. p., nes choras ruošia naują dainų repertuarą. Choras taip pat yra numatęs pavasarį surengti pirmąjį savo koncertą. Mergaitės Torontan vyks automobiliais. Tėveliai, kurie galėtų nuvežti choristes, prašomi pranešti J. Pleiniui telefonas 527-4876. Išvykstama 5 val. p. p. nuo Jaunimo Centro.

BIBLIOTEKA bus atidaryta lapkričio 1, sekmadienį, po 10 ir 11 v. pamaldų. **J. P.**

HAMILTONO MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ klubas "Giedraitis" metines šaudymo varžybas pradėjo 22 kalibro šaudymu spalio 25 dieną. Į skraidančias lėkštes bus šaudoma lapkričio 8 d. 1 v. p. p. Tarpklubinę pereinamąją taurę šiemet laimėjo Hamiltono klubas "Giedraitis".

Valdyba

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

OTTAWA, ONTARIO

OTAVOS LIETUVIUS netikėtai aplankė mirtis. Spalio 7 d. palaidojom Genės ir Vaclovo Kongelių 23 m. amžiaus sūnų Raimondą, gimusį Caracas mieste, Venecueloje, Kanadon atvykusį su tėvais 1952 m. Velionis pradžios mokyklą ir lituanistinius kursus baigė Montrealyje — Otavoje, dvejus metus studijavo inžineriją McGill universitete. Raimondas buvo labai gabus, pasiryžęs mokslo siekti jaunuolis. Jis labai daug skaitė iš įvairių mokslo sričių, mėgo diskutuoti, bet mažai kas jo vienmečių galėjo jam prilygti įgytomis žiniomis. Dėlto sunku jam buvo susirasti draugų. Buvo vienišas. Po dvejų metų studijų universitete sunkiai susirgo ir pastaruoju metu gydėsi Vankuveryje, iš kur, sveikatai pagerėjus, gydytojų patariamas, ruošėsi grįžti į Otavą pas tėvus ir tęsti studijas. Paskutiniuose laiškuose motinai žadėjo po kelių dienų grįžti traukiniu ir pakeliui pasigėrėti gražiąja rudens Kanados gamta. Grįžo traukiniu, bet, deja, iš karsto negalėjo matyti rudeninių lapų grožio.

Išvažiavimo išvakarėse staiga susirgo ir spalio 1 d. mirė. Palaidotas Pinecrest kapinėse Otavoje. Laidotuvių apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas, dalyvaujant Otavos lietuvių bendruomenei. **Otavietė**

PADĖKA

Reiškiame gilią padėką LB Otavos apylinkės valdybai, kuri gražiai suorganizavo mūsų sūnaus Raimondo palydėjimą į amžino poilsio vietą. Visi lietuviai, kaip viena šeima, jautriai ir vieningai stengėsi sumažinti mūsų didelį skausmą, dalyvaudami maldoje, aukodami gėles ir suruošdami pietus po laidotuvių p.p. Danių namuose. Visiems nuoširdų ačiū taria nuliūdę tėvai —

Genovaitė ir Vacys Kongeliai

St. Catharines, Ont.

TAUTOS FONDUI Niagara pusiasalio lietuviai šiemet aukojo: po $10 — Niagara Falls Moterų Klubas, J. Šarapnickas ir Ant. Staugaitis; $6 — J. Girevičius; po $5 — Zen. Jakūbonis, J. Žemaitis, P. Polgrimas, P. Balsas, Ant. Švažas ir kun. B. Mikalauskas; po $2 — St. Kukta, Ad. Šetikas, J. Vyšniauskas, Pr. Dauginas, St. Gudaitis, A. Vickosas, Ant. Lukas, St. Šetkus, Alg. Zubrickas ir B. Racevičius; po $1 — P. Baronas, J. Dainora, Sig. Zubrickas ir R. Karvelienė. Iš viso surinkta $90. Rinkliava buvo pravesta Tautos šventės minėjimo metu.

J. Girevičius,
Tautos Fondo įgaliotinis

Niagara Falls, Ont.

Ł. SURBLIENĖ spalio 2 d. ištekėjo už Juozo Geleževičiaus. Povestuvinę kelionę jie atlieka Britų Kolumbijos sąlose.

Vestuvių puotoje dalyvavę Niagara Falls jaunavedžiam linki sėkmės ir daug laimės. **U.**

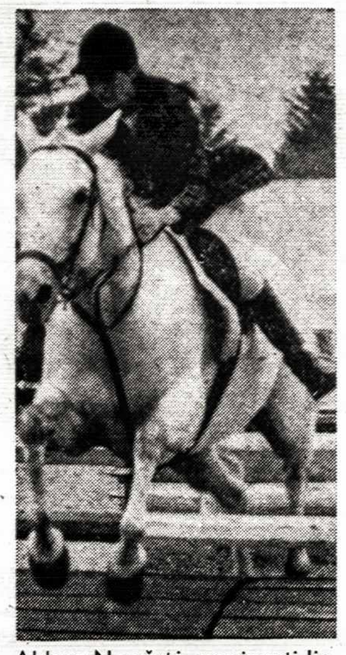

Aldona Narušytė, garsinanti lietuvių vardą jojimo sporte. Šioje nuotraukoje ji matoma Ancaster, Ont., įvykusiose varžybose.

MILLGROVE, ONT.

JOJIMO SPORTE lietuvių vardą garsina Aldona Narušytė, XIII skyriaus moksleivė, gyvenanti su tėveliais Vytautu ir Janina Narušiais šioje prie Hamiltono esančioje vietovėje. Šis sportas reikalaujas daug pastangų, ištvermės, laiko ir drąsos. Aldona dalyvauja beveik visose arklių šuolių per kliūtis varžybose Hamiltone, Londone, Toronte, St. Catharines, Buffalo ir kt.

Iki šiol ji yra laimėjusi apie 40 taurių, 300 pasižymėjimo kaspinų ir net piniginių premijų. Siemet Aldona pasiekė tokį augštą jojimo lygį, kad iš kelių šimtų JAV ir Kanados jaunųjų klasės jojikų buvo išrinkta į geriausių šešiolikos raitelių grupę dalyvauti Toronto žiemos mugėje — The Royal Winter Fair lapkričio 13 —21 d. d. Aldonos Narušytės jojimo meną Toronto ir apylinkių lietuviai galės stebėti lapkričio 21 d. 1 v. p. p. Sveikiname ir linkime mūsų jaunai tautietei ir toliau sėkmingai garsinti lietuvių vardą tokioje retoje sporto šakoje. **Koresp.**

Rochester, N.Y.

MIŠKO BROLIŲ KUOPOS moksleiviai ir studentai spalio 3—4 d. d. surengė ateitininkų šventę. Šeštadienio vakarą programą atliko rež. E. Kudabienės vadovaujamas Hamiltono "Aukuras", suvaidinęs Kazio Inčiūros "Jonines". Po programos buvo susipažinimo šokiai, grojant puikiai muzikai. Gal maloniausią įspūdį vyresniajai kartai padarė jaunimas, kai visi, sustoję ratu salėje, dainavo lietuviškas jaunimo dainas.

Sekmadienį Mišių auką už Lietuvos jaunimą aukojo dvasios vadas kun. L. Januška ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų pusryčius šventės dalyviams surengė sendraugės Birutė Čypienė ir Juzė Krokienė. Visiems pasistiprinus, kuopos pirm. Tadas Klimas pradėjo iškilmingą posėdį, primindamas, kad švenčiame ne tik metinę šventę, bet ir savo kuopos veiklos 10 metų sukaktį, ir 60 metų ateitininkų sąjūdžio jubilėjų. Į garbės prezidiumą jis pakvietė LB pirm. R. Liutkų, dvasios vadą kun. L. Janušką, sendraugių pirm. dr. Vl. Lelį, MAS centro valdybos pirm. E. Girdauską, šventės paskaitininką R. Juzaitį, MAS cv narę jaunučių reikalams P. Gudinskienę iš Hamiltono, skautų atstovą S. Ilgūną, ramovičių atstovą V. Vitkų, ALTos ir BALFo valdybų pirm. J. Jurkų. Darbo prezidiumą sudarė studentai B. Petrauskas ir R. Krokytė.

Įnešus vėliavas, sugiedojus ateitininkų himną ir išklausius sveikinimų, paskaitininką Rimą Juozaitį pri-

(Nukelta į 6-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ TEISININKŲ DRAUGIJOS centro valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Mečys Mackevičius, I vicepirm. Algirdas Budreckis, II vicepirm. Vytautas Račkauskas, sekr. Jonas Talala, ižd. Ona Tamulevičienė, nariai — Fel. Gaudušas ir Jonas Vasaitis.

INVESTAVIMŲ AKCINĖ bendrovė "Rūta" Kalifornijos valstijoje tiek išplėtė savo veiklą, kad jau artėja prie $2 milijonų apyvartos. Bendrovei vadovauja inž. Emanuelis Jarašūnas, kuris Kalifornijos universitete dėsto medžiagų atsparumą. Jis taip pat yra vyriausias inžinierius milijoninėje "Titan" bendrovėje.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ Sąjungos centro komitetas su pirm. A. Kasiulaičiu iš Klevelando buvo nuvykęs Čikagon pasveikinti buvusį ilgametį vadą prel. M. Krupavičių 85 metų amžiaus sukakties proga.

ŠEIMŲ SAVAITGALIS spalio 17 — 18 d. buvo surengtas N. Pr. Marijos seserų sodyboje Putname. Jam vadovavo BALFo reikalų vedėjas kun. Pr. Geisčiūnas, dalyvavo Putname besimokančių vaikų tėvai iš įvairių kolonijų. Ši vienuolijos mokykla su mergaičių bendrabučiu veikia senaja tvarka, tik didėjant svetimtaučių mokinių skaičiui lietuvių kalba dabar dėstoma kaip svetimoji kalba.

TARPTAUTINIO PREKYBOS INSTITUTO siunčiamas, į Europą ir Aziją išvyko inž. A. Rudis, žinomas Čikagos pramoninninkas ir visuomenininkas. Illinois gubernatorius Ogilvie neseniai pagerbė inž. A. Rudį už ilgų metų darbą valstijos mokesčių reformos komisijoje.

MAGISTRĖ VIRGINIJA KRIVYTĖ pakviesta dėstyti ispanų kalbą ir literatūrą Monroe Comunity College, Ročesteryje.

ANTIKOMUNISTINEI BALTIEČIŲ demonstracijai prie Jungtinių Tautų rūmų Niujorke spalio 18 d. vadovavo koordinacinis komitetas — po du lietuvių, latvių ir estų atstovu. Lietuviams atstovavo prel. Jonas Balkūnas ir BATUNo pirm. Kęstutis Miklas. Demonstracija sutraukė tūkstančius dalyvių, vėliavų, plakatų ir susilaukė didelio įvairiataučių publikos dėmesio.

MOTERŲ ORGANIZACIJŲ pasaulinės federacijos atstovės prie Jungtinių Tautų — dr. A. Zizamios ir C. Schaefer pakvietė Lietuvių Katalikių moterų organizacijų pasaulinės sąjungos pirm. prof. dr. A. Šlepetytę-Janačienę ir tarptautinę ryšininkę B. Venckuvienę į reprezentacinius pietus Jungtinių Tautų Rūmuose. Pokalbyje buvo nušviesta lietuvių moterų padėtis ir veikla išeivijoje. Spalio 12—16 d. B. Venckuvienė dalyvavo Amerikos katalikių moterų suvažiavime Mineapolyje, o kiek anksčiau ji buvo garbės viešnia Vokietijos katalikių moterų kongrese Freiburge.

INŽ. JURGIUI VALIUKONIUI Westinghouse bendrovė buvo pavedusi pademonstruoti naujai išrastą vandens kontrolės aparatą, kuris buvo išstatytas tarptautinėje vandens teršimo kontrolės mokslininkų konferencijoje Bostone. Aparatas vandenį kontroliuoja akustiniu būdu ir elektroniniu skaičiavimu.

STEIGIAMOJO SEIMO buvusieji nariai paruošė specialų raštą "Pro memoria" apie lietuvių laisvės kovas ir sovietinę okupaciją. VLIKo rūpesčiu jis išsiuntinėtas laisvojo pasaulio parlamentarams ir politikams. Viso pasaulio krikščionių demokratų partijoms ir jaunimo centrams raštą išsiuntinėjo LKD S-gos centro komitetas.

Australija

ŽURNALISTAS VLADAS RADZEVIČIUS širdies liga mirė Adelaidėje spalio 2 d. Gausus būrys lietuvių spalio 6 d. jį palaidojo Šv. Kazimiero parapijos lietuvių kapinėse. Vladas Radzevičius buvo senas Liet. Žurnalistų S-gos narys. Nepriklausomoje Lietuvoje jis redagavo eilę mažesnių laikraščių. Nežiūrint senyvo amžiaus, jis ir tremtyje plunksnos nepadėjo— buvo nuolatinis "Dirvos" bendradarbis, užpildęs skyrių "Po Pietų Kryžiumi".

Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS Kultūros Draugijos Vroclavo skyriaus valdybą sudaro: inž. V. Markevičius —pirm., St. Žvirėla — vicepirm., A. Žukauskas — sekr., A. Glušauskas — ižd., G. Voronickienė, V. Marcinkevičius ir V. Voleika — nariai. Moterų sekcija neseniai pravedė lietuvių kultūros valandėlę Vroclavo radio trumpomis bangomis. Rinkos g-vės 7 nr. draugija įsirengė Lietuvišką seklyčią, kurioje yra 750 knygų, radijas, televizija ir patalpa tautiečių susirinkimams.

Urugvajus

ŠV. SOSTO ATSTOVAS Urugvajuje nuncijus mons. Sepinski laikė iškilmingas pamaldas Montevideo lietuvių parapijos bažnyčioje. Parapija šventė tradicinę metinę dieną. Po pamaldų buvo vaišės ir meninė programa.

Į "ĄŽUOLYNO" ANSAMBLIO VADOVYBĘ įsijungė naujos jėgos: Stefa Štendelytė, Marcelė Dorelytė ir Marija Kamandulytė. Jos pavaduos dantų gyd. Alfredą Staneviičių ir Rosą Pretkutę, kurie dėl laiko stokos laikinai pasitraukė.

Britanija

BRITANIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO suvažiavimas įvyko Londone spalio 10—11 dienomis. Nutarta autonominiu vienetu įsijungti į Didžiosios Britanijos Lietuvių S-gos veiklą ir tuo tikslu priimti įstatai, išrinkta valdyba bei kiti organai. Užbaigtuvėms buvo didelis balius Lietuvių Sodyboje.

Brazilija

"ŽILVIČIO" TĖVŲ KOMITETAS Vila Zelinos Jaunimo Namuose surengė juostų audimo, tautinių raštų siuvinėjimo ir lietuvių liaudies meno pažinimo kursus, kuriuos veda agr. M. Vinkšnaitienė. Kursų pabaigoje S. Paulyje bus rengiama Lietuvių liaudies meno paroda, kviečiant ir brazilų publiką.

Argentina

PABLO ADOLFO KALYNA baigė Buenos Aires universitetą ir gavo gydytojo diplomą. Praktiką jis atlieka vietinėje italų ligoninėje. Dr. A. Kalyna yra gimęs Argentinoje, bet gražiai kalba lietuviškai.

JONAS M. DAUJOTAS baigė Buenos Aires univ-to teisių fakultetą ir jau verčiasi advokatūra.

GRAŽIĄ MEŠKERIOTOJŲ ŠVENTĘ Buenos Aires suruošė SLA centro valdyba. Už didžiausios žuvies sugavimą premiją gavo G. Baršauskas, už didžiausio skaičiaus žuvų sugavimą buvo apdovanoti B. Stelmokas, J. Shafer, N. Čyžius ir Alb. Stalioraitis.

Meksika

KUN. JUOZAS KISIELIUS iš San Salvadoro grįžo į Meksiką ir dirba saleziečių parapijoje Monterrey. Ten saleziečiai turi 4 bažnyčias ir aptarnauja apie 40.000 tikinčiųjų.

Vokietija

WESFALIJOS LIETUVIAI turi tautinių šokių grupę ir kvintetą. Šokėjus globoja komitetas į kurį įeina H. Bertulaitis, S. Jasulaitis, p. Bučinskienė ir p. Budrienė. Tautinius drabužius išaudė p. Rajauskienė. Lietuvių atstovybė prie NRW prov. vyriausybės stengiasi gauti finansinę pagalbą.

MEMMINGENO VARGO MOKYKLAI vėl vadovauja Vanda Vykintienė, iš Vaasrio 16 gimnazijos pasitraukusio kultūrininko St. Vykinto žmona. LB Memmingeno apylinkei vadovauja Tėv. Klemensas Žalalis.

V. VOKIETIJOS geriausio šaulio vardą laimėjo LB pirm. ir Schwetzingeno liet. inžinerijos kuopos vadas mjr. inž. Jonas Valiūnas. Tarp geriausių visos Vokietijos šaudytojų iš pistoletų jis surinko 572 taškus ir laimėjo I vietą. Wiesbadene įvykusiose taiklaus šaudymo varžybose jis pagerino pernykštį savo rekordą ir surinko 576 taškus. Antrą vietą užėmė Vokietijoje gyvenantis amerikietis L. Yokum. Pažymėtina, kad ir J. Valiūno žmona Ingė yra labai gera šaulė. Per 4 metus Badeno pirmenybių moterų klasėje ji yra laimėjusi III ir II vietas.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS DIENA rengiama Liubeke lapkričio 14 d. Šiaurės Vokietijos lietuviai šiuo laiku neturi meninių sambūrių, todėl jie kviečia į talką kitų apylinkių lietuvius. Dalyvausiąs ir Europos lietuvių vysk. dr. A. Deksnys. Tautos šventės proga didesnė Lietuvių Diena buvo Bad Godesberge. kur dalyvavo ne tik Westfalijos bet ir Belgijos lietuviai. Programoje — tautiniai šokiai, kvinteto ir solo dainos, literatūros vakaras ir susipažinimo linksmavakaris.

MOKYKLINIO AMŽIAUS JAUNIMAS šią vasarą atostogavo Italijoje, Casa Alpina "Lituania" tėvų saleziečių stovykloje. Trijų savaičių iškyloje dalyvavo 31 mergaitė ir 24 berniukai, nuo 8 iki 16 metų amžiaus. Iškylautojai apžiūrėjo istorinę Fenis pilį, pasikėlė į garsųjį Materhorn kalną ir Šveicarijos Saint-Bernarde stebėjo gelbėjimo šunų treniravima. Didelę dalį lietuvių jaunimo atostogų išlaidų padengė N-R Westfalijos vyriausybė.

LB BONNOS - KOELNO APYLINKĖS naująją valdybą sudaro: R. Šileris — pirm., A. Makutėnas — ižd. ir J. Jasulaitis — sekretorius. Jaunimo sekcijon išrinkti: H. Bertulaitis, V. Pajarskaitė ir D. Pikšneiderytė. Kontrolės komisijon — A. Kalfeldas ir J. Packevičius. Ilgametis apylinkės pirmininkas K. Dikšaitis išsikėlė gyventi į Bremeną. Neseniai jis vedė Jadvygą Kelerytę, ev. kun. A. Kelerio dukterį.

LB RASTATTO APYLINKĖS ilgametis pirmininkas J. Rugulis dėl senyvo amžiaus iš tų pareigų pasitraukė. Naujon valdybon išrinkti: Morta Kuršienė — pirm., A. Sargiejus — vicepirm. ir V. Gustainis — iždininku. Šią apylinkę 1961 m. suorganizavo Erdmonas Simonaitis ir ji iki šiol gražiai veikia.

VYSKUPAS ANT. DEKSNYS spalio 11 d. lankė Stuttgarto lietuvius ir laikė pamaldas kun. K. Senkaus vadovaujamoj lietuvių parapijos bažnyčioj. Ta proga buvo surengta Lietuvių diena su menine programa, sveikinimais ir bendrais pietumis. Vyskupui buvo įteikta gėlių ir tautinių audinių.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½ %
už vienų metų terminuotus indėlius 7½ %
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.100.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

ZENITH 26"
CROMACOLOR TV
Pirkdami spalvotą televiziją, gerai pagalvokite ir pirkit pačią geriausią ir patvariausią. Tai yra ZENITH CHROMACOLOR TV. Palyginkit mūsų kainas, kurios yra pigiausios visam Hamiltone. Turim beveik visus 1971 metų modelius nuo 19" iki 26".

Knight TV
AND APPLIANCES
SALES & SERVICE
168 Locke St. S. (at Bold)
Krautuvės valandos 9 — 6 Tel. 522-5028
Ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 — 9 522-5652

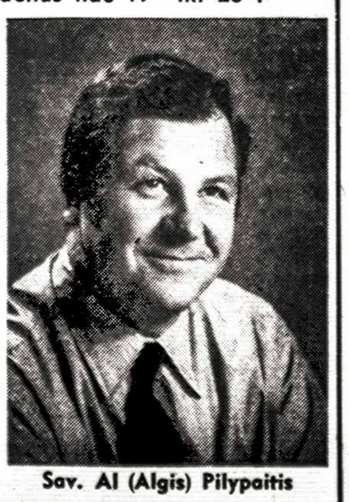

Sav. Al (Algis) Pilypaitis

LAIŠKAS DRAUGUI

MANO RANKOJE MIRĖ ŽUVĖDRA

LEONAS URBONAS

Apie vyšnių rausvus ir obelių baltus žiedus dainą pliekia pagyvenęs radijušas, kad net spintelėj stiklinės žvanga.

Už lango rudens spalvų simfonijom pravirko klevai. Pūsteli vėjelis. Kaip muzikonto gaidos, byra medžių lapai į visas puses. Stogą barškina kruša ąžuolo gilelių. O kiek jų daug ant žemės! Ir vis daugiau dar krinta. Juoda voverėlė nežino, ką su jom daryti. Kaip jaunavedė šeimininkė virtuvėj, ji bėginėja, jaudinasi uodegą trūkčioja, ūseliais pakarpo. Atsistoja, pasistiepia ant užpakalinių kojų ir atsidūsta: "O, Dieve, ką čia daryti? Gilės, gilelės, laukas tarsi lavonais jom nuklotas. Gilės, gilelės..." Pasigriebia vieną. Pasukioja tarp priešakinių kojyčių, apžioja ir skubiai nusineša — žiemai į medžio drėvę pasidės.

Už minutės kitos ji vėl čia. Varto vieną kitą. Didžiausią gilelę išsirenka. Pabėga. Sustoja. Užkasa smėlyje. Stojasi vėl ant užpakalinių kojų. Rūpestis akutėse. Kaip triušis trūkčioja viršutinę lūpą ir tuščiomis pasineša dideliais šuoliais skersai kelio.

Negrįžta.

Gal ir gerai, kad į Wasagą atvažiavau, nors ir neilgam. Iš Toronto žinios blogos. Oro tenai trūksta. O čia, nors ir drėgnas, oras geras, pilnas rudens kvapo. Ežeras esąs irgi dar neužterštas. Grybai miške auga. Jie valgomi. Prisirinkau ruduokių, umedžių, lepšių. Išsikepiau taip, kaip mama mane kadaise mokė. Jau antrą dieną man pilvą skauda...

Vaikščiojau vakar ežero pakrantėj. Ant mano rankos mirė žuvėdra. Žinojau, kad ji serga, kitaip nebūtų manęs prisileidus. Savo delnais šildžiau virpantį kūnelį, kol ji gyvybės kibirkštėlė apleido. Užkasiau smėly. Mačiau ir daugiau negyvų, sužlugusių, vandens ir vėjo smėlyje ir dumble perpus užkastų. Klausiau vietinį gyventoją, kodėl jos miršta čia, nes juk ežeras neužterštas. Pažiūrėjo žmogelis į mane. Palingavo pražilusią galvą, stebėdamasis, kad miesto žmonės gamtos nesupranta. "Survival of the fittest" leptelėjęs, nušlubavo kanadietis miško link.

Negrybauti, ne žuvėdrų vaikyti į Wasagos pakrantę atvažiavau. Atvykau čia dirbti, susikaupti, ieškodamas tylos ir vienumos. Mokyklos dienų draugė pasiūlė savo tuščią vasarvietę miške prie ilankos, pilną vienumos, rudens spalvose ir nuotaikoj paskendusią. Ačiū jai!

Jaučiuosi savanaudis. Žinios per radiją skelbia dūmų ir suodžių net 50 taškų užterštą miestų orą. Aš esu miško perkoštame švariame ore, o Tu mieste dusti tais nelemtais taškais perkrautame ore. Jei oras tirštės ir jei užteršimas pakils virš 50 taškų, turėsime naują rekordą. Nors juo neverta didžiuotis, bet visdėlto rekordas. Visur rekordai: sporto aikštėse, kovos lauke.

Penkiasdešimt taškų! Įsivaizduok!

Aš neįsivaizduoju. O Tu?

Žinau, kažkas negerai, kad Torontas, Hamiltonas naują oro nuodijimo rekordą pasiekė. Turbūt nedaugelį tai džiugina. Mažiausiai tuos, kurie su silpnais plaučiais bėga slėptis už ligoninės sienų, filtruotame ore atsigauti.

Žinias užbaigė muzikos plokštelė. Romantiškais balsais merginos, kaip sirenos dainavo, žavėjo, kvietė keliauti, grožėtis Ontario provincijos žavumu. Tai ne liaudies daina, tai tiktai turizmo reklama.

Tiesa, vakar prez R. Niksoną televizijoje mačiau. Žinau, Tu televizijos neturi, bet gal per radiją girdėjai. Gal ir gerai, kad televizijos neturi. Taigi, Niksonas. Jis skaitė savo pasiūlymus karui Vietname užbaigti. Abu sutinkam, kad politika — šachmatų lenta. Politikai yra žaidėjai, Tu man sakei. Taigi, Niksonas kalbėjo rimtai. Jis visada rimtai kalba. Rimtumas jam patinka ir tinka: netik padeda jam įsigilinti į kalbos tekstą, bet ir jo veidą padaro panašų į paslaptingas akmens skulptūras tolimojo Pacifiko Easter salose. Niksonas tarytum skulptorius kalasi veidą, skirtingą, originalų, ir nišą istorijoj šiam veidui patalpinti. Galbūt politika — tiktai šachmatų lenta. Gal joje iš tikrųjų širdžiai nėra vietos. Visdėlto norėčiau, kad Niksonui karą Vietname pavyktų sustabdyti, nors ir bus sunku pusmilijoniu atleistų kareivių darbo surasti. Bet... geriau jau metai kiti be darbo, negu visas amžius be rankos, kojos ar kitos kūno dalies.

Vakar mano rankose mirė žuvėdra. Delnuose dar gyvas mirštančių sparnų trūkčiojimas. Vietname ne žuvėdros miršta. Niksonas gal rimtai apie karo baigimą kalbėjo. Aš tikrai norėčiau patikėti jo žodžiais.

Hurono pakrantės be vėjo, be bangų. Spalvoti lapai vandeny, ant smėlio. Lapai ant stogo. Gilės treška po koju padais. Grįžo voverėlė prie gilių. Grįžau ir aš prie darbo. Juk ne rudenioti į Wasagą atvykau.

JUDITA VAIČIŪNAITĖ

SENIEJI NAGLIAI

Čia kopos — lyg sušalę smėlio laikrodžiai.
Aš užpustytam prūsų kaime.
Aš ant širdies jaučiu
tą dusinantį šimtametį smėlio svorį.
Girdžiu, kaip varpas skambina žvejams.
Pakrypsta vėpūtės į kairę...
Ir sauso štormo šuorai užpila kiemus
ir vieškelių vingiuotas vorupes...
Gerklėj man — pelekai ir ašakos.
O mano delnas — toks trapus ir mažas.
Jame — irklų ir virviu šimtmečiais pritrintos kietos pūslės.
Jame — laivų skeveldros.
Šiaurė.
Ūkanos.
Pakibęs kopose miražas.
...Ir byra sniegas, smėlis ir druska.
Ir speiguotas vasaris pūsteli.

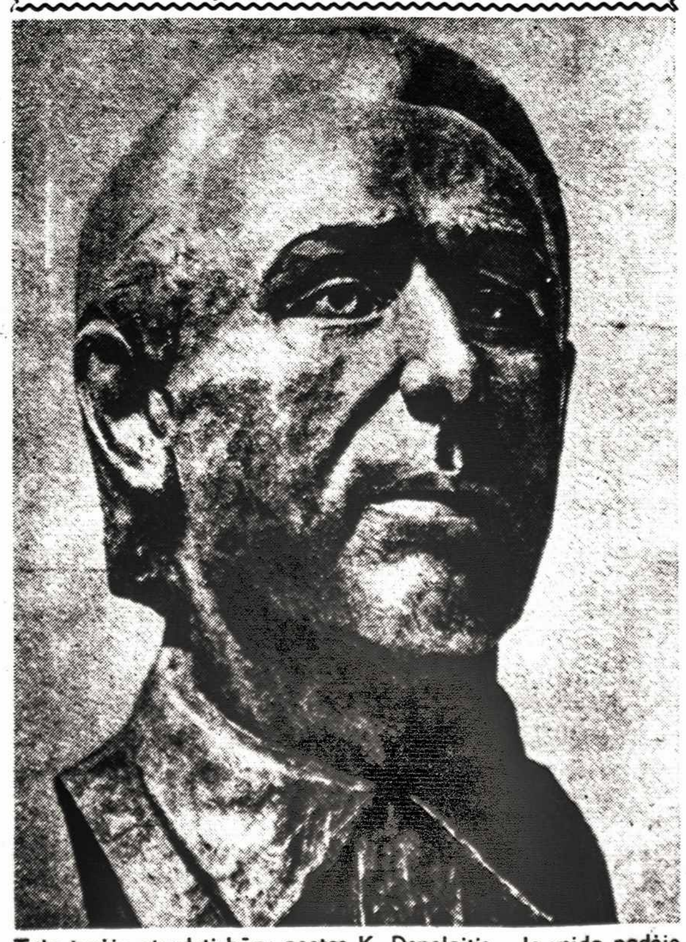

Taip turėjo atrodyti būrų poetas K. Donelaitis. Jo veidą padėjo atkurti Tolminkiemyje rasta kaukolė

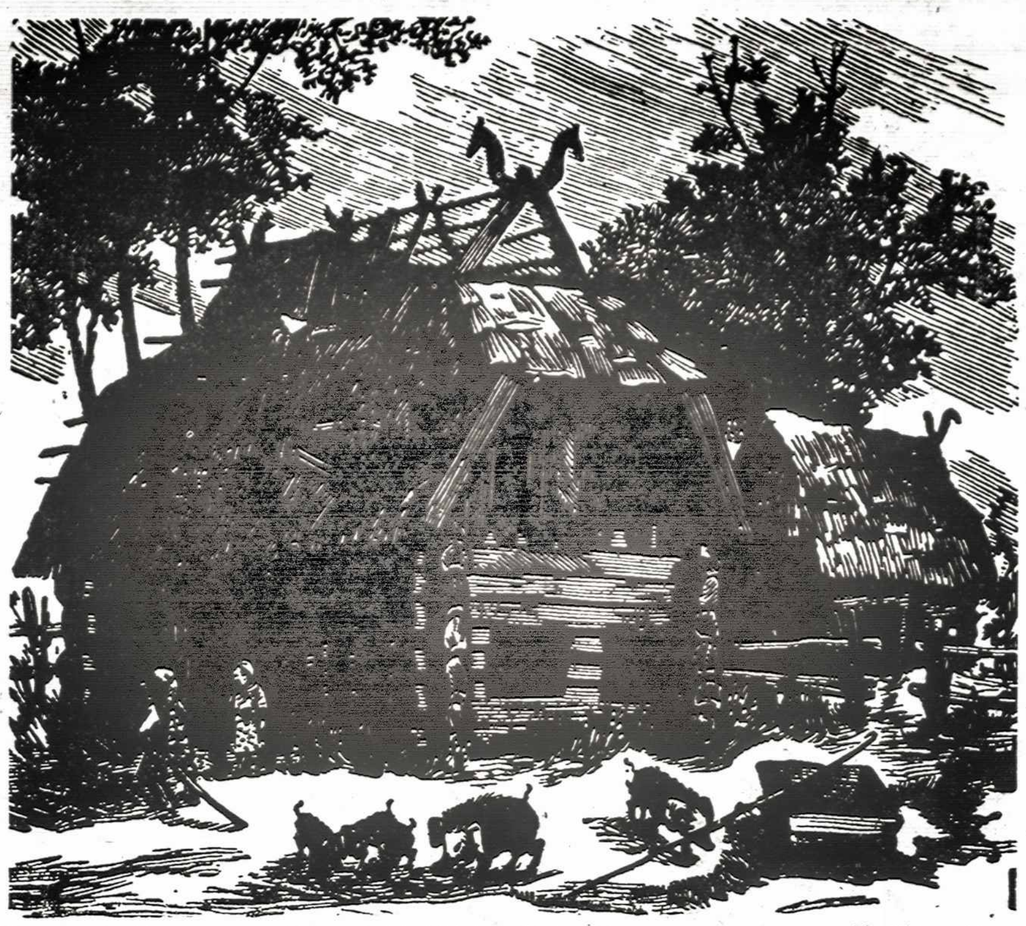

Vytautas Jurkūnas — K. Donelaičio "Metų" iliustracija — Medžio raižinys

Literatūrinės kritikos zigzagai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

JURGIS GLIAUDA

Literatūrinė kritika laisvajame pasaulyje, kur irgi reiškiasi lietuvių literatūrinis procesas, net nuostabu, beveik su tolygiu intensyvumu kaip ir okupuotoje Lietuvoje, turi mažiau kondensuotų susitelkimų. Beveik nėra literatūros kritikos rinkinių. Tai lyg ir sugestijonuotų, kad nėra ir kritikų! Kritikos pabiros yra gausios tačiau periodikoje. Tai daugiausia mažai vertingi atliepiai į pasirodžiusią knygą. Tai yra kaip ir būtinybė: periodikoje pastebėti bent pora šimtų eilučių pasirodžiusią knygą. Tai tikrai puiki mūsų periodikos duoklė knygai. Tai net gi įrodymas, kad visuomenės ir knygos ryšys tebepulsuoja apčiuopiamas tiriančiais pirštais.

Tai daugiausia vertimai **ad hoc.** Pasirodė leidinys — še tau apžvalga! Jeigu nėra leidinio, knygos, novelės — nėra ir apžvalgos! Sukelti susidomėjimą įmanoma tik atkakliu dėjimu savo kūrinių į knygų aruodą. Periodika galbūt nėra ir vieta, kur įmanoma atkreipti vertinimo prožektorius į literatūrinio proceso reiškinį, vykusį kad ir prieš porą dekadų. Ir iš tikrųjų, mūsų istoriografiniai tomai kartais labiau mėgsta narplioti viduramžines temas, kaip kad dviejų dekadų laikotarpyje pakankamai gerai įtvirtintus literatūros aruode autorius. Tuo jiems daroma nesąmoninga žala. Kas gi suvedė visumon, sugavo sintezės svorį, ideo-politinius aspektus, pvz. ištisinėje Vinco Ramono kūryboje? Tarytum tenkindami savo snobizmą, labiau domimės lietuvių literatūrai svetimais aruodais (pvz. Milašius), nes ten figūruoja svetima ir erudiciniu požiūriu prašmatni visuomenė. Mes savinamės savo literatūrai tokius asmenis. Ir tai gerai. Bet ar tai neįeina į sąskaitą tų reiškinių, kurie mums gyvybingesni ir inspiruojančiai našesni? Kartu su dūlinčiais (nes popierius nepatvarus) periodiniais leidiniais dingsta net ir kuklūs bendraamžininkų vertinimai laisvojo pasaulio lietuvių literatūros. Sutelktiniai rinkiniai, atrodo, neišliks ir pakankamai nepaliudys gana įdomios kultūrinio bruzdėjimo dinamikos.

Šioje lietuvių literatūros dalyje (laisvo pasaulio globoje) kritika neišžengė iš recenzinio lygmens. Tai, kas pakenčiama recenzijoje **ad hoc,** dar nesudaro literatūrinės kritikos dorybių nei pagrindo autoriui suprasti, suvokti, surišti ji su era ir visuma. **Jeigu egzistuoja rašytojai,** turi egzistuoti ir kritikai. Bet taip neatsitiko mūsų buityje. Atsitiko komiškas paradoksas — daugiur rašytojai vertina, teisia, nupeikia ar petį patapnoja rašytojams. Kaip toje nelogiškai sukonstruotos Lietuvių Rašytojų Draugijos premijoje, kur rašytojai premijuoja bendra santalka tuos pat savo **soul brothers!** Sitokio absurdo neturi nė viena kitų tautų rašytojų bendrija. Mumyse tai įmanoma dėl stokos įvertinimo sveikos nuovokos ugnyje. Toks tad paradoksas su visom nedarnios, šeimos bėdom, konfliktais ir suokalbiais **pro** ir **contra** vyksta ir literatūrinėje kritikoje. Jeigu ji yra **ad hoc,** ji yra recenzinio lygio. Bet jeigu ji, kad ir kaip neišsami ir trapi, yra **ad personam,** ji įžengia į visus pavojingus liūnus, kur iš vienos pusės žiojasi predilekcijos akivarai, o iš kitos pusės — nesugyvenimo ir netgi neapykantos juodo vandens properšos.

Tuo tarpu lietuvių tautos gyvenimo periodo sąlygos kaip tiktai leidžia ir provokuoja laisvojo pasaulio lietuvių literatūrinę kritiką užimti vadovaujamą rolę literatūrinės kritikos konstravime. Kalbėdami apie tą kritiką net kaip apie meną, tiktai čia, laisvajame pasaulyje, turime visas sąlygas tą meną puoselėti, gilinti, atremti į savus kūrinius ir autorius. Tai yra labai sunkus menas, nes čia permaža gerų norų ir šmaikštaus gebėjimo pilti vandenis arba tas kaskadas iliuminuoti įvairiaspalvėm lemputėm. Čia reikia savo įsąmoninto filosofijos, savo nuolatos turtinamos erudicijos, savo budrios sąmonės, atrandančios ryšį tarp bazės ir reiškinio. Greta laisvės kurti yra didelė laisvė sukurti ir kritiką. Tų sąlygų neturi kritikai okupuotoje Lietuvoje. Jų literatūrinė kritika įeis į tolesnes kartas kaip scholastiniai ir doktrininiai raštai, kur literatūrai buvo skirtas ne ponios, bet tarnaitės vaidmuo.

Yra trapūs atliepiai į literatūrinio proceso reiškimąsi laisvajame pasaulyje. Tuose atliepiuose išbarstyta daug gilių ir vertingų pastabų, tačiau tai nesudaro dar ištisinio literatūrinės kritikos proceso, nors tam tradicijos išsivežtos iš nepriklausomos Lietuvos. Visa tai neprovokuoja tačiau kokių nors ir kam nors priekaištų, nes būtų naivu ir nerimta dėl to verkšlenti ir priekaištauti. Tai tartum **vis major** kultūros gyvenime, kai tauta gyvena savo pertekliumi ar nedatekliumi. Tai tartum auksinio ar skudurinio amžių kaitos. Tautos turi savo literatūrų auksines dienas ir atoslūgius. Jeigu imame literatūrinį kritikos procesą kaip meną, galime taikyti jam kultūrinių koordinačių pliusus ir minusus.

Tačiau man atrodo, kad tiktai šia prasme literatūrinė kritika laikytina amžina vertybe, menu, integraline atrama.

Nei K. Ambrasas ten, nei mes čia nepaimame literatūros kritikos proceso kaip meno. Kritikos tiesioji dienų bėgsme lūžta gausybe zigzagų. Turėdamas prieš akis kažkodėl ypatingai jo iškeliamus rusų kritikus Plechanovą, Dobroliubovą, Belinskį, Ambrasas gėrisi jų aštrumais, kuriais jie stengėsi literatūros srityje sukelti dėmesį gyvenimo tiesai. Bet gi ir šie autoriai buvo savo eros vaikai, ir jiems tada teko beveik laužtis į atviras duris. Niekad nebuvo ir nebus literatūros kaipo meno, jeigu ji nereikš gyvenimo tiesos. Surišę tada gyvenimo tiesą su kova prieš režimą, jie atliko savo naudingą ir našią funkciją. Ar įmanoma dabar Ambraso buities sąlygose kovoti už gyvenimo tiesą be pritarimo iš valdininkiško olimpo! Baisūs nutildytų rašytojų pavyzdžiai atsako priešingai. Dabar gyvenimo tiesa ateina "ready made". Bet ji nėra **ready made** čia. Ji yra prizminė, daugiaspalvė, todėl įdomi ir nestandartinė.

K. Ambrasas irgi intensyviai numato, kad utilitarinis momentas pažeidžia literatūrine kritika. Jis sako: siaurai utilitarinis požiūris į kritiką nieko bendro neturi su profesine literatūros kritika (psl. 171). Bet kaip suderinti tą sveiką posakį su tais pat faktais ir tvirtinimais, kuriu tiek gausu jo paties rinkinyje? Plechanovo tiesos, paimtos iš prancūziškųjų enciklopedistų, turėtų būti nefalsifikuotos, bet atskleistos Ambraso aplinkoje.

Tuo pat nauju zigzagu įsiremiame į mūsų aplinką. Čia mums nereikia būtinai kuo nors remtis, ką nors įkelti į altorių garbę, ką nors skelbti neklaidingu gyvenimo ir literatūros tiesų nusakyme. Čia, laisvės sąlygose, yra neribota laisvė ir kritikos menui žydėti. Pjūtis didelė, sako evangeliškasis posakis, bet pjovėjų nėra. Rašytojas yra tam tikros gyvenimo tiesos, idėjos ar asmeniško atradimo sintezė. Rašytojas yra arti-faktas, kuris išsemia erą, idėją, būties sampratą. Tačiau jis nėra atramos punktas, privaloma pažintinė vertybė. Jo pažinimas yra turtėjimas.

Kas būtų ateičiai devynioliktasis amžius, rašo Irving Howe, jeigu nebūtų viso to amžiaus idėjų spektro?

Ir tų idėjų sintezėmis paranku imti tos eros rašytojus. Pvz. išsilaikymo tendencijas įkūnijo Stendhalis, savęs išganymo politikos buvo kupinas Dostojevskis, tvarkos ir anarchijos priešgynas vaizdavo Conrad, politinio siekio sintezė buvo Henry James. Į šį šimtmetį nutyso Malreaux, Silone, Koestler, Camus...

Jau šios apžvalgos pradžioje paminėta literatūrą kilninanti mintis: rašytojas yra jo eros idėjų sintezė. Tą mintį pratęsdami į mūsų literatūrą, sustojame ties lietuvių literatų studijomis, kurios būtų skirtos literato kurybiniam palikimui aptarti, įvertinti, įvesti į lietuvių tautos kultūrą kaip jo literatūrinio proceso sintetinę išdavą. Kas yra Krėvė? Istorinis romantikas ar kaimo buities psichologas? Kas yra Putinas? Ieškojimų defetistas ar ieškojimų oportunistas? Kas yra Škėma? Spekuliacinis imitatorius ar nuoširdusis?

Tačiau mirusieji (kaip ir gyvieji) nešioja ant savęs laiko ženklą. Vienaip ar kitaip jie lieka gyventi laike: juo toliau eina į laiką, juo reljefiškiau ima iškilti iš kasdienybės lygmens ir atstovauti kūrybai bei idėjai. Amerikiečiai žodį "politika" traktate apie kūrybą naudoja platesne ir turiningesne prasme. Politika — tai visa sąranga idėjų, gyvenimo filosofijos ir to laikotarpio, kuriame autorius atskleidė save, tą įdomią ir nepakartojamą individualybę. Politinės novelės vardu, reikia su tuo sutikti, galima pavadinti beveik kiekvieną idėjinį romaną nuo Malraux "La Condition Humaine" iki Orwell "1984", nuo Putino "Krizės" iki Grušo "Karjeristų". Tačiau tai būtų toli gražu nepilnas, fragmentinis vaizdas. Autoriai įnešė ne tik savo literatūrinio proceso fragmentus, bet save visą į bendrą tautos kultūros procesą. Kai turime prieš akis literatūrinės kritikos tomelius, a la Ambraso "Literatūros akiračiai", nelengva įtikėti, kad visuotinumo įvertinimai galės rastis ten, kur viešpatauja apriorinial aptarimai ir žudantis kritiko individualuma doktrinos tabu. Literatūrinės kritikos priebėga ir baze galėtų tapti laisvojo pasaulio kraštai. Tačiau visa tai turi tiktai fragmentini vaizdą, atskirų autorių favorizavimą, predilekciją fragmentui ir spekuliaciją fragmentais. Todėl kritikos tokios, kuri mato visuma ir sugeba operuoti sintezėmis, nėra. Tiesioji koordinatėse trupa nesibaigiančiais zigzagais: operacinės doktrinos diktatas ten, nuotrupų smulkėjimas čia.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PROF. DR. ANTANUI MACEINAI paskirta tradicinė Ohio valstijos lietuvių gydytojų $1.000 premija už jo didelį įnašą į lietuvių mokslinę literatūrą. Prof. dr. A. Maceina gyvena Vokietijoje ir dėsto Muensterio universitete. Dirbdamas mokslinį darbą, jis rašo naujus filosofinius ir teologinius veikalus lietuvių ir vokiečių kalbomis, bendradarbiauja kultūrinėje lietuvių spaudoje, gvildendamas šių dienų pasaulio aktualijas. Naujausią prof. dr. A. Maceinos knygą "Bažnyčia ir pasaulis" neseniai išleido Vakarų Europos Lietuvių Sielovada. Šis veikalas jau susilaukė didelio susidomėjimo, nes jame sprendžiamos kunigų ir pasauliečių problemos, iškilusios po Vatikano II santarybos. Gydytojų premiją filosofui prof. dr. A. Maceinai numatoma iškilmingai įteikti Klevelande lapkričio 7 d.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO tradicinis balius-koncertas įvyks Klevelande spalio 31 d. Jo programoje dalyvaus ir sol. Irena Grigaliūnaitė.

DAIL. ADOMO GALDIKO kūrinių paroda rengiama Bostono Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose spalio 31 ir lapkričio 1 d.d.

SOL. ANELĖ VALAITYTĖ, kuri mokėsi ir gyvena Vokietijoje, neseniai išleido savo estradinių dainų pirmą plokštelę vokiečių kalba. Plokštelės aplanke pažymėta: Lena Valaitis, "Halt das Glueck fuer mich fest", Philips No. 6003043. Kaina DM 5. Ją galima gauti visose plokštelių parduotuvėse Vokietijoje. Solistė, gyvenanti Memmingene, Munchener Str. 62, dalyvauja ir lietuvių parengimų programose.

ARGENTINOS DIENRAŠTIS La Prensa, Buenos Aires mieste leidžiamas jau daugiau kaip 100 metų, pasaulio teatrų apžvalgoje teigiamai paminėjo Panevėžio dramos teatrą, kuris kultūriniu požiūriu pirmaujas tarp kitų tokio pat dydžio teatrų. Laikraštis teisingai pastebi, kad Panevėžio teatrą suorganizavo ir jam vadovauja rež. J. Miltinis, vaidybos meną studijavęs pas žymiausius šios srities profesorius Paryžiuje.

ČIKAGOS LIET. CHORAS "PIRMYN" veikia nuo 1909 m., bet paskutiniu laiku buvo nutilęs ir išsiblaškęs. Dabar energingasis dirigentas Kazys Steponavičius pasiryžo chorą atjauninti. Jis net planuoja pastatyti žinomą J. Strausso operetę "Šikšnosparnis". Šis choras prieš karą yra koncertavęs Lietuvoje, taip pat Kanadoje ir didesniuose JAV miestuose.

BOSTONO SOL. V. ČIŽAUSKAITĖ-BALČIŪNIENĖ, sopranas, koncertavo Detroite, kur jauna mokėsi ir pradėjo menininkės kelią. Ji studijavo ne tik muziką, bet ir dramą. 1966 m. gavo magistrės laipsnį, bet dar ir dabar tobulina dainavimą Clara Shear studijoje. Su amerikiečių trupe ji yra dainavusi JAV kariams Grenlandijoje ir Labradore, be to, koncertavo Italijoje ir visoje eilėje Amerikos miestų.

DAIL. ANTANO RŪKŠTELĖS tapybos darbų parodą Niujorke rengia Lietuvių Moterų Federacija spalio 31 — lapkričio 1 d.d. Woodhaveno Kolumbo Vyčių salėje.

DR. DAINA VARIAKOJYTĖ, Lojolos universiteto etnografijos profesorė Čikagoje, mėnesį praleido Turkijoje ir Graikijoje, kur ji studijavo vietos žmonių papročius ir istorines vietas, jų tarpe Trojos pilies griuvėsius.

LITUANISTIKOS INSTITUTO vadovas dr. Vincas Maciūnas rūpinasi "Lituanistikos darbų III tomo paruošimu spaudai. Šiame tome, be visos eilės lietuvių mokslininkų darbų, bus ir prof. dr. W. Schmalstiego studija apie senąją prūsų kalbą. Išleidimo išlaidas padengs Lituanistikos Instituto iždo taryba, vadovaujama dr. A. Baliūno.

LIETUVIŲ ARCHITEKTŪROS PARODA šį rudenį ruošiama St. Balzeko liet. kultūros muzėjuje Čikagoje. Ją organizuoja arch. Jonas Mulokas.

"DAINAVOS" ANSAMBLIS Čikagoje ruošia naują lietuvišką operetę, kurios libretą parašė A. Kairys, o muziką — Bronius Budriūnas.

PROF. DR. Z. IVINSKIS rašo trijų tomų Lietuvos istoriją, kurią išleisti pasižadėjo Lietuvių Fondas. Pirmasis tomas jau baigiamas rašyti. Šiuo metu prof. Ivinskis profesoriauja Bonnos universitete.

Lena Valaitytė, kurios įdainuotą estradinės muzikos plokštelę išleido Phillips bendrovė V. Vokietijoje. Plokštelėje yra du šlageriai apie laimę ir meilę: "Halt das Gluck fuer uns fest" ir "Wie schoen, dass es die Liebe gibt". L. Valaitytė dainuoja ir lietuvių parengimuose.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SKULPTORIAUS PETRO ALEKSANDRAVIČIAUS paminklas mūsų literatūros klasikei Julijai Žymantienei-Žemaitei buvo atidengtas spalio 10 d. Vilniuje. Žodį tarė Vilniaus vykdomojo komiteto pirm. V. Sakalauskas, kultūros ministeris L. Šepetys, Lietuvos Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto vadovas K. Korsakas, Žemaitės literatūrinės premijos šiemetinis laureatas V. Bubnys. J. Švedo "Raliavimą" ir kitas lietuviškas melodijas grojo Vilniaus konservatorijos kamerinis liaudies instrumentų ansamblis "Sutartinė". Paminklo architektūrinį projektą yra paruošę broliai Algimantas ir Vytautas Nasvyčiai.

LIETUVOS OPEROS VETERANĖ Marija Marcinkevičiūtė - Lipčienė, mezzo-sopranas, mirė Vilniuje. Ji buvo gimusi 1899 m. Kaune, baigusi J. Naujalio įsteigtą muzikos mokyklą 1925-27 m. Po trumpo tobulinimosi kurso Paryžiuje įsijungė į Lietuvos operos solistų eiles ir dirbo iki 1940 m. Pagrindinius mezzo-soprano vaidmenis ji buvo sukūrusi G. Bizet "Carmen", G. Verdi "Trubadūro", "Aidos", P. Čaikovskio "Pikų damos" ir kitose operose. Pokaryje iki 1949 m. dirbo Kauno muzikinės komedijos teatre.

VILNIAUS INŽINERINIO STATYBOS instituto akademinis choras "Gabija", vadovaujamas K. Griauzdės, septintąjį veiklos sezoną pradėjo koncertu paveikslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje. Be populiariųjų J. Naujalio, Č. Sasnausko, St. Šimkaus, J. Kačinsko ir kitų lietuvių kompozitorių dainų, šiame koncerte pirmą kartą pokario metais buvo atlikta T. Dubois oratorijos "Septyni Kristaus žodžiai" įžanga ir pirmoji dalis.

DAILININKŲ SĄJUNGOS dailėtyros sekcijos narių susirinkime savo įspūdžius iš kelionės po JAV pasakojo valdybos atsakingasis sekr. P. Gudynas. Dėmesio centre buvo jo susitikimai su JAV lietuviais dailininkais A. Košubiene, V. Košuba, V. Ignu, J. Rimša ir kt. Susirinkimo dalyvius P. Gudynas supažindino su minėtų dailininkų kūryba ir jų gyvenimo sąlygomis, parodydamas iš JAV atsivežtas kūrinių skaidres.

LIETUVOS STYGINIS KVARTETAS — Eugenijus Paulauskas, Kornelija Kalinauskaitė, Jurgis Fledžinskas ir Romas Kulikauskas — koncertuoja R. Vokietijos miestuose. Wismaro rotušėje surengtame koncerte jie atliko L. Beethoveno ir D. Šostakovičiaus kvartetus. Nesiliaujantys plojimai programą privertė papildyti J. Juzeliūno, P. Čaikovskio ir J. Haydno kūriniais.

ALGIMANTAS IŠNARAUSKAS, Klaipėdos proftechninės mokyklos nr. 18 auklėtinis, laimėjo aukso medalį už akvarelę "Konvejeris" tarptautinėje moksleivių piešinių parodoje Jugoslavijoje. Joje dalyvavo 39 kraštų moksleiviai, atsiuntę beveik pusantro tūkstančio kūrinių, kurių tik šeši buvo atžymėti aukso medaliais.

KAUNO MUZIKINIO TEATRO G. Puccini operos "Madame Butterfly" spektaklyje Pinkertoną dainavo Vilniaus operos sol. E. Eidukaitis, pagrindiniame vaidmenyje debiutavo K. Krukauskaitė. Pagalbinius vaidmenis taip pat atliko debiutuojantys jaunieji dainininkai — V. Christauskas, G. Jasiūnaitė ir D. Kasparіūnaitė.

TARPTAUTINIAME KINO MĖGĖJŲ festivalyje "Brno-16", kuris šį mėnesį vyksta Čekoslovakijoje, Lietuvai atstovauja V. Blinstrubo filmas "Paskutinis", A. Puipos — "Siena", "Raudos" ir J. Laumakio — "Aristavos raguolis".

ANTANO JAROŠEVIČIAUS šimtajam gimtadieniui yra skirta Vilniaus dailės muzėjuje atidaryta jo darbų paroda. 1912 m. jis išleido vieną pirmųjų liaudies meno albumų "Lietuvos kryžiai". Didžiąją parodos eksponatų dalį kaip tik ir sudaro šio leidinio piešinių originalai bei kiti projektai taikomosios dailės dirbiniams. A. Jaroševičius visą savo gyvenimą rinko, piešė ir projektavo kryžius.

MOKYTOJŲ DIENOS PROGA Pakruojo rajono pedagogams koncertą surengė iš Vilniaus atvykęs berniukų choras "Ąžuoliukas", vadovaujamas H. Perelšteino.

PANEVĖŽIEČIAI AKTORIAI susilaukia vis platesnio pripažinimo filmuose. D. Banionis sukūrė pagrindinį žymiojo dailininko vaidmenį vokiečių "Defos" ir sovietų "Lenfilmo" studijų bendrame filme "Goya". Pagrindiniam vaidmeniui dabar jį pakvietė S. Lemo knygą "Solaris" ekranizuojąs rež. A. Tarkovskis. Šiame filme vaidins ir A. Masiulis. Maskvos televizijos naujajame filme "Paskutinis 'Albatroso' reisas" atsakingus vaidmenis kuria B. Babkauskas ir G. Karka.

ROMUALDO LANKAUSKO romaną "Vidury didelio lauko" išleido Lenkijos leidykla "Panstwowy Instytut Wydawniczy" Varšuvoje. Leidinį papildo keturios R. Lankausko novelės — "Beethoveno sonata", "Jie grįžta", "Prie šlamančių topolių", "Vidurnaktis". Knygą lenkų kalbon išvertė Lenkijos lietuviai Anastazija ir Zygmuntas Stoberskiai.

V. Kst.

UNITED TRUST
REALTOR
MANN & MARTEL
REAL ESTATE DIVISION

BLOOR-WINDERMERE, $31.900, septynių kambarių atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Atvira 8½ skola ilgam išsimokėjimui. Arti visko.

BLOOR-JANE, 8 kambarių, dviejų augštų plytinis namas. Privatus įvažiavimas ir garažas. Moderni virtuvė ir dideli kambariai. Namas be skolų. Arti požeminio traukinio.

HIGH PARK, vienas blokas iki Bloor gatvės ir požeminio, 7 kambarių atskiras mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Viena skola.

BABY POINT, $2.900 įmokėti, 6 kambariai, moderni virtuvė ir prausykla. Privatus įvažiavimas ir vieta garažui. Tuojau galima užimti.

OAKWOOD-ST. CLAIR, 13 kambarių pelningas namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Įrengtas rūsys. Vandens-alyvos šildymas, 4 virtuvės, dideli kambariai. Viena skola.

EGLINTON-BATHURST, 4 butai, turintys po vieną miegamąjį; vandens-alyvos šildymas, modernios prausyklos ir virtuvės, 4 garažai. Arti susisiekimo ir krautuvių. Palikimas.

ROYAL YORK-BLOOR, 5 kambarių dviejų miegamųjų vienaaugštis mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandens-alyvos šildymas. Įrengtas rūsys. Arti požeminio.

SWANSEA, 14 kambarių tributis (triplex) naujesnės statybos. Vandens-alyvos šildymas, modernios prausyklos ir virtuvės. Trys garažai ir privatus įvažiavimas. Patogi vieta nuomojimui.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS
2320 BLOOR ST. WEST TEL. 762-8255
Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. 10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. ....10 - 3
ir 4.30 - 7
Penktad. .....10 - 3
ir 4.30 - 8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už term. indėlius 3 metam....8%
už term. indėlius 2 metam....7¾%
už term. indėlius 1 metam....7%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%
už šėrus 1969 m. išmokėta....6%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....9%
nekiln. turto — iki $30.000....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.
MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

MIDLAND — HWY 27. Netoli Midland miesto prie upės parduodamas apie 18 akrų žemės sklypas, kurio dalis apaugusi pušaitėmis ir kitokiais medžiais. 500 pėdų prie 27 kelio. Įmokėti apie $5.000, prašo tik $12.500

ANNETTE — HIGH PARK. Mūrinis 9 kambarių atskiras namas. Trys kambariai ir prausykla pirmame augšte. Patogus nuomoti. Dvigubas garažas ir platus įvažiavimas. Įmokėti apie $6-7.000.

BLOOR — HIGH PARK. Gražių 7 kambarių mūrinis atskiras namas netoli parko ir požeminio susisiekimo. Dvi modernios virtuvės, alyva-vandeniu šildomas. Garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie $10.000.

DURIE ST. — ANNETTE. Visiškai naujas moderniai pastatytas 6 didelių kambarių namas. Bus išdekoruotas pagal pirkėjo pageidavimą. Galima tuoj įsikraustyti. Įmokėti $8.000.

BLOOR ST. W. — 27 HWY. Vakarų Toronte labai gražus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow). Skoningai įrengtas rūsys, didelis sklypas. Reikalingas kiek galint didesnis įmokėjimas.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETIŠKŲ SKANĖSTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖMIS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS
delicatessen
1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMAŠINŲ TAISYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Cawthra Meats and Delicatessen
3635 CAWTHRA Rd. (kampas Cawthra Rd. ir Burnhamthorpe Rd.)
Nauja prekyvietė (Shopping Plaza)
• Šviežia mėsa, įvairios dešros • Lietuviški ir importuoti sūriai • Skanėstai (delikatesai)
Kviečiame atsilankyti visus lietuvius
Savininkai: R. SIMANAVIČIUS ir V. BIRETA

Extra Realty Ltd.
758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — INDIAN RD., $6.000 įmokėti, mūrinis atskiras 6 kambarių per du augštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo $23.900.

EGLINTON — OAKWOOD, $15.000, įmokėti, mūro, 10 metų senumo, atskiras, 3 butų, po 5 kambarius butas, 2 mūro garažai. Liks viena atvira skola 10 metų.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

Hamiltono jaunimo choras su sol. V. Verikaičiu ruošiasi atlikti programą Toronto "Varpo" ir Verslininkų Sąjungos šokiuose lapkričio 14 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Nuotr. Bella Studio

Ateitininkų žinios

Studentų Sąjungos suvažiavimas praėjo darbingoje nuotaikoje. Studentai iš įvairių JAV vietovių sudarė didesnį dalyvių skaičių, negu kanadiečiai. Naujon centro valdybon išrinkti Niujorko studentai: pirm. — Jurgis Oniūnas, vicepirm. — Loreta Vainienė, sekretorėm — Bernadeta Tutinaitė, Eglė Juškaitė, Aldona Giedraitytė, ryšininke su studentais — Marytė Sandanavičiūtė, iždininkais — Algis Juzukonis iš Toronto ir Laima Gustanytė. "Gaudeamus" redaguos Gabija Juozapavičiūtė ir Vytas Kliorys, dvasios vadu pakviestas kun. Tadas Degutis, OFM.

Nuoširdžią padėką studentai reiškia N. Pr. Marijos seselėms už patalpas suvažiavimo posėdžiams, pensininkams — už $30 auką ir visiems torontiškiams, kurie priėmė studentus nakvynei.

Havajų vakaras, kurį rengia ateitininkų tėvų komitetas, jau artėja. Jis įvyks lapkričio 21 d. Prašome šią datą iš anksto rezervuoti ateitininkų parengimui, kuriame kartu linksminasi vyresnieji ir jaunimas.

Visi globėjai ir būrelių vadovai lapkričio 1 d., šį sekmadienį po 10 v. Mišių, susirenka ateitininkų kambaryje.

Studentų žinios

Initium Semestri. Toronto studentų valdyba vėl rengia lapkričio 6, penktadienį, 8 v. v. Šv. Jono parapijos salėje "Fuksų vakarą". Kviečiame visus studentus ir filisterius padėti priimti fuksus, tuos studentus, kurie šiemet pradėjo lankyti universitetą, Ryerson, mokytojų kolegijas ir panašias augštesnes mokyklas. Bus vaišės, muzika ir šokiai.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga šiais metais švenčia savo dvidešimtmetį. Šiemet iniame suvažiavime lapkričio 26-28 d.d. Klevelande bus iškelti ligšioliniai lietuvių studentų atsiekimai Amerikoje ir atkreiptas dėmesys į dabartinės veiklos problemas bei ateities perspektyvas. Suvažiavimo tema — "Lietuvių studentų kryptis: buvusioji, esamoji, būsimoji. Suvažiavimo programon įtraukta aktualių klausimų, dominančių ne tik studentus, bet ir filisterius bei plačią lietuvių visuomenę. Programoje jau sutiko dalyvauti reprezentacinis dabartinės studentijos skerspjūvis ir eilė lietuvių akademikų, visuomenininkų. Darnus vieningas darbas padarys Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos XX suvažiavimą pozityviu reiškiniu lietuvių visuomeniniam gyvenime.

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų tėvų komiteto rengiamas bazaras ir šokiai — lapkričio 7 d. Skautai-tės ruošiasi atlikti programą. Visi kviečiami į šį įdomų metinį skautų pasilinksminimą.

• Į LSS studijinį suvažiavimą Klevelande spalio 31 — lapkričio 1 d.d. važiuoja Kanados rajono tuntininkai-kės ir kiti sąjungos pareigūnai.

• Mindaugo dr-vės sueiga — lapkričio 2 d. 7 v.v. būkle. Atsinešti namų darbus. Draugovės skautai vyčiai į šią sueigą kviečia atsilankyti visus skautus vyčius, kurie draugovei nepriklauso. Laukiame.

• Padidėjus Mindaugo draugovei, sudarytos trys skiltys: "Lapinų" — vad. skilt. A. Šeškus, "Sakalų" — sl. R. Kalinauskas ir "Žirgų" — sl. V. Mačiulis. Taipgi prie draugovės susidarė skautų vyčių būrelis, kuris savo vadu išsirinko s. v. sl. A. Simonavičių, pav. s. v. sl. L. Baltakį. Būrelis pasivadino partizano Juozo Lukšos vardu.

• "Rambyno" tunto reguliarios skudučių ir birbynių repeticijos — šeštadieniais 4 v. p. p. L. M. Kalinauskų namuose. Grupę papildė nauji skudutininkai.

• Skautai-tės yra kviečiami dalyvauti Vėlinių proga rengiamame mirusiųjų prisiminime Šv. Jono lietuvių kapinėse lapkričio 1 d. Prisimintini "nuėję namo" skautininkai ir skautai-tės: S. Kairys, Z. Paulionis, E. Bubelis, Vl. Šarūnas, A. Slapšys, M. Gvildys, I. Pacevičiūtė, P. Čeponis ir kt.

• Spalio 17 d. iškyloje į Romuvą stovyklavietė paruošta žiemai, buvo pasėta žolės ir nupjauta daugiau nereikalingų medžių. Norima dar vieną kartą iškylauti Romuvoje ir sudeginti medžių šakas. Iškyloje talkino J. Baltaduonis, V. Keturakis, A. Vasiliauskas, J. Usvaltas ir K. Batūra.

Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno Žalgirio krepšininkai po pergalės Varšuvos turnyre žaidė Liubline vienerias rungtynes. Žalgiriečiai šias rungtynes pralaimėjo Liubiankos komandai 67:63.

V. Česiūnas ir Z. Survutas gerai pasirodė Sovietų Sąjungos baidarių pirmenybėse. Jie laimėjo 3 pirmąsias ir 1 antrąją vietą.

Krokuvoje tarptautiniame moterų krepšinio turnyre dalyvavo Kauno Politechnikos krepšininkės. Trys komandos baigė lygiomis, tačiau Politechnikai, turinčiai blogesnį krepšių santykį teko tik trečioji vieta.

Leningrade vykstančiame 5 moterų ir 4 vyrų rinktinių krepšinio turnyre Lietuvos atstovai pradžią atžymėjo pergalėmis. Moterys įveikė Ukrainą 63:40 ir Leningrado rinktinę 59:48. Vyrai laimėjo susitikimą su Leningrado II rinktine 71:51.

SPORTAS VISUR

Valparaiso mieste, Čilėje, įvyko lengvosios atletikos rungtynės, kurių metu V. Vokietijos H. Rozendal šuolyje į tolį viršijo jai pačiai priklausantį pasaulio rekordą. Ji nušoko 6.96 m, bet naujasis rekordas nebus užskaitytas, nes jai padėjo vėjas.

Šią vasarą Italijoje buvo surengtos pirmosios pasaulinės moterų futbolo pirmenybės, kurias laimėjo danės. Moterų futbolas oficialiai yra pripažintas dvylikoje šalių. Tačiau Paragvajus yra uždraudęs moterų futbolą kaip prieštaraujantį moters esmei. Moterys taip pat įsiskverbė ir į futbolo teisėjų eiles. Daugiausia moterų teisėjų turi Olandija — 100.

Europoje šalia pasaulinių futbolo pirmenybių šiemet pradėtos ir Europos futbolo pirmenybės, kuriose dalyvauja 30 kraštų. Jos bus užbaigtos 1972 m. keturių stipriausių komandų susitikimu. Baigmės vieta dar nenustatyta. Pirmųjų rungtynių pasekmės stebėtinos, nes pajėgios šalys vos išvengė pralaimėjimų: Jugoslavija — Liuksemburgas 1:1, V. Vokietija — Turkija I:I ir Čekoslovakija — Suomija 1:1 ir Italija — Šveicarija 1:1.

Tartu meste įvykusiose baltiečių jaunimo bokso varžybose pasižymėjo du kauniečiai. R. Urbonavičius laimėjo I vietą vidutiniame svoryje, o R. Užumeckas, jo stipriausias varžovas, turėjo pasitenkinti II vieta.

Taline įvykusias baltiečių ir gudų studentų plaukimo komandines varžybas laimėjo estai, surinkę 215 taškų. Lietuviai buvo antrieji su 209 taškais. Vilnietė V. Burkauskaitė, plaukdama krūtine, laimėjo pirmąsias vietas 100 m ir 200 m nuotoliuose.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis susirinkimas vėl bus šį sekmadienį 5 val. Lietuvių Namuose. Narių dalyvavimas būtinas.

Mergaitės (14 m.) laimėjo savo pirmąsias krepšinio pirmenybių rungtynes. Jos nugalėjo B. Sacrament komandą 11:6. Komandoje žaidė: Zubrickaitė 6, Matulaitytė 2, Ažuolaitė 2, Underytė 1, L. Žukauskaitė, Valiukaitė. Komandos vadovė yra R. Underytė, trenerė — M. Nacevičiūtė.

Londone Lietuvių Dienos proga įvykusiose krepšinio rungtynėse tarp Detroito Kovo ir Kanados lietuvių rinktinės Kanados lietuviams atstovavo 5 vytiečiai: A. Klimas, S. Ignatavičius. V. Juzėnas, T. Akelaitis ir E. Nacevičius.

Golfo sezono uždarymo turnyre arčiausiai skylės sviedinukus primetė M. Ignatavičius ir Al. Kuolas.

Krepšinio treniruotės, kaip jau anksčiau buvo skelbta, vyksta nuo 5 val. nusistovėjusia tvarka. Visi krepšininkai privalo jas lankyti. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Visuotinis klubo narių susirinkimas lapkričio 1 d. parodų salėje tuojau po 11 val. Mišių. Kviečiame tėvelius, rėmėjus ir visus narius dalyvauti. Klubo veikla plečiasi, darbo daugėja, o darbininkų mažėja. Susidaro rimta problema, kuri bus šiame susirinkime apsvarstyta. Atvykite, padėkite išspręsti svarbius reikalus ir išrinkti naują valdybą.

Klubo valdybos posėdis — spalio 28 d. 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Dalyvauja visi valdybos nariai ir sekcijų vadovai.

Toronto gimnazijų atvirame stalo teniso turnyre Paulius Klevinas laimėjo dvi pirmąsias vietas iki 15 ir iki 17 metų amžiaus grupėse. Birutė Plučaitė laimėjo antrą vietą iki 15 m. grupėje.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

kad svetimuose vandenyse sovietai žuvauja be jokios atodairos į žuvų prieauglį ir retesnių žuvų išsaugojimą. Dabar sovietai pasižadėjo labiau gerbti Kanados teritorinius vandenis (12 mylių), o Kanada sutiko sovietų laivams atidaryti Vankuverio uostą, taip pat leisti laisvai žuvauti prie karalienės Šarlotės salų Britų Kolumbijoje. Oficiali sutartis būsianti pasirašyta 1971 m. pradžioje.

Į Kiniją jau išvyko Kanados charge d'afaires J.; Fraser, būsimasis konsulas, su 5 žmonių štabu. Jų uždavinys — Pekinge surasti tinkamas patalpas Kanados ambasadai ir laikinai atstovauti Kanados interesams. Pagal Stockholmo susitarimą; abi šalys turi pasikeisti ambasadoriais pusės metų laikotarpyje.

Laivybos kontrolės įstatymo papildymą ir sugriežtinimą svarsto Kanados parlamentas. Ryšium su šiemet buvusiais tanklaivių nuskendimais ir Kanados vandenų užteršimu tiršta alyva vyriausybė dabar siūlo įvesti privalomą visų įplaukiančių tanklaivių patikrinimą. Bendrovės, kurių laivai užteršKanados vandenis, siūloma bausti iki $100.000, o kapitonai, kurie bandys nuslėpti alyvos išliejimą, galės būti baudžiami iki $25.000.

Jungtinės Tautos planuoja įsteigti tarptautinį universitetą, kuris ugdytų tautų bendradarbiavimą, plėstų kultūrinius mainus ir suvestų į artimesnius ryšius viso pasaulio jaunuomenę. Pirmam tarptautiniam universitetui buveinė numatoma Kanadoje, kaip neutralioje ir demokratinėje šalyje. Toronto miesto vadovai jau daro žygius, kad universitetas būtų įsteigtas šiame mieste.

Kanados senate ir kituose valdžios sluogsniuose vėl pradėta kalbėti apie metrinės sistemos įvedimo reikalingumą, pakeičiant colius, svarus ir galionus, daug praktiškesniais centimetrais, kilogramais, litrais ir pan. Dabartiniu laiku iš svarbesniųjų valstybių tik JAV, Britanija, N. Zelandija ir Kanada neturi dešimtainės sistemos, o tai sunkina prekybą ir mokslinį santykiavimą su kitais kraštais.

Sunkiai besiverčiančioms auksokasykloms Kanados vyriausybė per praėjusius 10 metų davė pašalpos apie $300 milijonų. Paramos įstatymas dabar vėl pratęsiamas iki 1973 m.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atsikviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
Telefonai: LE. 6-2738 LE. 6-2664
1611 Bloor St. W. Toronto, Ontario

BLOOR — WINDERMERE, apie $10.000 įmokėti, puikus 7 kambarių atskiras namas, garažas su labai plačiu įvažiavimu, lengvos išsimokėjimo sąlygos, netoli Bloor gatvės.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, gražus didžiulis 11 kambarių atskiras namas, prausyklos kiekviename augšte, kilimai, dvigubas garažas, nepamainoma vieta gydytojo ar dantisto kabinetui, apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola. Nepraleiskite retos progos. Arti Bloor.

BLOOR — WINDERMERE, krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki, judri vieta, tinka betkokiam verslui; apie $15.000 įmokėti, viena atvira skola nedidelio nuošimčio. Parduoda našlė.

INDIAN RD. — BLOOR, 14 kambarių dvibutis, puiki vieta, netoli Bloor, dvigubas garažas.

RUNNYMEDE — BLOOR, 8 dideli kambariai per du augštus, atskiras namas, garažas su privačiu įvažiavimu, balkonas, gražioje, ramioje gatvelėje netoli Bloor. Tuojaus galima užimti. Apie $10.000 įmokėti.

HIGH PARK AVE., didžiulis 6 kambarių atskiras namas, garažas su privačiu įvažiavimu, atvira skola su neaugštu procentu.

ORIGINALUS TRIBUTIS (triplex), vos keliolikos metų senumo. Pilna kaina tik $32.900. Labai skubus pardavimas.

Al. Garbenis, ARBA **Pr. Kerberis,**
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584
Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

ANNETTE — DUNDAS, $3.000 įmokėti, 6 dideli kambariai, kvadratinis planas, dvi modernios virtuvės, oru šildomas, didelis rūsys tinkamas poilsio kambariui, prašoma $22.500.

KING — JAMESON, $10.000 įmokėti, plytinis atskiras 7 kambarių per du augštus namas, vandeniu šildomas, 2 virtuvės, poilsio kambarys, privatus įvažiavimas, 1 mortgičius.

RICHMOND — JOHN ST., fabrikų zonoje C3V3, prašoma kaina $33.000 už 2 namus, 1 — 10 kambarių, 1 — 8 kambarių, privažiavimas iš užpakalio, gali būti naudojami kaip dirbtuvės, 1 mortgičius.

JANE — BLOOR, $8.000 įmokėti, prašoma $31,900, plytinis atskiras 7 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, 1 mortgičius iš 9%.

BLOOR — MONTGOMERY, $29.900, vienaaugštis (bungalow) plytinis, atskiras, vandeniu šildomas, pristatytas garažas, poilsio kambarys, 1 mortgičius iš 9½%.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459
Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

ROCHESTER, N. Y.

(Atkelta iš 4-to psl.)

statė B. Krokys, pabrėždamas, kad Rimas studijuoja Princetono universitete atominę inžineriją, yra uolus ateitininkas, pasižymėjęs ateitininkų stovyklose kaip gabus pramogų pravedėjas, akordeonistas ir kalbėtojas. Savo paskaita "Jaunimas ir ateitininkų organizacija" jis sudomino klausytojus minčių originalumu, jaunimui patraukliu jų dėstymo būdu. Po paskaitos egzaminų aktą perskaičius J. Laukaičiui, įžodį davė: Danutė Staškevičiūtė, Danutė Krokytė, Paulius Laukaitis ir Paulius Klimas. Įžodžio apeigas pravedė dvasios vadas kun. L. Januška, juosteles ir ženklelį įteikė MAS cv pirm. E. Girdauskas. Meninėje programos dalyje dr. V. Kudirkos "Vilką ir eriuką" išpildė Kostas Petrauskas, Raimundas Kiršteinas ir Danutė Krokytė, poezijos montažą "Keliaujantis žmogus"— vyr. moksleiviai Juozas ir Paulius Laukaičiai, Danutė Staškevičiūtė, Danutė Krokytė ir Kostas Petrauskas. Jį buvo paruošusi Jūratė Krokytė, panaudodama Mačernio, Bradūno ir Maironio eilėraščius.

Dr. V. Lelio $20 premija labiausiai veikloje pasižymėjusiam moksleiviui šiemet buvo išdalinta keturiems valdybos nariams lygiomis. Šventė baigta Lietuvos himnu. Jaunimas nenoriai skirstėsi į namus. Svečių buvo iš Detroito, Klevelando, Toronto ir Hamiltono. **Dalyvis**

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto doleriniėje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:

pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;
šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA

A&B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T V - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS
532-7733
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

PARCELS TO EUROPE

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis.
Remontuoja senus namus.
ĮRENGIA: virtuves, prausyklas, šeimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.
Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

Visi darbai garantuoti, atliekami specialistų.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ $1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI
SIX POINT CAR WASH LTD.
(Lietuvio savininko automatinis autovežimių plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai

459 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-6602
Didelis pasirinkimas. Urmo kainos. FIRESTONE. DUNLOP, DOMINION ROYAL, GOOD YEAR ir kt. autovežimiams sniego padangų (snow tires) ir kt. Visų rūšių padangų taisymas, vulkanizacija ir kt. Atidaryta kasdien iki 7 v.v. Šeštadieniais iki 2 v.p.p.

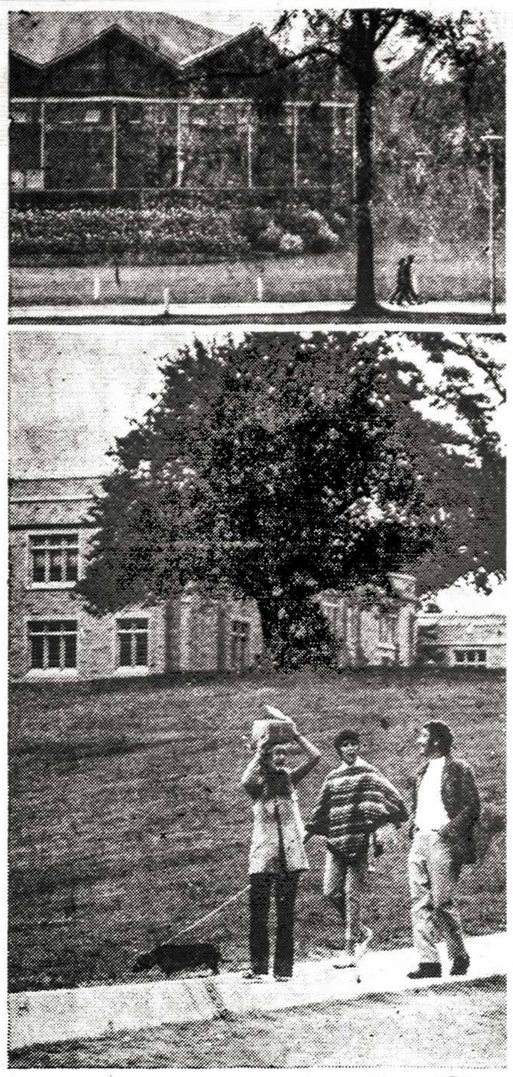

Ontario
Ar yra kita mielesnė vietovė?

Ontario gyventojai — tokios rūšies žmonės, kurie čia nepasiliktų, jei būtų kita geresnė vietovė. Mes esame žmonės, atvykę iš šimto kraštų čia kurti ir statyti, ginkluoti ryžtu, raumenų jėga ir sėkmės troškuliu. Mes esame vyrai ir moterys, per dešimtmečius sukūrę tokį gyvenimo lygį, kuriam atsiekti kituose kraštuose reikėjo šimtmečių. Vienintelis mūsų netobulumas — chroniškas kuklumas. Ontario gyventojai didžiuojasi savo provincija ir Kanada, bet... tai retai tepareiškia kitiems. Ekonominiu požiūriu tokia laikysena yra klaidinga. Juo daugiau žmonių garsins Ontario ir Kanadą, juo bus geriau, nes mes iš tikro turime kuo girtis. Pvz. kovoje prieš vandens teršimą Ontario pirmauja visame pasaulyje. Kai visi tik kalba apie vandens teršimo kontrolę, mes veikiame. Lig šiol daugiau kaip bilijonas dolerių jau yra investuota į vandentiekių ir kanalizacijų sistemas įvairiose Ontario vietovėse. Mes turime įstatymus, baudžiančius pramonės įmones už oro ir vandens teršimą. Turime taip pat ir paskolas bei finansinę paramą tokioms įmonėms, kurios stengiasi sustabdyti minėtąjį teršimą. Tokioms programoms yra būtina veržli ekonomija, o tai kaip tik ir liečia jus. Ontario gyventojai, nors mūsų gamyba buvo padvigubinta per 10 pastarųjų metų, o pajamos — per 12 metų, nesnauskime ant sėkmės laurų. Mūsų laukia naujas dešimtmetis, pilnas sunkių bandymų ir galimybių, gyvenimo lygiui dar labiau pakelti. Norėdami įgyvendinti šiuos uždavinius, privalome pasitikėti savimi. O tai juk nėra bloga idėja.

Kiekvieną kartą, kai jūs stiprinate Ontario... Ontario provincija ir Kanada darosi truputį stipresnės.

Government of Ontario (V) John Robarts, Prime Minister.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"OLYMPATHON" ŽYGIS

Canadian Rotary (visų sporto šakų sąjunga) jauniems atletams paremti, rugsėjo 26 d. surengė žygį, kuriame dalyvavo daugiausia moksleiviai, nors buvo ir kitų sričių bei išsilavinimų asmenų. Žygis buvo trumpas, bet labai "karštas" (12 mylių — 19 km ir 200 m). Toronto vakaruose gyvenantieji pradėjo iš High Parko, o rytuose — iš Wilket Creek Parko, sudarydami apie 8000 minią. Gražu pažiūrėti, kai pilni džiaugsmo, klegesio visokio amžiaus žygiuotojai, vieni su šliurėm, kiti su guminiais batais, treti su klumpėm, ketvirti su auliniais ar pusiau auliniais batais... Šiame žygyje dalyvavo daug lietuvių jaunimo, bet B. Naujalis labiausiai pasižymėjo. Jau nepirmą kartą jis žygiuoja ir visada savo rėmėjams laimi garbę. Šį kartą B. Naujalis pradėjo 12 mylių žygį 8 v. 7 min. ryto ir baigė 9 v. 56-tą minutę ryto, taigi 12 mylių įveikė per 1 valandą ir 49 minutes. Jo rėmėjais buvo dr. V. J. Meiluvienė (dantistė), dr. M. Shulman, Ed. Punkris, A. Matulaitis, A. Malinauskas, Pranikė Remeika, J. V. Margis, Ed. Lange, Peter Kiosis, A. Kalūza, Mary, Žemaitienė, V. Bartininkaitienė, Ant. Žičkus, Pr. Kevelaitis. 5 profesijonalai atletai — 3 priklausą Canadian ir du Argos klubams visą laiką bėgo, bet vienas iš Argos ir vienas iš Canadian susilpnėjo bėgime ir pradėjo žygiuoti. B. Naujalis, kuris pamažėl, bet beveik visą laiką vienodai bėgo, juos pralenkė. Jis atbėgo ketvirtuoju. CFRB radijas paminėjo B. Naujalį to vakaro žiniose. Pasikalbėjime su korespondentu parodų aikštėje Naujalis pasisakė esąs lietuvis ir jo rėmėjai, išskyrus tris, yra lietuviai.

Lietuviškas jaunime ir senime, laikas išlipti iš automobilių ir įsijungti į ruošiamus žygius ar ir patiems žygius rengti.

Rėmėjas ir seklys St. Žka

AUKOKIME TAUTOS FONDUI!

ZENITH

THE QUALITY GOES IN
BEFORE THE NAME GOES ON

NO PRODUCTION SHORTCUT
NO PRINTED CIRCUIT

ZENITH "Chromacolor 100"

yra naujausia ir geriausia 1971 metų spalvota TV įvairaus didumo

Prieš pirkdami juodą-baltą arba spalvotą televiziją ar Hi-Fi gerai pagalvokite ir prie ZENITH sustokite!

Augštos kokybės dalys 100% rankų darbas.

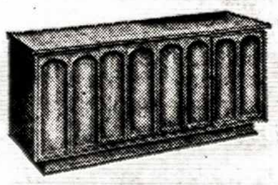

Vaizdas geresnis ir aparatas patvaresnis.

ZENITH aparatus jūs galite gauti pas

ALFA RADIO and TV sales and service

Savininkas A. ČIŽIKAS

672 Lansdowne Ave. 531-6165 — Atidaryta: kasdien 9—6 val.

295 RONCESVALLES Ave., Tel. 536-1373 — Ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—9 val.

SPECIALŪS SIUNTINIAI ŠVENTĖMS Į LIETUVĄ

PILNAI APMOKĖTA
GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

FESTIVAL $35.50 JAV.

4½ sv. kviet. miltų, 2¼ sv. ryžių, 2¼ sv. cukraus, 1 sv. marmelado, 1 sv. makaronų, 1 plytelė šokolado, 1 maišelis vais. bombonkų, 100 gr. "Nescafe", ¾ sv. salami, 1 sv. maiš. vaisių, 2 maišeliai pudingo miltelių, 2¼ sv. aviž. miltų, 2¼ sv. farinos.

10 SKARELIŲ $46.80 JAV.

5 vilnonės skarelės su mažom ar didelėm gėlėm ar turkišku raštu ir 5 šilkinės skarelės įvairių spalvų. ORO PAŠTU pridėti ekstra $8.50.

VERTINGIAUSIA DOVANA, KURIĄ JŪS GALITE PASIŲSTI SAVO GIMINĖMS, YRA

MOTERIŠKŲ KAILIO IMITACIJOS APSIAUSTŲ

Fantastiški dalykai — didžiausias pasirinkimas — minkės (vienspalvės ar dryžuotos), persiško ėriuko ar avino

PILNA KAINA SU VISKUO TIK $99.00 JAV

COMBINATION PARCEL $126.00 JAV.

3 jrd. vyr. žiem. apsiaustui medžiaga, 100% vilnos, 3 jrd. moteriškam apsiaustui medžiagos, 100% vilnos, 3½ jrd. vyr. eilutės medžiaga, 100% vilnos, 3 jrd. moter. žiem. suknelei medžiaga, 100% vilnos, 2 paklodės (dvigubo dydžio), 2 pagalvės užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai.

Daugybė kitų šventėms specialių siuntinių
UŽSAKYKITE DABAR TIK PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010, USA
PRAŠYKITE MŪSŲ NAUJŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ

ŠYPSENOS

Mokytojų humoras

Šių metų mokytojų stovykla Dainavoje pasižymėjo jaunimo gausumu. Jaunesnė dvasia atsispindėjo ir stovyklos laikraštėlyje "Nedašokęs Kirtis". Štai viena to leidinio ištrauka:

— Seniau, giedodami "Pulkim ant kelių", atsiklaupdavome, žodžius suderindami su veiksmais. Dabar išdidžiai atsistojam ir stovim. Gal reikėtų reformuoti giesmę ir giedoti: "Stokim ant kojų visi krikščionys"... Per aukojimą vėl stovėdami giedam ir nemirkčiodami meluojam Dievui, kad, girdi, "Prieš Tavo altorių mes nuolankiai klūpom".

Parinko Pr. Alš.

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

3828 Bloor St. W., Islington, Ontario

231-2661 231-6226

NOTARAS
A. LIŪDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II augštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708, namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDZIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

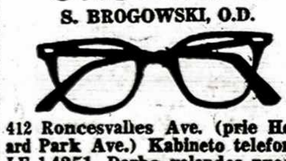

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Natūralus — nepasterizuotas šviežias medus

STIKLINĖSE, INDUOSE AR KORIUOSE IŠ
Eagles Nest bityno
30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Tradicinis Šv. Jono kapinių lankymas — lapkričio 1, sekmadienį. Lietuvos kankinių koplyčioje 3 v. p. p. bus mirusiųjų prisiminimui skirtos Mišios su pamokslu. Po pamaldų šventinami nauji paminklai.

— Parapijos bažnyčioje mirusieji prisimenami pirmadienį, Vėlinių dieną. Pamaldos rytą 7.30 ir 9 v., o vakare 7.30 v.

— Religijos pamokos vaikams, pavasarį priimantiems pirmąją Komuniją, prasidės lapkričio 8 d. po 10 val. pamaldų parapijos patalpose.

— Perorganizuojamas jaunimo choras. Jo vadovais pakviesti muzikai Danutė Garbaliauskienė ir Jonas Govėdas. Choro repeticijos — sekmadieniais po 10 v. pamaldų. Kviečiame visus berniukus ir mergaites tarp 6-13 m. įsijungti į chorą.

— Toronte šiuo laiku lankosi Tėv. A. Bernatonis, rinkdamas aukas Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai V. Vokietijoje.

— Mišios: šį penktadienį 8 v. r. — už Šv. Jono Pašalpinės Draugijos mirusius narius; šeštadienį 7.30 v.r. a.a. Pijų Aušrotą, 9 v.r. — p. Bernatonių šeimos intencija, 4 v. p.p. — vestuvės; sekmadienį 10 v.r. Mišios už a.a. Tomą Trečioką, 11 v. r. — už a.a. Juliją Pilkauskienę mirties metinių proga, 12 v. — už a.a. Petrą Traškevičių; pirmadienį 7.30 v. r. — už a.a. Joną Bielašauską ir 9 v.r. — už a.a. Juozą Siminkevičių.

— Pakrikštyta: Jonas Pajaujis.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį šeštadienį, spalio 31, 1 v. p.p. bus konfirmandų pamokos.

— Šio sekmadienio pamaldose 9.30 v. r. bus dalinama šv. komunija. Po pamaldų Moterų Draugija rinksis posėdžiui bei kavutei p. Juknienės bute, 22 Indian Trail. Taip pat šį sekmadienį 4 v. p. p. įvyks T. L. C. M. parapijų klebonų, žmonų bei delegatų priėmimas pas kunigą ir ponią Žilinskus.

— Lapkričio 8 d. pamaldos bus 1.30 v. p. p., nes kun. Žilinskas pamokslaus 10 v. ryto Emanuelio liuteronų bažnyčioje, Scarboro, Ontario. Visais kitais lapkričio sekmadieniais pamaldos — 9.30 v. r.

— Dėmesio! Dėmesio! Pradedant šiuo sekmadieniu, visi parapijiečiai prašomi prieš arba po pamaldų užpildyti 1971 m. pažadų korteles. Aukokime savo laiką, sugebėjimus bei turtą Jo karalystei plėsti.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Birbynė" lapkričio 1 d. 7.30 v. v. atliks programą "Good Sheppard" bažnyčios salėje, Eglinton ir Weston gatvių kampas. Gruodžio 13 d. O. Mikulskienės kanklininkių grupė ir "Birbynė" rengia koncertą Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje.

Pijus Kružikas gydosi Queensway ligoninėje, 401 kambaryje. Lankymas 1.30-3 ir 6-8 val.

Atitaisymas. "TŽ" nr. 43 Ritos Augustinavičiūtės-Jurkuvėnienės padėkoje per neapsižiūrėjimą praleista V. Senkevičienės pavardė. Padėkos autorė apgailestauja įvykusį nesusipratimą.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai sveikiname Šv. Jono Kr. Pašalpinę Dr-ją 50 metų gražios veiklos sukakties proga.

— Trečiad. 8 v. aukojamos šv. Mišios už a.a. J. Jakūbauską, užpr. S. R. Janušauskų kaip užuojauta J. Šarūnienei, mirus jos tėveliui; šeštad. 8.30 v. — už mirusius tėvus bei seseris, užpr. A. Haaze; 9 v. — už a. a. P. Žilį, užpr. J. N. Šimkų; 12.15 v. — tretininkų int.

— Studentų choras repetuos trečiad. 7 v. v.; suaugusių — ketvirtad. 7.30 v.v.; pirmoji vaikų choro repeticiją — penktad 6.30 v.v. muzikos studijoje. Šį sekmad. vaikai giedos per 10 v. Mišias.

— Parapijoje lankosi kapucinas T. Alf. Bernatonis iš Vokietijos. Svečias čia bus visą šią savaitę. Kurie su juo norėtų pasimatyti ar pasikalbėti, prašomi skambinti į par. raštinę (LE 3-0621). Visus kviečiame jam į talką padėti pastatyti bendrabutį Vasario 16-tos gimnazijai. Praėjusį sekmadienį šiam tikslui bažnyčioje buvo padaryta speciali rinkliava. Ačiū mielam svečiui už pagalbą bažnyčioje ir už pr. sekmadienio pamokslus.

— Pr. sekmad. bažnyčioje buvo surinkti solidarumo įnašai. Kurie jų dar neįteikė, prašomi tai padaryti sekančiais sekmadieniais.

— T. Placidas yra išvykęs į JA Valstybes dalyvauti vienuolyno posėdžiuose. Grįš ketvirtadienio vakarą.

— Papigintas Vėlinių ir dekoratyvinių žvakių išpardavimas — šį sekmadienį tarp Mišių par. salėje.

— Šiemet tradicinis parapijos mirusių prisiminimas bus kita tvarka: ne Vėlinių išvakarėse, bet lapkričio 1, sekmadienį, po 11.15 v. Mišių.

— Kviečiame visus prisidėti prie Vėlinių Mišių novenos, prisiunčiant mums savo mirusių vardus. Novenos Mišios bus laikomos visą lapkričio mėnesį 8 v. r.

— Pirmos Komunijos pamokos ir religijos pamokos mokiniams iki VIII skyriaus imtinai — sekmadieniais po 10 v. Mišių LV Namuose, 57 Sylvan Ave.; religijos pamokos gimnazistams — taip pat sekmadieniais po 10 v. Mišių muzikos studijoje. Tėvus prašome į šias pamokas atkreipti didžiausią dėmesį.

— Lituanistinis seminaras — penktad. 7 v.v. parapijos namuose.

— Lapkričio 4, trečiadienį, 7.30 v. v. ateitininkų kambaryje (šalia banko) pradedamas religinio švietimo kursas suaugusiems, suorganizuotas par. tarybos religinės sekcijos. Bus renkamasi kas antrą trečiadienį 7.30 v.v. Pirmoji diskusijų tema — "Sąmyšis šiuolaikinėje Bažnyčioje. Moralinė krizė." Kviečiame visus suaugusius, vyrus ir moteris, pasinaudoti proga atnaujinti ir papildyti savo religines žinias.

— Filatelistų ir numizmatikų pirmas sezono susirinkimas — lapkr. 8, sekmad., 4 v. p. p. muzikos studijoje. Visi, kurie domisi šia sritimi, kviečiami dalyvauti. Be eilinių reikalų, bus pranešimas apie Čikagos lietuvių jubilėjinę parodą.

— Kt. savaitę lankoma Glenholme Ave., Hendrick Ave., Lauder Ave., Northcliffe Blvd., Rosemount Ave., Turner Rd., Westmount Ave., Winona Dr.

— Pakrikštyti Vytauto ir Annette Pocevičių dvynukai Gail Ona ir Vincent Juozas.

P. A. Žuliams ir J. J. Zenkevičiams, įsikūrusiems naujuose namuose, jų giminės ir bičiuliai surengė įkurtuvių staigmenas. Ta pačia proga pašventinti abu namai. Pr. Žulys su V. Anskiu Swansea rajone šią vasarą pastatė 8 namus.

MALONIAI KVIEČIAME JUS ATSILANKYTI Į TORONTO "RAMBYNO" IR "ŠATRIJOS" SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETO RENGIAMĄ

TRADICINĮ

BAZARĄ-ŠOKIUS,

kurie įvyks **lapkričio 7, ŠEŠTADIENĮ, 7 v. vakaro,** PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE.

- *Bazaro pradžia 12 v. p. p.*
- *Turtinga loterija*
- *Bufetas su gėrimais veiks nuo 12 v. p.p.*
- *Šokiams gros D'Amico orkestras*

Įėjimas į vakarą — suaugusiems $2.50, studentams $ 1.

Toronto "Rambyno" ir "Šatrijos" tėvų komitetas

K. Č. Katalikių Moterų Draugijos centro valdyba š.m. lapkričio 8 d. turėjusi įvykti "Moters" žurnalo penkiasdešimtmečio minėjimą-vakarienę dėl susidariusių aplinkybių yra priversta atidėti 1971 m. vasario 27 dienai.

Etninių grupių koordinacinio komiteto pranešimu, tikrąjį Lenino veidą atskleidžianti paroda naujosios rotušės viešojoje bibliotekoje bus atidaryta paties burmistro W. Dennison lapkričio 2, pirmadienį, 5.45 v. p.p. Ji truks iki lapkričio 13 d., o vėliau bus perkelta į Montrealį, Otavą ir Vankuverį. Spalio 31, šeštadienį, 2.30 v. p. p. prie naujosios rotušės įvyks antikomunistinė demonstracija ryšium su įvykiais Kvebeke. Lietuvių organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti su Kanados vėliavomis.

Labai iškilmingai praėjo Šv. Jono Pašalpinės Draugijos įsikūrimo ir veiklos auksinės sukakties minėjimas. Padėkos pamaldas Šv. Jono Kr. par. bažnyčioje laikė abu parapijos kunigai ir svečias iš V. Vokietijos T. A. Bernatonis. Parapijos salėje įvyko jaukios vaišės, sutraukusios beveik 300 dalyvių. Oficialią dalį atidarė draugijos pirm. A. Čirūnas, pasveikinęs narius bei svečius ir pakvietęs programai pravesti V. Aušrotą. Ilgesnį žodį apie draugijos įsikūrimą ir veiklą tarė p. Balčiūnas. Draugija buvo įsteigta 1920 m. Iš jos pirmųjų organizatorių gyvi yra likę tik p. Jurcienė ir J. Griška. Pastarasis dalyvavo ir parengime. Draugijos žydėjimo metais reikia laikyti 1927, kai sąrašuose turėta daugiau kaip 200 narių. Tuo laiku draugijai pavyko Toronte įsteigti lietuvišką parapiją, pavadintą Šv. Jono Kr. vardu. Po meninės programos, kurią nuotaikingai atliko sol. V. Verikaitis, KLB vardu sveikino V. Stabačinskas. Puikų žodį tarė visuomenininkė O. Indrelienė, nušviesdama lietuvių visuomeninę veiklą, ypač Lietuvą sovietams okupavus, pastangas padėti pokario tremtiniams Vokietijoje. KLK Moterų Draugijos abiejų skyrių vardu sveikino A. Kuolienė ir O. Jonaitienė, SLA vardu — J. Riauba, Moterų Šalpos Draugijos vardu — M. Yokubynienė, Sūnų ir Dukterų Draugijos vardu — V. Ramanauskas ir Šv. Jono Kr. parapijos vardu — klebonas kun. P. Ažubalis, primindamas didžiąsias kryžkeles ir linkėdamas visiems lietuviams vienybės. Šeimininkės šventės dalyvius pavaišino skaniais patiekalais, o šeimininkai — nuotaiką keliančiais gėrimais. Auksinę sukaktį švenčiančiai Šv. Jono Pašalpinei Draugijai buvo sugiedota "Ilgiausių metų". A.

Lietuvių Dienos rengimo komitetas nuoširdžiausią padėką reiškia Šv. Jono Kr. parapijos chorui Toronte ir jo dirigentui muz. St. Gailevičiui už taip įspūdingą giedojimą ir muziką bažnyčioje Lietuvių Dienos proga Londone.

L. D. rengimo komiteto vardu —

kun. B. Pacevičius

Padėka

Mylimam vyrui **VYTUI VINGEVIČIUI** rugsėjo 17 d. mirus, nuoširdžiai dėkoju Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už Vyto lankymą ligos metu ligoninėje ir namuose, už atlaikytas laidotuvių pamaldas, gražų pamokslą bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkoju jo darbovietės draugams ir pažįstamiems, lankiusiems jį sergantį namuose ir ligoninėje, visiems, lankiusiems laidotuvių namuose, pareiškusiems man užuojautas, užprašiusiems Šv. Mišias už Vyto vėlę, atsiuntusiems gėlių.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, J. R. Simanavičiui už pranešimą ir užuojautą radijo programoje, gausiems laidotuvių dalyviams už palydėjimą į amžino poilsio vietą — kapines.

Dar kartą dėkoju visiems už visokeriopą pagalbą mano sunkioje valandoje.

Nuliūdusi žmona **A. Vingevičienė**

Moterų popietė Toronto lietuvėms ir lietuvaitėms spalio 18 d. surengė KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo skyrius parodų salėje. Pirm. A. Kuolienė padarė trumpą pranešimą apie pavykusias rekolekcijas moterims, spalio 21 d. pradėtus siuvimo kursus, ragino dalyvauti lapkričio mėnesį įvyksiančiame Kristaus Karaliaus minėjime. Centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė kalbėjo apie "Moters" žurnalo penkiasdešimtmečio minėjimą. Popietės dalyvių dėmesio centre buvo simpoziumas "Praraja tarp senosios ir jaunosios kartos: ar ji yra, ar ne?", moderuojamas I. Kairienės, dalyvaujant sociologei S. Butkevičienei, pedagogei E. Kriščiūnienei ir jaunimo atstovei studentei R. Urbonaitei. Moderatorei I. Kairienei pristačius simpoziumo dalyves, S. Butkevičienė temą palietė iš mokslinio taško, daugiausia remdamasi antropologės Margaret Mead mintimis. Kompiuterių amžiuje kinta gyvenimo vertybių samprata, griūva vyresniųjų moralinis autoritetas jaunųjų akyse. Vyresniesiems yra būtina ieškoti dialogo su jaunimu, išmokyti jį vadovautis logikos dėsniais. E. Kriščiūnienė konstatavo jaunime atsispindintį aplinkos nepastovumą, vedantį į vienišumą ir verčiantį ieškoti gyvenimo prasmės. R. Urbonaitės teigimu, jaunas žmogus nori būti traktuojamas kaip individas, jautriai reaguojantis į įvairias pasaulio negeroves. Moderatorės I. Kairienės išvada: skirtumai tarp senosios ir jaunosios kartos yra buvę nuo Sokrato laikų. Tai natūralus reiškinys, tik šiais laikais perdaug išpūstas. Geriausias vaistas — darbo pamėgimas, kurio jaunimui neturėtų trūkti. Diskusijose dalyvavo ir savo nuomones pareiškė didelis moterų skaičius. Tokio pobūdžio suėjimai yra maloni atgaiva gyvenimo kasdienybėje. Juose gautos mintys padės mums geriau suprasti savo sūnus ir dukras. KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo par. skyriaus valdyba yra labai dėkinga simpoziumo dalyvėms už įdomią popietę, viešnioms ir narėms — už atsilankymą. **B. D.**

Toronto lietuvių kapinėse tradicinės Vėlinių pamaldos bus šį sekmadienį, lapkričio 1, 3 v.p.p. Lietuvos kankinių koplyčioje: koncelebracinės Mišios, žodis, Tautos himnas. Po pamaldų šventinami nauji paminklai. Kapinėse daroma rinkliava koplyčios ir paminklo statybos išlaidoms padengti. Prašoma neužstatyti automobiliais pravažiavimų.

A ✝ A

IDAI MARCINKIENEI

mirus, jos vyrui KAROLIUI MARCINKUI gilią užuojautą reiškia —

Sofija, Antanas ir Rūtelė Vinskai

A ✝ A

STASIUI BARZDAIČIUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, jo žmoną JADVYGĄ ir visus gimines giliai užjaučiame —

Juozas Klimas

Joana ir Česius Kurai *Elena ir Pranas Žuliai*

NAUJOS KNYGOS ŠV. JONO PARAPIJOS KIOSKE

K. Barėno "Tūboto gaidžio metai", premijuotas romanas — $3.75. O. Nendrės "Antroji banga", romanas — $3.50. D. Brazytės-Bindokienės "Mieste nesaugu", premijuota apysaka jaunimui — $3.00. V. Alanto "Nemunas teka per Atlantą", novelės — $3.50. A. Barono "Išdžiūvusi lanka", novelės — $4.50. Č. Grincevičiaus "Geroji vasara", mozaikinis romanas — $5. B. Railos "Versmės ir verpetai" (Akimirksnių kronika 3) — $5. B. Sruogos "Radvila Perkūnas", drama, II laida — $4. H. Sudermann "Lietuvių apysakos", išverstos V. Volerto — $3.

Pajieškojimai

Jurgio Artemjevo, gimusio 1919 m. kovo 1 d., jieško sesuo iš Kauno. Pranešti V. Rindinui, 6180 Emile Nelligan, Apt. 4, Montreal 389, Que. Tel. 336-1687.

PADĖKA

Už surengtą malonią staigmeną 80-to gimtadienio proga esu visiems nepaprastai dėkingas. Didžiausia padėka tenka rengėjams: žmonai Aleksandrai, sūnui Edvardui, S. A. Kalūzoms, S. K. Simonaičiams ir J. A. Vanagams už įdėtą didelį darbą šį pobūvį rengiant; p. Balnienei, pagelbėjusiai taip skaniai paruošti maistą; K. B. Žutautams už puikų raguolį; už sveikinimus ir linkėjimus — klebonui kun. P. Ažubaliui, kun. A. Žilinskui, broliui A. Valeškai ir H. Chvedukui; A. Kalūzai už pobūvio pravedimą; už asmenines dovanas — broliui A. Valeškai ir Jaremenkų šeimai Čikagoje, Valeškų šeimai Ročesteryje, p.p. Daneriams ir A. L. Herbstams Bostone. Taip pat nuoširdi padėka visiems pagerbusiems mane savo dalyvavimu bei prisidėjusiems prie bendros dovanos.

Visiems nuoširdžiai dėkingas —

Juozas Valeška

Montrealio moksleivių ateitininkų stovykla Laurentidų kalnuose Baltijoj. Stovyklos vadovai: kun. L. Zaremba, SJ, V. Ptašinskas, L. Giriūnas, R. Vilčinskas, sesuo Margarita Bareikaitė, sesuo Jonė Laurinaitytė, A. Morkūnienė, J. A. Adamonienė, L. Underytė, V. Žitkutė, L. Skučaitė, J. Abromaitis, B. Lukoševičienė

Nuotr. J. Jonelio

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Spalio 18 d. parapijos svetainėje buvo susirinkę pasitarti Šv. Onos Draugijos ir Šv. Elzbietos Draugijos komitetai, parapijos choro seniūnas, parapijos komiteto nariai ir buvusieji pirmininkai bei kviesti parapijiečiai. Šiame posėdyje buvo aptartas mūsų klebono kun. dr. F. Jucevčiaus pagerbimas jo klebonavimo mūsų parapijoje 10 metų sukakties proga. Klebonu jis čia buvo paskirtas 1960 m. gruodžio 25 d. Jam pagerbtuves nutarta surengti 1971 m. sausio 30 d. parapijos svetainėje.

— Primename, kad visi parapijiečiai bei svečiai kviečiami į mūsų metinės loterijos vakarienę, kuri bus lapkričio 14 d. parapijos svetainėje. Įsigykime bilietus iš anksto. Loterijos bilietų platintojai prašomi grąžinti knygučių šakneles ir tuo būdu palengvinti loterijos tvarkymą. Fantus šiai loterijai aukojo: J. K. Ambrasai — elektrinį virdulį kavai, p.p. Kalpokai — sieninį laikrodį, L. J. Bohemier — stalinę lempą ir indų komplektą 4 asmenims. Loterijoje turėsime apie 50 labai gerų dovanų.

— Visuotinis parapijiečių susirinkimas šaukiamas lapkričio 29 d., sekmadienį, po 11 val. pamaldų parapijos svetainėje. Kviečiami visi gausiai dalyvauti ir būti savo parapijos reikalų sprendėjais. Šiame susirinkime bus išrinkti trys nauji parapijos komiteto nariai ir pakeisti tiems, kurie jau užbaigia 3 metų kadenciją, apsvarstytas parapijos nario mokesčio padidinimo klausimas. **K. A.**

Montrealio burmistro rinkimus didžiule persvara vėl laimėjo Jean Drapeau, visas 52 vietas miesto taryboje — jo grupė. Naujai sudarytas kairiųjų Politinės Akcijos Frontas nepravedė nė vieno atstovo. Galimas dalykas, įtakos balsuotojų sprendimui turėjo burmistro J. Drapeau minėtam frontui mestas kaltinimas, kad jis yra remiamas sąmyšį Kvebeke keliančių Kvebeko Išlaisvinimo Fronto separatistų, pagrobusių britų diplomatą J. Cross ir nužudžiusių darbo ministerį P. Laporte.

Aušros Vartų par. žinios

— Kristaus Karaliaus šventė šiais metais yra lapkričio 22 d.

— Sveikiname Šv. Onos Draugiją, švenčiančią veiklos dešimtmetį. Linkime gausios Dievo palaimos šiai organizacijai ir visoms narėms.

— Ateinantis sekmadienis — Visų Šventųjų šventė. Mišios mūsų bažnyčioje kaip ir kiekvieną sekmadienį.

— Pirmadienį, lapkričio 2, yra Vėlinės. Rytą Mišios mūsų bažnyčioje prasidės 7.30 v. ir baigsis apie 9 v. (N. Pr. Marijos seserų koplytėlėje Mišios 7 v.). Vakare bažnyčioje bus laikomos Mišios 7.30 v. sudėtine intencija. Daugelis norėtų aukoti Mišias už mirusius artimuosius pačią Vėlinių dieną. Norėdami visų norą patenkinti, tokia intencija laikysime Mišias Vėlinių vakarą 7.30 v. Parapijiečiai kviečiami šiose Mišiose gausiai dalyvauti ir malda prisiminti savo mirusius artimuosius.

— Antradienį, lapkričio 3, 7.30 v. v. klebonijoje šaukiamas parapijos komiteto posėdis.

— Lapkričio 4 d. 7.30 v.v., kviečiame visus į religinį pašnekesį.

— Lapkričio 6 d. — pirmasis mėnesio penktadienis. Šventoji valanda 6.30 v.v. ir Mišios 7.30 v.v.

— Parapijos choro dirigentė M. Roch užpraėjusią savaitę sugrįžo iš Europos. Ta proga choristai jai surengė jaukų priėmimą, kartu atžymėdami naujojo sezono darbo pradžią. Sveikiname naujuosius choristus, kurie įsijungė į mūsų parapijos chorą.

— Parapijos klebonas dėkoja tiems asmenims, kurie jį informuoja apie sergančius.

— Bažnyčios fondui aukojo: po $10 — B. Buzas, J. Dauderis, A. Drevinskienė, C. Januškevičius, J. Jocas, P. Girdžius, Mendelew, A. Pakulis ir V. Piečaitis; po $15 — P. Ilgūnas, D. Jurkus ir Katinai. Sinių šeima aukojo $30. Visiems aukotojams reiškiame nuoširdžią padėką.

— Užpraėjusio sekmadienio bažnytinėse rinkliavose gauta $265. Ačiū visiems. Dėkojame tiems parapijiečiams, kurie įteikia aukas už nedalyvautus sekmadienius.

Mūsų kredito unijos nariui

A ✝ A

PRANUI VORININKAIČIUI

mirus, jo žmonai ONAI, vaikams, giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mūsų kredito unijos nariui

A ✝ A

POVILUI JOCUI

tragiškai mirus, jo žmonai, seserims, broliams, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS: (įskaitant nario gyvybės apdraudą iki $10,000 paskolos sumos) Asmenines, čekių kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosav.) iš 9% Investacines, pagal jų rūšį, nuo 9.5% iki 12% Terminui suėjus, paskolos atnaujinamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.	MOKA UŽ: Einamąsias s-tas 5,0% Šėrus (numatyta) 6,0% Taupomąsias s-tas 6.5% Term. ind. 1 metams 7.25% Term. ind. 2 metams 7.75% Term. ind. 3 metams 8,0% Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

Saulėtoje Floridoje ant smėlėto Atlanto kranto išnuomojami modernūs vėsinami kambariai. RAŠYTI:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr. MIAMI BEACH, Fla. 33139, USA.

Tel. Miami Beach – 531-0944
Toronte – 766-6267

REIKALINGAS VYRESNIO AMŽIAUS VIENGUNGIS

SARGO PAREIGOMS HOTELYJE

PO DARBO VALANDŲ. BUTAS IR PILNAS IŠLAIKYMAS. KOLONIJOJE YRA DAUG LIETUVIŲ. Rašyti A. Šimkevičiui,

LOCK CITY HOTEL, 874 QUEEN ST. EAST, Sault Ste. Marie, Ontario. Tel. ER 705-256-7251

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Įvairios savo pastatė rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

DVIEM JAUNOM MERGAITĖM prižiūrėti jieškoma moteris, kuri gali kartu ir gyventi. Darbas — iki balandžio mėn. Gražus kambarys ir atlyginimas. Skambinti tel. 223-1804.

PARDUODU aviečių, agrastų krūmus ir persikų (peach) medelius. Kreiptis: 2 Churchill Ave., Toronto 3, prie Ossington Ave.

26 AKRAI SU PASTATAIS ant Mad upės kranto Creemore miestely — į pietus nuo Staynerio. Pasakiškai gražus vaizdas. Ten apsigyvenus, galima ne tik amžių prailginti, bet ir atjaunėti.

100 AKRŲ ŪKIS su pastatais prie pat Creemore miestelio. Saulėtą dieną galima matyti Georgian Bay prie Springhurst Beach. Prašoma kaina $27,000.

100 AKRŲ ŪKIS su gerais pastatais Creemore miestely. Miestelio vandentiekis vietoje. Mad upė teka skersai visą ūkį. Tikrai vertas pamatyti pirkinys. Parduoda ūkininkas. Dėl smulkesnių informacijų skambinti ST. DARGIUI tel. 231-6226, Frank Barauskas Realtor.

SPRINGHURST VASARVIETĖJ parduodami 2 išvalyti geri sklypai. Skambinti tel. 259-0681.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

IŠNUOMOJAMAS mažas butas — 2 kambariai ir virtuvė trečiame augšte. Yra garažas. Tinka vienam arba dviem. Skambinti tel. 534-9127.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.